

POGODA
Dziś będzie naogół pogoda słoneczna i chłodna, temperatura około 70 stopni, w nocy wzrost zachmurzenia, możliwe deszcz, temp. 50-52 stopni. Wiatry półn. wschodnie.
W niedzielę będzie naogół pochmurno, chłodno, przelotne deszcze, temperatura 65-67 stopni. Możliwość opadów dziś w nocy 30 procent, w niedzielę 40 procent.
Wschód 6:30, zachód 7:00.

ROBOTNICZY CHRYSLERA STRAJKUJĄ

Skonfiskowano Sowietkie Pociski

Z Dnia

—ZNOWU NABROILEM
Znowu naraziłem się, pisząc o opryskach wśród turystów z Polski. Jest to kalandria własnego gniazda, mówi Czytelnik. A mnie się zdawało, że to oni, te opryski, jakieś 10 procent ogółu, kalają gniazdo. Ja wprost ducha chciałem je tylko trochę oczyścić. „Nawet, gdy to prawda” (reczę, że prawda!), poucał mnie ktoś przez telefon oburzonym głosem, „nie należy o tym pisać, bo wielu Niemców zna język polski, przeczytają i użyją przeciw nam.” Niedawno ktoś inny pisał, że jeden z moich felietonów przedrukował czasopismo prokomunistyczne, dostarczam więc argumentów propagandzie komunistycznej. Na tym nie koniec moich win. Dama o bardzo delikatnych i wrażliwych uszach była zgorzdzona wulgarnym językiem, szczególnie słowami „smród i dziwka.” Jestem zrozpaczony. Czym zastąpić rodzimy smród? Brzydko pachnące powietrze? To nie to samo co swojski smród. Dziwka? Jest słowo pochodzące z łaciny, które często można słyszeć w niektórych polonijnych kłaj-pach, ale nawet dla moich uszu jest ono wulgarnie.

Co mi pozostało? Wywijanie kadziem, ukrywanie łaj-dactw, przywar, megalomanii i t.p. „cnót” narodowych. Obawiam się, że wówczas udusi-libyśmy się własnym „brzyd-ko pachnącym powietrzem” (albo smrodem). Garstka ludzi niepotrzebnych, niedopła-canych i poniewieranych, czyli polonijni dziennikarze, pa-trzyłaby z zardzością na swo-ich kolegów pod komunistycz-ną dyktando, którzy mogą do-wolnie krytykować lokalnych kacyków i przywary ludzkie. Nie wolno im tylko „tykać” Związku Zdradzieckiego, par-tii i miłościwie im panujące-go, nie z bożej, ale z moskiew-skiej łaski, pierwszego sekre-tarza, zawsze nieomylnie par-tii komunistycznej (papier jest nieomylny tylko gdy przemawia ex cathedra w sprawach wiary i moralności, Breżniew i Gierek są zawsze nieomylni jak długo są u władzy).

„U Wyspiańskiego po słowach 'Polska to jest wielka rzecz' następuje zdanie: 'Podłość odrzucić precz.' Tak jest, odrzucić, ale nie przemilczać, nie zatajać.” Tak mówił gorący patriota Zygmunt Nowakowski w cyklu pogadanek do kraju nadanych przez Radio Wolna Europa, później wyda-nych w zbiorze „Wieczory pod dębem.” Wolałbym chwalić, ale czy można „podłość odrzucić precz” bez jej ujawnie-nia i napiętnowania?

„Kobieta ma prawo do szczęścia i jeżeli Pan tego nie rozumie i potępią jedną która zostawiła męża (może go nie kochała) i dwoje dzieci w Polsce i tu znalazła swoje szczęście, jest Pan staroświecki, zafanofany, i nie powinien Pan (Ciąg dalszy na str. 13-ej)

Ruckelshaus Zatwierdzony
Washington (UPI) — William D. Ruckelshaus, wczwartek został zatwierdzony przez Senat, na stanowisko asystenta generalnego prokuratora. Ruckelshaus od lipca br. spełniał obowiązki szefa FBI do objęcia tego stanowiska przez nowego szefa, Clarence Kelley, a poprzednio był szefem federalnej agencji ochrony otoczenia.

5-iu Arabów Aresztowano w Rzymie

Planowano Zamach Na Lotnisku Fiumicino

Rzym (NYT). Rzecznik wojskowy włoskiej armii oświadczył, iż skonfiskowane niedawno pociski rakietowe w mieszkaniu wynajętym pod Rzymem przez Araba, są bez cienia wątpliwości sowieckiej produkcji. Przepuszczalnie miały one służyć do zniszczenia izraelskiego samolotu pasażerskiego. Pociski z głowicami oraz wyrzutnie były w doskonałym stanie i gotowe do użycia, oświadczył oficer wysokiej rangi. Broń musiała być dostarczona ze Związku Sowieckiego do jednego z krajów arabskich, a następnie nielegalnie przewieziona do Włoch. Specjaliści orzekli, iż pociski należą do najnowszego arsenału sowieckiego i zaledwie kilka egzemplarzy tak nowoczesnej broni sowieckiej produkcji dostało się na Zachód w całości.

Policja aresztowała osobnika, który wynajął mieszkanie oraz 4-ch innych Arabów. Wszyscy staną przed sądem oskarżeni o nielegalny przemyt broni do Włoch. Apartament spiskowców znajdował się w odległości 5 mil od międzynarodowego lotniska Fiumicino.

W Kairze jeden z dzienników egipskich komentując wydarzenie, stwierdził krytycznie, że arabskie organizacje uczyniły prezent NATO, oddając im w ręce nowoczesne pociski zdalnie sterowane, typu ziemia-powietrze, sowieckiej produkcji.

Izrael z kolei złożył notę protestacyjną w Międzynarodowej Organizacji Awiacji Cywilnej, oskarżając Zw. Sowiecki i państwa arabskie. Eksperti Izraela zidentyfikowali pociski jako typ SA-7, które otrzymują z Rosji tylko armie Egiptu, Iraku i Syrii.

Porozumienie Francji i USA

Tokio (UPI) — Francja i Stany Zjednoczone doszły do wspólnego porozumienia w pierwszym dniu planowanej na trzy dni konferencji w Tokio przedstawicieli 82 krajów. Konferencja dotyczy wymiany handlowej zrzeszonych krajów niekomunistycznych. General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) reguluje handlem zagranicznym poza blokiem komunistycznym. Obecna konferencja w Japonii ma na celu otworzenie długoterminowych rozmów w ciągu następnych dwóch lat, które mają doprowadzić do obniżenia taryf i całkowitego zniesienia lub też złagodzenia innych ograniczeń w handlu.

Francuski minister finansów Valery Giscard d'Estaing oświadczył, iż odbył rozmowę z amerykańskim sekretarzem Dept. Skarbu George Shultz. W czasie tego spotkania zgodzono się na tekst porozumienia, który powinien być zatwierdzony przez GATT bez trudności.

Kontrowersja między Francją a Stanami wynikała kiedy Francuzi zażądali aby obrady GATT połączyły problemową na obecną sytuację monetarną na świecie, czemu Amerykanie się sprzeciwili. Ostatecznie zmodyfikowano język regulaminu, podkreślając jedynie o konieczności utrzymania dogodnych warunków handlowych i na giełdach dopóki nie zostanie utworzony trwały i odpowiedni system monetarny.

Ich Uśmiech Mogą Bvć Zabójcze...

Scotland Yard Aresztuje Zamachowców

London (UPI) — W dzień po serii zamachów bombowych w Londynie Scotland Yard dokonał aresztowania trzech osobników, dwóch Irlandczyków i jednego Anglika. Wszyscy zostali aresztowani podczas obław przeprowadzonych przez policję na podejrzane mieszkania w przemysłowym mieście Birmingham.

Denis Doyle, lat 18, Patrick Dowling, lat 37, (Irlandczycy), oraz David Wyn Owen, lat 26, stanęli przed sądem, który skierował ich do aresztu do czasu rozprawy.

Beznadziejny Stan Szwedzkiego Króla

Sztokholm (UPI) — Dzisiaj w wydanym biuletynie medycznym lekarze oświadczyli, iż nie ma nadziei na utrzymanie przy życiu szwedzkiego króla Gustawa VI.

Zwłoki Milionera

East Hampton, N. Y. (UPI) — Dwa rybaki wydobyli z wody zwłoki milionera, David P. Rumbough, lat 23, syna aktorki filmowej Dina Merrill, który zaginął na morzu po zderzeniu się jego statku z innym statkiem w ubiegłym czwartek. Matka aktorki, milionerka Marjorie Merriweather Post, zmarła w ub. tygodniu, licząc przy zgonie lat 86. Podwójna tragedia nawiedziła tą rodzinę w przeciągu kilku zaledwie dni.

Astronauci Wracają Na Ziemię 26 Września

Houston, Texas (UPI) — Powrót astronautów, drugiej załogi statku-laboratorium "Skylab" — Alan L. Bean, Owen K. Garriott i Jack R. Lousma — po spędzeniu 59 dni na statku, zapowiadany jest na wtorek, 25go września. Astronauci mają wylądować na wodach Pacyfiku, w odległości 290 mil na południowy-zachód od wybrzeży San Diego, o godzinie 5:20 po południu (czas chiagoski). Powrót astronautów na Ziemię odbędzie się na statku "Apollo" w którym astronauta udali się w podróż do "Skylab" i który to statek doczepiony jest do laboratorium, oczekując powrotu załogi na Ziemię.

Dr. W. Royce Hawkins, twierdzi że astronauta znajdują się w doskonałym stanie zdrowia, mimo przebywania przez siedem tygodni w stanie beżważkości na statku "Skylab".

Islandzko-Brytyjski Konflikt

Dunfermline, Szkocja (UPI) — Islandzka łódź wojskowa wpadła na brytyjski okręt wojenny, który chronił angielskie trawlerzy i kutry u wybrzeży Islandii. Incydent miał miejsce kiedy łódź z całą szybkością zmierzała w kierunku samotnego kutra, który łowił ryby w odległości 30-tu mil od brzegów wyspy. Na drodze stanął jednak okręt Jaguar. Była to już 12-ta kolizja, znacząca zimą wojnę obu flot w kontrowersyjny i rejon połowowy. Islandia oświadczyła, iż za swoje legalne terytorium uważa wody w zasięgu 50-ju mil od linii brzegu.

Ostatnia kolizja spowodowała nieznaczne szkody łodzi i okrętu.

Pompidou Podróżuje Po Chinach

Pekin (UPI) — Prezydent Francji Georges Pompidou i towarzyszące mu osoby w podróży do Chin komunistycznych zwiedzały dzisiaj groty buddyjskie w mieście Yung Gang. Z francuską delegacją udał się premier rządu chińskiego Czou En-lai podczas podróży pociągiem.

W czasie konferencji prasowej Pompidou podkreślił, iż dążeniem Francji jest pokojowe współzycie z Chinami i wszystkimi krajami świata. Przekonanie wśród obserwatorów politycznych panuje, iż francuski Prezydent zrobił dobre wrażenie na członkach chińskiego rządu, podnosząc ich nadzieje, że w wypadku konfliktu Chiny-Rosja, poprą oni Chiny.

Wizycie prez. Pompidou towarzyszą najwyższe honory. Jest on pierwszym szefem zachodnio-europejskiego kraju, który odwiedza komunistyczne Chiny. Przed opuszczeniem Pekinu wydano specjalnym przyjęciem dla chińskich gospodarzy w ambasadzie francuskiej. Specjalny samolot przywiózł kulinaria z... Paryża.

Rewaluacja Walut w Australii i N. Zelandii

Sydney, Australia (NYT) — Australia dokonała rewaluacji swojego dolara o 5 procent. Stosunek nowego dolara do jednego dolara USA wynosi obecnie 1 do \$1.4875. Poprzednio wynosił 1 do \$1.4167.

Nowa Zelandia również dokonała rewaluacji swego dolara o 10 procent. Stosunek w mi any nowozelandzkiego dolara i amerykańskiego równa się teraz 1 do \$1.478. Rewaluacja w obu krajach ma zapobiec postępowi inflacji, który ostatnio dał się tam odczuć.

Anglia Godzi Się Na Budowę Tunelu Pod La Manche

London (UPI) — Rząd angielski stanowczo wyraził swoje poparcie dla projektu budowy tunelu pod kanałem La Manche, który da kolejowe połączenie Wlk. Brytanii z kontynentem Europy. Przedsięwzięcie ma być realizowane przez Anglię i Francję. Długość tunelu ma wynieść 32-le mile z czego 25 mil pod wodą.

Koszty realizacji budowy szacuje się na \$1.21 miliarda wedle obecnego poziomu cen. Do roku 1980, kiedy to zakłada się ukończenie gigantycznej inwestycji, koszty wzrosną przypuszczalnie do \$2.11 miliarda. Ze strony angielskiej wymagana jest już tylko zgoda Parlamentu. Budowę zaczęto by wówczas za 18-le miesięcy.

Planowany tunel połączyłby miejscowość Chariton, w południowej części Anglii, z Fretun (niedaleko Calais) we Francji. Podróż pociągiem z Londynu do Paryża przy wykorzystaniu tunelu trwałaby 3 godz. i 40 minut. Dzisiaj przy wykorzystaniu na j szybszych pociągów, które są później przewożone przez kanał pro-em, trwa blisko 6 godzin.

Pomoc Dla Zagranicy Zagrożona

Washington (UPI) — Przywódca większości demokratycznej w Senacie, sen. Mike Mansfield, przemawiając na kaukuzie Demokratów w Senacie, powiedział że Kongres powinien zastanowić się nad zniesieniem programu pomocy dla zagranicy. W ostatnich dwóch latach, jak mówił sen. Mansfield, program pomocy dla zagranicy znajdował się na bardzo chwiejnym gruncie, prowadzony jedynie na podstawie rezolucji uchwalanych w Kongresie. Przy takim stanie rzeczy — jak mówił Mansfield — byłoby to z większą korzyścią dla kraju, żeby program ten został zniesiony, albo też żeby Kongres postarał się o opracowanie i przeprowadzenie rzeczowego programu.

Sen. Mansfield przypomniał swym kolegom że Kongres nie będzie mógł odrzucić się w dn. 15go października, jeśli nie upora się z najważniejszymi, znajdującymi się przed Kongresem programami i nie przeprowadzi odpowiednich ustaw.

Pekin Odmawia Przyjęcia Transportu

Tokio (UPI) — Chiny komunistyczne kazały firmie Toyota Motor Sales Company wstrzymać dostawę 756 samochodów ponieważ w niektórych reklamach tej firmy zbyt pozytywnie ustosunkowano się do Tajwanu. Dopełni kontrowersja nie zostanie rozwiązana, sprzęt wartości \$3.17 milionów nie wyruszy w drogę do odbiorców.

Chińska misja na wysokim szczeblu ma odwiedzić inne zakłady samochodowe w Japonii, ignorując na razie firmę Toyota.

Kontrowersyjny reklama ukazały się w lipcu w dziennikach i pismach na Tajwanie. Podpisy odnosiły się do Tajwanu jako "Republiki Chińskiej." Wystosowano wtedy notę protestacyjną do Japonii. Aczkolwiek Japonczycy byli skłonni do przeprosin stwierdzili stanowczo, iż załatwienie sprawy będzie wymagało i czasu i zabiegów.

Przebywająca obecnie japońska delegacja przemysłowa w Pekinie stara się również załagodzić rozbieżności.

Stanęły Zakłady w US i Kanadzie

127,500 Osób Przerwało Prace

Detroit (UPI) — Na minutę przed północą z piątku sobotę 127,500 robotników Chryslera w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie rozpoczęło strajk. Chrysler Corporation jest trzecim z kolei co do wielkości koncernem samochodowym z 59 fabrykami na terenie 22 stanów i Kanady. Natychmiast po ogłoszeniu strajku robotnicy zaczęli pikietować przed halami fabrycznymi. Rzecznik związku z wodowego robotników przemysłu samochodowego (United Auto Workers) twierdzi, iż UAW posiada fundusz \$35 tygodniowo oraz robotnicy z rodziną na utrzymaniu po \$40. Warunkiem do otrzymania zasiłku z unii jest pkietowanie prz yna jmniej przez 2 godziny w ciągu tygodnia.

W ciągu pierwszych trzech miesięcy bież. roku Chrysler sprzedał rekordową ilość samochodów za sumę \$6.1 miliarda. Sprzedaż za rok 1972 wyniosła \$22.5 miliarda, niemalże o 100 proc. więcej niż w roku 1971.

Dzisiaj o godz. 11-ej przed południem została wznowione negocjacje między przedstawicielami unii robotników i firmą. Dyskutowane będą przynajmniej żądania wysuwane przez UAW jak: płace, emerytura, wzrost płac w związku ze wzrostem kosztów utrzymania, godziny nadliczbowe oraz higiena i bezpieczeństwo pracy. Zgodnie z federalnie ustalonymi wytycznymi roczna podwyżka płac nie powinna przekraczać 5.5 proc. UAW żąda 7 proc. Żąda się również emerytury w wysokości \$650 miesięcznie dla tych, którzy pracowali w firmie 30 lat, bez względu na ich wiek. Uniści domagają się także prawa do odmówienia pracy w godzinach nadliczbowych. W większości przypadków praca ponad czasową normę jest obowiązkowa.

Najbardziej odczuje strajk Detroit, gdzie przerwało pracę 90,000 robotników. Przedmieścia Hamtramck i Highland Park obliczają, dzienne straty w dziesiątkach tysięcy dolarów tytułem podatków. Na obu przedmieściach Chrysler posiada liczne swoje zakłady.

Zmarła Jedna z Najbogatszych Kobiet Świata

Washington (UPI) — Marjorie Merriweather Post, jedna z najbogatszych kobiet świata, spadkobierczyni milio-nowej fortuny 'General Foods' zmarła podczas snu w środę w nocy, licząc przy zgonie lat 86. Pani Post, odziedziczyła olbrzymi majątek firmy "Post" w roku 1914, gdy liczyła lat 27, a którą rozbudowała do olbrzymiej korporacji General Foods. Pani Post, w testamentie — pozostawiła swój wspaniały pałac "Hillwood" Instytutowi Smithsonian.

Przed kilku dniami, jeden z wnuków zmarłej milionerki, David Post Rumbough zginął na morzu, gdy został wyrzucony ze statku podczas zderzenia się z innym statkiem. David był synem jednej z córek zmarłej, Dina Merrill, znanej aktorki filmowej i obecnej żony aktora filmowego Clint Eastwood. Zmarła, czterokrotnie zamężna, pozostawiła dwie córki, siedmioro wnuczat i jedenastoro prawnuczat.

**POLSKIE BIURO PODRÓŻY
ROYAL TRAVEL SERVICE**

Zawiadamia, że przeprowadziło się z dawnej siedziby (4105 W. 26 ul.)

NA NOWY ADRES 5932 W. LAWRENCE AVE.
(przy Austin Ave.) — Tel. 777-2800

ZAPRASZAMY CAŁĄ POLONIĘ NA UROCZYSTE OTWARCIE NOWEGO BIURA
KTÓRE TRWAĆ BĘDZIE PRZEZ CAŁY WRZEŚNIA
Dla naszych miłych gości — poczęstunek i upominek.

Zarejestrujcie się aby mieć szansę wygrania jednej z nagród.
**PIERWSZA NAGRODA —
BEZPŁATNA WYCIECZKA POLSKI.**

J. Pienkowska ANNE M. MICHEL Kierowniczka

PAMIĘTAJCIE: wszystkie sprawy możecie załatwić telefonicznie, listownie lub na życzenie przyjeździe do Waszego domu w Chicago lub na przedmieściach — bez dodatkowej opłaty.

Załatwiamy Fachowo, Szybko i Solidnie:
Sprawozdanie rodzin i przyjaciół na wizytę lub na pobyt stały, przedłużanie wiz i paszportów, rezerwacje biletów na Ts/s Stefan Batory, rezerwacje w polskich uzdrowiskach • Wysyłamy samochody, pieniądze i paczki do Polski.

**Świetne Ziola
Ks. Franciszka Na Sklerozę**

Ady przyjęte starszym ludziom — wydatną pomocą przy miążdżeniu naczyń krwionośnych sprządzili — w tym celu znakomita Mięszanka Ziola No. 10, by organizmowi pomógł do zarzucenia twardej tężnicy, a w miarę możliwości, przez polepszenie ich elastyczności — pozbicia się nadmiaru wapnia i cholesterolu z krwi, usprawnienia w ten sposób cyrkulacji krwi i poprawy przepuszczalności naczyń krwionośnych, obniżenia wysokiego ciśnienia: a to wszystko w konsekwencji wpływa dodatnio na pracę serca, odciąża niebezpieczeństwo zawału serca, pęknięcia tętniczek w mózgu

(stroke), powstawania skrzepów (blood clot) i tworzenia się żyłaków.
Zamówcie więc sobie jeszcze dziś dobroczynnie działającą Ziola No. 10, aby w nich znaleźć niezawodną ulgę i pożądaną pomoc. Uwaga: Ziola te absolutnie nie mogą zaszkodzić.

Duża paczka z tekstem polskim i angielskim wraz z przesyłką — \$3.30. Z pewnością nie pożałujecie tego wydatku.

Po wszelkie informacje dzwonicie: Himmick 4-2766, lub piszcie FATHER FRANCIS HERBS, 6951 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. (Ogl.)

**Ujawnić Morderców
Profesorów Lwowskich**

**Bratanek Boya Domaga Się
Dochodzenia w NRF**

(D.P.) Władysław Zeleński, bratanek Tadeusza Boya-Zeleńskiego, b. wiceprokurator Sądu Apelacyjnego w Warszawie, od wojny emigrant zamieszkały w Paryżu, wyśtosował listy do prokuratorów Niemieckiej Republiki Federalnej w Hamburgu i w Dortmundzie z zapytaniem o stan dochodzenia przeciw sprawcom egzekucji Boya-Zeleńskiego i 21 innych profesorów lwowskich oraz ich rodzin i domowników, rozstrzelanych, jak wiadomo, — przez gestapo w dniu 4 lipca, 1941, po wejściu Niemców do Lwowa.

Zeznania Lanckorońskiej

W listach tych Zeleński powołuje się na rewelacyjne zeznania, złożone w charakterze świadka przez hr. Karolinę Lanckorońską przed sądem niemieckim w Munster (Westf.) dn. 28 kwietnia 1967 w procesie przeciw Hansowi Krugerowi, oskarżonemu o wymordowanie około 80,000 Żydów, obywateli polskich w Stanisławowie. Kruger został uznany winnym tej zbrodni i skazany na dożywotnie więzienie. Zeleński zapytuje, jakie czynności przedsięwziął w sprawie egzekucji profesorów wyższych uczelni lwowskich, w szczególności przeciw temuż Krugerowi, który w r. 1942, oświadczył był dr. Lanckorońskiej, aresztowanej przez niego w Stanisławowie, że "zamordowanie profesorów lwowskich — to moje dzieło", jak również przeciw b. komisarzowi gestapo, Walterowi Kutschmannowi, który w czasie przesłuchania oznajmił dr. Lanckorońskiej, że "był przy tej egzekucji obecny."

Usiłowania Zatajenia

Niemcy od początku starali się zatrzeć ślady tej egzekucji. W r. 1943, wobec zbliżającej się ofensywy sowieckiej wykopali rękami żydo wskie j "Brygady śmierci" zwłoki zamordowanych profesorów i spalili je po czym prochy rozsypali po polach. Wiadomo o tym od Leona Welickera, który zdołał potem uciec. Welickier zeznał o tym w procesie Eichmanna w Izraelu.

Egzekucję tę zataja się jeszcze i obecnie. Dwie encyklopedie w języku niemieckim: "Die Welt-Literatur" (Wien, 1954, Verlag Bruder Hollinek) i "Literaturlexikon 20. Jahrhundert" (Reinek bei Hamburg, 1971, Rowohlt Taschenbuch Verlag) podają zgodnie, że "Zeleński został po wkroczeniu wojsk niemieckich zamordowany przez przeciwników politycznych" (!) Na domiar obie te encyklopedie podają niezgodnie z prawdą, że Boy-Zeleński "emigrował w r. 1939 do sowieckiego Lwowa." W rzeczywistości, jak to ustaliła W. Zeleński, Boy wyjechał z Warszawy dn. 5 września, 1939, i przybył do rodziny swej żony we Lwowie dn. 8 września. Wojska sowieckie zaś dokonały inwazji dn. 17 września a do Lwowa wkroczyły dn. 22 września.

Zeleński zaznacza w swych listach, że wykrycie i ukaranie sprawców tej zbrodni, jaskrawej zbrodni III Rzeszy popełnionej w Polsce w czasie wojny, jest elementarnym obowiązkiem sprawiedliwości a jednocześnie sprawdzianem dobrej woli władz Niemieckiej Republiki Federalnej.

Podludzi Nie Dostrzegali

"Der Spiegel" publikuje list dr. H. J. G. Mayers z Waalre w Holandii. W związku z procesem byłego podsekretarza stanu w hitlerowskim ministerstwie komunikacji Ganzenmuellera, oskarżonego o ludobójstwo, autor listu pisze: — "Dr Ganzenmueller twierdzi, że nigdy nie wiedział jakim celem służył specjalne pociągi kierowane do obozów zagłady, których rozkład został ustalony na jego osobiste polecenie". Meyer przypomina o martyrologii tysięcy więźniów filii Oświęcimia obozu koncentracyjnego Gliwice I (Więźniowie ci od maja 1944 pracowali w Kolejowych Zakładach Naprawczych Gliwice): "Tysiące z nich zostało zgłodzonych, zatłuczonych i powieszonych również na terenie zakładu. Był to tak straszny obóz, że w porównaniu z nim powrót do macierzystego Oświęcimia wydawał się rajem" — twierdzi Mayer i stwierdza następnie: "Ganzenmueller dziś odpowiada z wolnej stopy za wysoką kaucją o dostarczenie której się nie

martwił. Martwiło się za niego wielu wybitnych dziś działaczy gospodarczych N R F. Może dr Ganzenmueller odpowie i mnie że nie wiedział o się dzieła w Gliwicach gdzie był osobiście i patrzył na więźniów. Widocznie podludzi nie dostrzegali".

Patron Wrocławia

We Wrocławiu, którego patronem jest błóg. Czesław, odbyła się w kościele św. Wojciecha uroczystość kościelna ku czci tego błogosławionego. Uroczystości patronalne trwały przez cały tydzień, podczas którego odprawione były msze św. wotywny i wygłoszone kazania przed relikwiami błóg. Czesława. Mówiono w nich o życiu błóg. Czesława i o dziejach klasztoru dominikańskiego, który przez 750 lat spełniał na Śląsku rolę bastionu polskiego życia religijnego. Do Wrocławia dominikanine przybyli w 1226 r.

W dniu 22 lipca sumę odprawili trzej nowo wyświęceni kapłani z zakonu dominikańskiego. Wieczorem podczas mszy św. odbyła się przyśpiewie pieśni religijnych ku czci błóg. Czesława procesją z Najśw. Sakramentem. W końcowych uroczystościach wzięła udział grupa polskich turystów z zagranicy.

**Wulkan Etna
Znów Daje
Znać o Sobie**

Catania, Sycylia (UPI) — Lawa zaczęła spływać we wtorek z krateru wulkanu Etna. Przez kilka dni wcześniej z krateru ułatniały się gazy. Eksperti z Międzynarodowego Instytutu Wulkanicznego orzekli jednak, iż na razie nie grozi żaden wybuch wulkaniczny. Ostatni groźny wybuch zanotowano w kwietniu 1967 roku kiedy popioły i lawa zniszczyły setki akrów pól uprawnych znajdujących się w okolicy krateru.

**Julie Eisenhower
Dostała Posadę**

Indianapolis, Ind. (UPI) — Julie Nixon Eisenhower, lat 25, młodsza córka prezydenta Nixona, uzyskała zezwolenie ojca na przyjęcie posady w firmie wydawniczej Curtis Publishing Co. z pensją \$10,000 rocznie.

Bert Ser Vass, prezes korporacji Curtis, podaje że do obowiązków Julie należeć będzie przygotowanie materiałów i artykułów dla wydawanych przez tę firmę wydawnictw "Saturday Evening Post" "Holiday" i kilku wydawnictw przeznaczonych wyłącznie dla dzieci.

Pierwsza Wizyta

Księżniczka Anna jest pierwszym członkiem angielskiej rodziny królewskiej, bawiącym w ZSSR od chwili wybuchu rewolucji. Zaślubiła ona, by ją traktować jako prywatną osobę. W Kijowie w hotelu zapłaciła "voucherami" \$1.50 za śniadanie: 2 jajka na miękko, salami, ser, ciemny chleb, dżem z fig i kawa.

Total Teamwork

PRINTED PATTERN

4646
SIZES
8-18
by Anne Adams

Get lots of fashion mileage from this total teamwork of dashing shirt, side-slit jerkin and slim pants. Send now!
Printed Pattern 4646: Misses' Sizes 8, 10, 12, 14, 16, 18. Size 12 (bust 34) jerkin, pants 2 3/4 yards 54-inch; shirt 1 3/4 yards 45-inch fabric.

SEVENTY FIVE CENTS — for each pattern add 25 cents for each Pattern for Air Mail and Special Handling.

Send to — Anne Adams c/o POLISH DAILY ZGODA, 10 Pattern Dept., 243 West 17th Street, New York, N.Y. 10011. PRINT NAME, ADDRESS WITH ZIP, SIZE, STYLE, NUMBER. QUICK, EASY — SEW WAY to a spring-summer wardrobe! Send for a new Spring-Summer Pattern Catalog. Choose one pattern FREE. All sizes! 75¢ INSTANT SEWING BOOK — cut, fit, sew modern way. \$1. INSTANT Fashion Book. \$1.

HELENA MNISZEK

**ORDYNAT
MICHOROWSKI**

(Ciąg dalszy)

— Co to za wrzaski?...
— Cóż tam takiego! Zamieniłem się w fauna i gonie leśne driady... Co mówię: kredensowe! Ależ piękne! Niech ich wszystkie bogi! A najwięcej ta Haneczka. Łydky ma, powiadam wujku... O jej! jak żyję, takich nie widziałem. Fidiusz miałby model. Niech się Diana łowczyni schowa ze swymi chudymi piszczelami.
— Słuchaj. Ja nie pozwolę urządzić tu bachanalii — rzekł ordynat.

Bodzio wrzusił ramionami.
— Oh! nie bądź taki święty, wuju! Co za bachanalia?! Jeszcze ci przecie na taras nie wprowadziłem się ze swoją driadą; ale na gaj różany możesz pozwolić. Tego — to nawet Zeus nie zastrzegł faunom. Twój fraucymer się nudzi, wuju; musisz pocieszać pięć pięknią. Do widzenia!
— Zaczekaj. Powiedz mi, czy ty wiesz, czym to pachnie?
— Dobrze! dobrze, wuju: To potem, a tymczasem ja... muszę mieć Haneczkę, bo to żywy posąg. Ojej! żebyś ty widział, wuju, jak się kapała!... Osaczam ją zaledwo. Do widzenia!

Ukłonął się ordynatowi z gaoją, z wielką werwą machnął kapeluszem w stronę Herbskiego i znikł za różami. Dolatywał tylko stamtąd filuterny głos jego śpiewający jakąś burleskę niemiecką.

XXVI

W połowie października przyjechała do Słodkowiec pani Idalia Elzonowska.

Ciche życie dziadka z wnuczką zmieniło się w ciągłe i burzliwe sceny.

Baronowa chciała zabrać Lucię zagranicę, dziewczyna oparła się stanowczo. Żadne namowy nie miały wpływu. Pan Maciej prosił od siebie, ale nieszczerze. Wolał, żeby Lucia była bliżej ordynata. Starzec kochał wnuczkę całą duszą i pragnął połączyć ją z Waldemarem. Ale przed panią Idalią nie zdradził swych marzeń.

Po długich sporch wyjechał wszyscy do Warszawy. Bodzio uprosił u ordynata urlop na miesiąc i wyjechał razem z nimi.

W Warszawie Lucia spotkała Brochwiczę. Zaczęły się dla niej nowe dni udręceń duchowych. Młody hrabia kochał ją bez zmiany i widocznie nadszei nie tracił. Bolała ją najwięcej świadomość, że Waldemar popiera sprawę Brochwicza. Nie mogła mu tego wybaczyć.

Wszyscy byli po stronie hrabiego, prócz pana Macieja i Bohdana. To spowodowało, że Lucia zyczliwiej spoglądała na mniej lubianego dawniej Bodzia.

Pani Idalia otworzyła szeroko gościnne drzwi swych salonów, przyjmowała mnóstwo osób ze sfer najwyższych stannie dobierając młodzież, reklamowaną jako świetne partie. Lucię koniecznie chciała wydać za mąż. Główny nacisk w tych wyborach kładła na tytuły i majątki. Lucia jednak nie miała powodzenia: w towarzystwach nie była sympatyczną. Zawsze poważna, zimna, ignorowała młodzież, jakby umyślnie stopniując swą obojętność względem bogatszych i bardziej utytułowanych. Największe zabiegi wytrwałnych zdobywców salonowych nie zdołały nigdy wywołać w jej oczach złotego błysku. Patrzyła śmiało w oczy surowo — często surowo, nawet ironicznie, nigdy kokieterijnie. A że była istotnie ładna, naturalnie wdzięczna i posągowo poważna w tonie, więc złota młodzież przezwala ją westalką, i nazwa ta ustaliła się w salonach. Westalka, tylko wtedy uśmiechała się promiennie, gdy jej nikt nie widział, i gdy mogła swobodnie bujać z marzeniami, zapatrzona w fotografię ordynata. Często kłęcząc przy kolanach dziadka, gdy mówili o Waldym, uśmiech ten zjawiał się na jej różowych ustach, czyniąc ją piękną.

Ale o tym, kto jest bożyszczem westalki, wiedziało zaledwie kilka osób.

Przed wielkim rautem w listopadzie Lucia, już ubrana, stojąc w swoim pokoju, odwróciła się gwałtownie do drzwi. — Ktoś energicznie zastukał.

— Proszę.
Wpadł zaszarysany Bodzio. Porwał Lucię za rękę i zawołał: — Winszuję! winszuję! księżnej pani!
— Czy kuzyn zwiariował?
Bohdan przysunął usta do jej ucha.
— Ostrzegam kuzynkę: dziś, zaraz, ma się jej oświadczyć książę Zygryd, ten wdowiec, milioner.

Lucia szarpnęła się.
— Skąd... ta wiadomość?...
— Podśluchałem. Oświadczył się baronowej, przyjęty z rozczuleniem. Ordynat...

— Co... ordynat?...
— Był także obecny.
— I co?...

Lucia nabrała powierza w ściśnięte piersi.
— No, i może także rozczulony? Już tego nie wiem; slyszalem tylko rzewny głos cioci. Spisek, kuzyneczko.
Policzki Luci pały. Szybko podała mu rękę.
— Dziękuję, kuzynie. Wiem co zrobić.
Szyderczy uśmiech mignął na jej ustach. Bohdan inaczej go rozumiał. Rzucił się z zacietrzewioną miną.
— Jak to? Przyjmiesz księcia, kochając ordynata?!
Lucia spojrzała na niego groźnie.
— Dość już! Proszę iść, kuzynie.

W drugim pokoju rozległy się prędkie kroki. Bodzio skoczył przestraszony.
— Ojej! pewno ciocia! Kuzynko, ratuj, żeby mnie tu nie widziała: odgadnie!
Rozejrzał się dokoła, i nie widząc innych drzwi, przykucał za chińskim parawanem.

Wszedł lokaj.
— Jaśnie pani baronowa prosi do sali.
— Te voila! — szepnął Bodzio dość głośno.
Lucia milczała.
— Co mam odpowiedzieć pani baronowej? — spytał lokaj.
— Ze spełniłeś polecenie. Idź.
Gdy drzwi się zamknęły i uciły kroki, Bodzio wyrzwał zza parawana.
— Co zamierzasz, kuzynko?...
— Jestem niezdrowa; proszę wyjść.
— Aha!
Bohdan zaśmiał się subtelnie i znikł.
(Ciąg dalszy nastąpi)

**CHRONIĆ SWÓJ DOM
SZTĄBY W OKNACH
I DRZWIACH
PRZECIW WŁAMANIU
\$39.95 i więcej**
Na Spłaty
KOSZTORYSY DARMO
278-7200
Zgłaszac Sie Po Angielsku

ODZIEŻ
Męska, Damska
i Dziecięca
10c, 15c i 25c
Płaszczki i
Marynarki—50c
Ubrania—\$2.50
Wszystko Czyste
Na Wieszakach
5707 W. Grace St.
AV 2-2873

KLUCZE
Zamki
ARTYKUŁY
ZABEZPIECZAJĄCE
INSTALACJA
REPERACJE
FORD CITY
KEY & LOCK
SPECIALIST
Peacock Alley
284-7558

**NAJTAŃSZA WYCIECZKA DO POLSKI
NA BOŻE NARODZENIE**
CAŁKOWITY
ZAKRES
USŁUG
PEKAO
• Przedłużanie Wiz, Paszportów, Tłumaczenia Dokumentów,
Sprawdzanie Krewnych na Pobyt Stały i Czasowy —
Sprawy Imigracyjne.
• Pobyty Kuracyjne w Polskich Uzdrowiskach
FALCON TRAVEL
2727 NORTH MILWAUKEE AVENUE
Chicago, Illinois 60647
Tel. 276-2100—276-2101
Właścicielki: E. Zbyszewska i A. Rutkowska
GODZINY: Poniedziałki i Czwartki 9 A.M. - 8 P.M.
Wtorki, Piątki 9 A.M. - 6 P.M. — Soboty 9 A.M. - 4 P.M.
Środy Zamknięte

Pijac Ziola Zakonnika - Chorób Sie Unika
Naturalnie teści się zbawienne. Pijac znane od lat ZIOLA ZAKONNIKA. Z całego świata nam dirkują. Nasze mieszanki specjalnych świeżych ziół, których wartość potwierdziły naukowe badania farmakologiczne, pomagają przy wielu dolegliwościach.
No. 1. — na artrytyzm, zię krew, siła, waga, jęć, serce \$2.50.
No. 2. — niestrawność, zgaga, bole, kolka, gazy \$2.50.
No. 3. — łagodnie przeczyszczające \$2.00.
No. 4. — nerwowość, bezsenność, wyczerpanie \$2.30.
No. 5. — na nerki, pęcherz \$2.50.
No. 10. — Spec. na reumatyzm, serce \$2.50.
No. 11. — ułatwiająca schudnięcie bez głodowania \$2.50.
Paczki duże, z datą ważności, przepisem polskim ang. NOWOŚĆ: Mamy Herbaty Ziolowe w torbach — 24 torbki \$1.35. Męj na Reumatyzm, No. 44. — \$2.00.
Polecamy te same zioła w TABLETKACH ZAKONNIKA. Wygodne w użyciu. Skuteczne.
No. 16. — 100 tabletek ułatwiających oddychanie — \$3.00.
No. 25. — 80 tabletek na artrytyzm, wzdęcie, jęć, zię krew \$3.00.
No. 26. — 50 tablek łagodnie przeczyszczających, \$2.00.
No. 27. — 50 tablek RELEX na nerwy, bezsenność, \$2.00.
No. 19. — KEMP, naturalny jęć, czysty krew 300 tablek, \$2.50.
No. 30. Kropole Waleriana, butelka \$2.00.
No. 12. — MULTIVIT. Wzrostka witaminowy razem 100 tablek, \$2.00.
No. 28. — "GERIATRIC VITAMINS" idealne dla starszych 100 tablek, \$5.00.
No. 57. — 80 tablek na reumatyzm, serce, \$3.00.
No. 59. — 80 tablek na nerki, pęcherz, \$3.00.
No. 48. — Wyjdo RUM/JNKD-WE duże, 75c.
No. 39. — GINSENG Chiński, Karzeń Zycia (Ston-Stan) — 80 kaps, \$12.00.
Zaraz wysłać zamówienie Money Order. Fodać swój dokładny adres — numerzy ziół. Zaraz wysłać. Trzeba doliczyć na przesyłkę w USA po 15c, od dolara, z Kanady po 20c. No C.O.D. nie przesyłamy. Broszura "JAK WYBRAĆ ZIOLA" wysyłamy bezpłatnie.
Monk's Herb Center, 2924 Milwaukee Ave. N., Chicago, Ill. 60618

**G. R. INTERNATIONAL
TRAVEL BUREAU**

POLSKIE BIURO PODRÓŻY
Teresa Gardner i Ewa Rokossowska, kierowniczk

**NA ROK 1973 TANIE PRZEJAZDY DO POLSKI
W RÓŻNYCH TERMINACH DOGODNYCH DLA WAS OD 21 DO 90 DNI
JUŻ CZAS ROBIĆ REZERWACJE NA 3 TYGODNIOWĄ TANIĄ
WYCIECZKĘ DO POLSKI NA BOŻE NARODZENIE**

- * PRZYJMujemy ZAMÓWIENIA NA PIECE OLEJOWE DO POLSKI.
- * ZAŁATWIAMY SPRAWY WIZOWE I PASZPORTOWE.
- * TŁUMACZENIA DOKUMENTÓW
- * SPROWADZANIE KREWNYCH NA POBYT STAŁY I CZASOWY.
- * SAMOCHODY DO POLSKI
- * PRZESYŁKA PACZEK I PIENIĘDZY DO POLSKI.

3210 N. CENTRAL i 1948 West 51st Street
• Tuż Przy Belmont Tel. 777-8189 Tel. 925-6200

Wasz Rodak ALEXANDER CIELMA,
znany specjalista w zakresie napraw aut, dawniej zarządca
AR CITGO na rogu Division i Central Ave.
**ZAWIADAMIA, ŻE OTWORZYŁ WŁASNY
WARSZTAT NAPRAWY AUT**
pod firmą
ALEX REPAIR SERVICE
2548 W. 51st St. Tel. 737-9429
A. Cielma zaprasza serdecznie wszystkich Polonijnych właścicieli aut amerykańskich i zagranicznych aby zechcieli korzystać z jego fachowych i sumiennych usług, a napewno tego nie pożałują.
POPZYJCIE NOWĄ POLSKĄ PLACÓWKĘ ZA CO WAM Z GÓRY DZIĘKUJEMY.

Z Cleveland Z Cleveland

Wyjazdy Do Polski
Sprawdzanie Rodzin i Znajomych
"PEKAO"
Przekazy Do Wyboru
Oraz Auta Marki "Fiat" i "Volkswagen"
Groger Travel Bureau
152 The Old Arcade Phone: 621-6036
Cleveland, Ohio 44114

Kalendarzyk Posiedzeń

Niedz., 16 Września

Tow. "Jedność" Grupa 77 ZNP zawiadamia wszystkich członków, iż pierwsze powakacyjne posiedzenie odbędzie się w niedzielę, 16 września, w sali Woźniak's Casino, 2530 S. Blue Island ave. Początek o 2 po południu. Ze względu na ważne sprawy prosimy wszystkich członków o przybycie. — Władysław Spadłowski, prezes; Ludwik Wilczyński, sekr. prot.

Tow. Wolność Ludu Grupa 2742 ZNP zwołuje 16 września na godz. 2 po południu, do sali par. św. Jadwigi, przy Hoyne i Lyndale. Prezes Zenon Ziółkowski ma kilka b. ważnych spraw do przedstawienia. Sekretarka Helena M. Stermińska zda raport z wycieczek. Będzie też sprawozdanie z posiedzenia Komitetu Rozwoju przy Okr. 13 ZNP. Wiceprezesa M. Malinowska przyrzekała miłą niespodziankę dla uczestników posiedzenia. Sekretarka posiada jeszcze kilka aplikacji na donacje na pomnik Mikołaja Kopernika. Kto jeszcze nie złożył, może to uczynić na tym posiedzeniu. Może także otrzymać bilet na Bankiet w dniu odsłonięcia pomnika.

Prosimy członków o przybycie i zaproszenie znajomych. — Zenon Ziółkowski, prezes; Miecz. Stermiński, sekretarz.

Klub Zapoznajmy Się zawiadamia, że powakacyjne posiedzenie odbędzie się w niedzielę, 16 września, o 1:30 po południu, w sali Weteranów, 1239 N. Wood ul. Uprasa się wszystkich o przybycie, ponieważ mamy ważne sprawy do załatwienia. — John Milas, prezes; Lottie Paszkiewicz, sekr. prot.

Tow. Króla Wład. Jagielly Gr. 2206 ZNP zawiadamia członków, iż posiedzenie powakacyjne Grupy odbędzie się w niedzielę, 16 września, w sali parafialnej przy Hoyne i Lyndale ul., początek o godz. 3-iej po południu. Ze względu na ważne sprawy, które są do załatwienia, obecność członków jest bardzo pożądana. — Jan Hasiak, prezes; Jadwiga Kurzac, sekr. prot.

Tow. Jefferson Park Grupa 850 ZNP zawiadamia iż w niedzielę, 16 września, w sali pod plebanią par. św. Konstancji, odbędzie się posiedzenie połączonych Grup 850 i 2350 z Norwood Park, o godz. 2

Zbrodniarz Aresztowany

New Orleans, La. (UPI) — Jeden z dziesięciu najbardziej poszukiwanych od dwóch lat przez FBI zbrodniarz, został aresztowany w Nowym Orleansie. Herman Bell, lat 25, członek Czarnej Armii Wyzwolenia, znajduje się pod oskarżeniem zamordowania pięciu policjantów i dokonania szeregu kradzieży na banki krajowe.

Agenci FBI i policja znaleźli w domu Bell arsenał broni oraz \$5,000 w gotówce które skonfiskowano. Bell oskarżony jest o zastrzelenie dwóch policjantów w Nowym Yorku w roku 1971, jak i o dokonanie szeregu kradzieży banków. Bell także znajduje się pod oskarżeniem napadu rabunkowego w dniu 20 lutego 1971 na bank America w San Francisco w którym skradł \$15,000 w gotówce i postrzelił jednego z klientów banku.

Bell podejrzany jest także o zastrzelenie sierż. John V. Young na stacji policyjnej w San Francisco w roku 1971 i postrzelenie stenografistki na stacji.

JANINA DŁUŻAK

zawiadamia całą Polskę, że jej

ZNANY ZAKŁAD FRYZJERSKI DLA PAŃ POD FIRMA

JANINA Beauty Salon

(Dawniej 3049 Milwaukee, potem 5935 W. Chicago Ave.)

od 10 WRZEŚNIA MIEŚCI SIĘ POD NOWYM ADRESEM:

5141 W. DIVERSEY

Przy Laramie—Naprzeciwko Sklepu National

Prosimy Dzwonić po Appointment

Tel. 637-6810

Apel Komitetu Kopernika Na Florydzie

Na pamiętkę udziału Polonii na Florydzie w Obchodach 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika Komitet nasz opracowuje Księgę Pamiętkową, która zostanie wydana w bieżącym roku.

Starymi się aby miała ona okazała szatę zewnętrzną, a na jej treść złożyć się obok materiału historyczno-naukowego ogłoszenia tych wszystkich Organizacji i Ofiarodawców indywidualnych, którzy swymi darami pieniężnymi umożliwili działalność Komitetu 500-lecia.

Książka będzie miłą pamiętką dla wszystkich, zwłaszcza, jeżeli ich nazwiska znajdą się na liście tych, co swą cegiełką przyczynili się do powstania 500-lecia urodzin naszego Wielkiego Rodaka, tu na Florydzie.

Grupa 3212 ZNP Tow. Długopole odbędzie swe pierwsze powakacyjne i regularne posiedzenie w niedzielę, 16 września, o godz. 2-iej po południu, w sali SPK 2914 W. North Ave. Prosimy o punktualne przybycie wszystkich członków i tych, którzy są zainteresowani działalnością i rozwojem Grupy. Między innymi będzie sprawozdanie i rozdanie nagród z Święta Polskich Gór, a także będą poruszone inne bardzo ważne sprawy. — Za Zarząd: Andrzej Stopka — prezes.

Tow. Wolność Ludu Polskiego, Grupa 2246 ZNP — zawiadamia członkostwo, iż zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę, 16 września, o godz. 2:30 po południu, w Dubarek Hall, pnr. 3859 West 47-ma ulica. Uprasa się członków o liczne przybycie ze względu na ważne sprawy, jakie są do załatwienia. — J. Zdziański, prezes; J. Podkowski, sekr. prot.

Tow. Promień Gwiazd Gr. 3114 Z.N.P. zawiadamia, iż powakacyjne zebranie odbędzie się we wtorek, dnia 18 września, w sali Amvets, 3172 Milwaukee Ave., blisko Belmont, o godzinie 9-iej wieczorem.

Zarząd z Prezeską na czele prosi usilnie o przybycie; po zebraniu będzie podana kawa i ciasto. — Maria Galińska, prezeska; Dorothy Klimek, sekr. fin.

Środa, 18 Września

Tow. Synowie Piasta Grupa 1214 ZNP odbędzie swe miesięczne posiedzenie w środę, 18 września, w sali PLAV pnr. 3024 N. Laramie, początek o godz. 7:30 wieczorem. Uprasa się członków o liczne i punktualne przybycie. — Cz. Wojciechowska, prezeska; C. Rozek, sekr. prot.

Piątek, 21 Września

Tow. Synowie Wolności Grupa 694 ZNP odbędzie swe pierwsze powakacyjne posiedzenie w piątek, 21 września, o godz. 8-mej wieczorem, w sali Lo Rayne Chateau, pnr. 5925 W. Diversey Ave. Nagromadziło się dużo ważnych spraw i liczny udział członków na tym posiedzeniu jest b. pożądanym. Sekretarz finansowy będzie przyjmował opłaty już od godz. 6:30 wieczorem. — Piotr Marud, prezes; Stanisław Borzymowski, sekr. prot.

160 Milionów Znaczków Kopernika

Washington (G.P.) — Początek Stanów Zjednoczonych wypuściła w bieżącym roku 15 nowych znaczków w różnej ilości. Najwięcej bo 495 milionów ukazało się 8-centowych znaczków przedstawiających pracę urzędników pocztowych. Znaczek z Kopernikiem znalazł się w pośrodku. Wypuszczono go w ilości 160 milionów, podobnie jak znaczek z prez. Trumanem (163 milionów).

Poświęcenie Obrazu Błog. Kolbego

Były więzień hitlerowskich obozów w koncentracyjnych Stanisław Pankiewicz z Krakowa u fundował obraz i rzeźbę błogosławionego Maksymiliana Kolbego, zmarłego śmiercią męczeńską w obozie oświęcimskim. Obraz przedstawia Błogosławionego w pasiaku więźnia, namalował go art. plastyk Maciej Bieniasz. Rzeźba, dzieło art. plastyka B. Muzwieta, przedstawia Błogosławionego jako młodego franciszkanina z aureolą z drutu kolczastego. Dla b. więźniów hitlerowskich obozów koncentracyjnych msze św. odprawił ks. prof. dr Ignacy Różycki, obraz i rzeźbę poświęcił franciszkanin z Niepokalanowa, który wygłosił także naukę poświęconą błog. Maksymilianowi Kolbemu.

Wydanie tej książki jest połączone z kosztami, które muszą być pokryte z opłat za ogłoszenia. Zwracamy się więc z gorącym apelem do wszystkich Organizacji i do całej Polonii aby już teraz zgłosili swój udział i zamówili ogłoszenia w Księdze Pamiętkowej. Ogłoszenia należy wysłać na adres: The Copernicus Committee 4641 S.W. 31st Drive Hollywood, Florida 33023 Komitet 500-lecia M. Kopernika pracuje dla całej Polonii na Florydzie. Cała więc Polonia, ze wszystkimi Organizacjami, winna być umieszczona w Księdze Pamiętkowej. Ewentualny dochód z jej wydania będzie przelany na fundusz budowy obserwatorium im. Mikołaja Kopernika w Uniwersytecie w Miami.

Nowy Numer "Na Antenie"

Ukazał się niedawno nowy, sierpniowy zeszyt miesięcznika "Na Antenie", wydawanego przez Rozgłośnie Polską Radia Wolna Europa. Przynosi on wybór audycji z 19-godzinnego programu, nadawanego codziennie do Polski.

W zeszycie: "Sowiecki album o Katyniu" — ilustrowane świadectwo ponurej mityfikacji, mającej na celu zatarcie śladów zbrodni katyńskiej. Inne sprawy z terenu ZSRR porusza B. K. Piekarski p.t. "Coś nie wyszło", przedstawiając sowieckie niepowodzenia w umieszczeniu na orbicie dookołozemskiej własnego laboratorium doświadczalnego, a T. Mieszko pisze o "Zamieszkach w Gruzji", której ludność nieodmiennie demonstruje swe przywiązanie do tradycji narodowej w walce z rusyfikacją.

Sprawy krajowe: M. Garmarnikow omawia "Kluczowe problemy gospodarki polskiej" wskazując na istotne przyczyny wytwarzające sytuację, w której kraj nieodmiennie cierpi na niedostateczną ilość towarów na użytek wewnętrzny. Inną stronę rzeczywistości krajowej ukazuje

Apel Komitetu Kopernika Na Florydzie

Wydanie tej książki jest połączone z kosztami, które muszą być pokryte z opłat za ogłoszenia. Zwracamy się więc z gorącym apelem do wszystkich Organizacji i do całej Polonii aby już teraz zgłosili swój udział i zamówili ogłoszenia w Księdze Pamiętkowej. Ogłoszenia należy wysłać na adres: The Copernicus Committee 4641 S.W. 31st Drive Hollywood, Florida 33023 Komitet 500-lecia M. Kopernika pracuje dla całej Polonii na Florydzie. Cała więc Polonia, ze wszystkimi Organizacjami, winna być umieszczona w Księdze Pamiętkowej. Ewentualny dochód z jej wydania będzie przelany na fundusz budowy obserwatorium im. Mikołaja Kopernika w Uniwersytecie w Miami.

Nowy Numer "Na Antenie"

Ukazał się niedawno nowy, sierpniowy zeszyt miesięcznika "Na Antenie", wydawanego przez Rozgłośnie Polską Radia Wolna Europa. Przynosi on wybór audycji z 19-godzinnego programu, nadawanego codziennie do Polski.

Sprawy krajowe: M. Garmarnikow omawia "Kluczowe problemy gospodarki polskiej" wskazując na istotne przyczyny wytwarzające sytuację, w której kraj nieodmiennie cierpi na niedostateczną ilość towarów na użytek wewnętrzny. Inną stronę rzeczywistości krajowej ukazuje

Łapki Karakulowe • Błamy Karakulowe

w różnych kolorach oraz Błamy z Norek możesz obejrzeć i kupić 2946 N. Milwaukee Tel. 252-2477

W przyszłym tygodniu — w piątek 21-go września i następane dni —

Największą atrakcją od wielu lat jest ze złotej serii niezapomniany film

Trędowata

DRAMAT MIŁOSNY iskrzący gwiazdami według powieści Heleny Mniszek W rolach głównych: Barszczevska, Brodniewicz, Cwiklińska, Junosza-Stępcowski, Wysocka i inni.

Dla odprężenia... bawi, cieszy i wzrusza niby wolny jak ptak, choć kłopotów mu nie brak

Szatan z VII klasy

Dla zwiększenia frekwencji obniżamy ceny... dorosli \$2.00 — młodzież szkolna i dzieci \$1.00

Telefon 545-5922 KINO Milford Pulaski Przy Milwaukee Ave.

160 Milionów Znaczków Kopernika

Washington (G.P.) — Początek Stanów Zjednoczonych wypuściła w bieżącym roku 15 nowych znaczków w różnej ilości. Najwięcej bo 495 milionów ukazało się 8-centowych znaczków przedstawiających pracę urzędników pocztowych. Znaczek z Kopernikiem znalazł się w pośrodku. Wypuszczono go w ilości 160 milionów, podobnie jak znaczek z prez. Trumanem (163 milionów).

Poświęcenie Obrazu Błog. Kolbego

Były więzień hitlerowskich obozów w koncentracyjnych Stanisław Pankiewicz z Krakowa u fundował obraz i rzeźbę błogosławionego Maksymiliana Kolbego, zmarłego śmiercią męczeńską w obozie oświęcimskim. Obraz przedstawia Błogosławionego w pasiaku więźnia, namalował go art. plastyk Maciej Bieniasz. Rzeźba, dzieło art. plastyka B. Muzwieta, przedstawia Błogosławionego jako młodego franciszkanina z aureolą z drutu kolczastego. Dla b. więźniów hitlerowskich obozów koncentracyjnych msze św. odprawił ks. prof. dr Ignacy Różycki, obraz i rzeźbę poświęcił franciszkanin z Niepokalanowa, który wygłosił także naukę poświęconą błog. Maksymilianowi Kolbemu.

Wydanie tej książki jest połączone z kosztami, które muszą być pokryte z opłat za ogłoszenia. Zwracamy się więc z gorącym apelem do wszystkich Organizacji i do całej Polonii aby już teraz zgłosili swój udział i zamówili ogłoszenia w Księdze Pamiętkowej. Ogłoszenia należy wysłać na adres: The Copernicus Committee 4641 S.W. 31st Drive Hollywood, Florida 33023 Komitet 500-lecia M. Kopernika pracuje dla całej Polonii na Florydzie. Cała więc Polonia, ze wszystkimi Organizacjami, winna być umieszczona w Księdze Pamiętkowej. Ewentualny dochód z jej wydania będzie przelany na fundusz budowy obserwatorium im. Mikołaja Kopernika w Uniwersytecie w Miami.

Łapki Karakulowe • Błamy Karakulowe

w różnych kolorach oraz Błamy z Norek możesz obejrzeć i kupić 2946 N. Milwaukee Tel. 252-2477

W przyszłym tygodniu — w piątek 21-go września i następane dni —

Największą atrakcją od wielu lat jest ze złotej serii niezapomniany film

Trędowata

DRAMAT MIŁOSNY iskrzący gwiazdami według powieści Heleny Mniszek W rolach głównych: Barszczevska, Brodniewicz, Cwiklińska, Junosza-Stępcowski, Wysocka i inni.

Dla odprężenia... bawi, cieszy i wzrusza niby wolny jak ptak, choć kłopotów mu nie brak

Szatan z VII klasy

Dla zwiększenia frekwencji obniżamy ceny... dorosli \$2.00 — młodzież szkolna i dzieci \$1.00

Telefon 545-5922 KINO Milford Pulaski Przy Milwaukee Ave.

Doroczny Bal Uniwersytecki 6 Października w Hotelu La Salle

Chicago Intercollegiate Council urządzi 27-my doroczny Bal (27th Annual University Ball and Buffet) w Illinois Room, w hotelu La Salle, 10 N. La Salle ul.

Council jest grupą studentów kolegium i absolwentów, którzy propagują edukację młodzieży, udzielając stypendia dla umożliwienia wyższego wykształcenia. Tradycyjnym zwyczajem na Balu wręczonym zostaną stypendia celem szerzenia nauki wśród młodzieży polonijnej.

Jedną z atrakcji będzie wybór królowej spośród szeregu kandydatek. Królową wybierze zespół sędziów, biorąc pod uwagę urodę, talent, wykształcenie. W tym roku zespół sędziów składa się z następujących, honorowych gości: Balu: alderman Roman A. Puciński; Charlotte Wilk, z Polskiego Klubu Artystycznego; dr. J. Kalin z Chicago Society; Helena Kempa z Polish Civic Club i Harry J. Siwkowski, referent prasowy spółki oszczędnościowo-pożyczkowej

Talman Federal Savings and Loan Association. Nagroda zostanie wręczona po tradycyjnym poloniezie, którym rozpoczyna się zwykle doroczny Bal Uniwersytecki. Do tańca gra popularna orkiestra Joe Pat-Paterka. Osoby zainteresowane w złożeniu donacji na stypendia, jak i ci którzy chcieliby zakupić bilety i zarezerwować stoliki mogą porozumieć się telefonicznie z Corliss Jekielek telefon 489-4607 lub Bonnie Zalewa, tel. 476-0015 albo 523-6332.

B. Zalewa, przew. Balu

Kto Jest Ubogi?

Biorąc za podstawę urzędowy "poziom ubóstwa" — \$4,275 dla 4-osobowej rodziny w mieście i \$3,643 dla 4-osobowej rodziny na wsi — otrzymamy, iż ubogich jest 12% ogółu Amerykanów, 9% białych, 33% czarnych, 19% osób powyżej 65 lat, 11% rodzin w centrum miast, 13% rodzin wiejskich i 43% czarnych rodzin na wsi.

NAUKA JAZDY AUTEM

Jedyna okazja szybkiego otrzymania prawa jazdy. Pięć dniowy kurs jazdy autem w języku polskim. TEORIA I PRAKTYKA Zapisy codziennie od 9 rano do 7 wieczór. Telef. 685-3344 SZKOŁA JAZDY ST. JAWORSKIEGO Cosmopolitan Driver Training School 4501 N. Milwaukee Avenue

EDWARD'S HARDWARE PAINTS & GLASS

5365 W. NORTH AVE. "Formerly Zimmermann" ELECTRICAL SUPPLIES • PLUMBING SUPPLIES • HOUSEHOLD GOODS • WINDOW SHADDS Phone: 637-6403

ZDROWIE NIE CZEKA — ZDROWIE UCIEKA

gdą niedostatecznie się nim opiekujemy. Jeśli poświęcicie swemu zdrowiu tylko część tego czasu i uwagi, jaką poświęcacie na swój ogród, dom, jedzenie i zarobki, to uzyskacie lepsze zdrowie na dłuższy okres czasu. Dlatego też, każdego dnia zapytajcie się samych siebie: "Co ja dzisiaj zrobiłam dla swego zdrowia" — na wzmocnienie i przeciwko błędom! W ten sposób zrobiła nasza rodziszka, Magda Wakulczyk z Rockford, Ill. skutkiem czego, mogła ona do nas napisać: "Ja naprawdę nie wiem, jak mi pomóc, które uzyskałam przy pomocy BOL-VEN i ZDRAVITAMIN, czy jako sen, cud, lub rzeczywistość. Moje plecy, ramiona i nerwy pozbyły się bólu, zawróciły głowę i bóle w pierś ustąpiły, teraz mówię spokojnie i normalnie. Ciepło się tak słownie może dlatego, że BOLVEN i ZDRAVITAMIN nie szkodzą na sercu, czy też ciśnienie krwi!" Ty także! Zrób coś dla swego zdrowia — zamów te kombinacje leków ZDRAVITAMIN i BOL-VEN na 5 tygodni za \$25.00 na 18 tygodni tylko \$24.00 łącznie z opłatą pocztową i z gwarancją satysfakcji. Złączcie cash, money order, czek, lub na C.O.D. Wysyłamy również do Kanady — nie C.O.D. MORAVIA Skoncentrowany liniment na bóle mięśni, głowy, neuralgiczne, na pół kwarty linimentu \$3.50, na kwartę tylko \$6.00.—DANUBE nowe europejskie odkrycie na przeczyszczenie tabletki \$2.50 na miesiąc i pół, lub na 3 miesiące tylko \$3.50.—LAGUNA KREM WITAMINOWY umiarkujący i gojący \$3.50. LAGUNA KREM ODRADZAJĄCY—na podstarzałą i pomarszczoną skórę, \$3.50 z gwarancją. Złączcie pieniądze money order, czek, lub na C.O.D. Wysyłamy również do Kanady i Polski, ale nie na C.O.D. Za dodatkową opłatą 50 centów otrzymasz to do 4 dni. Do Polski załącz \$1.00 na air mail!

EUROPEAN DRUGS, Brytyjsław Jelinek, Europejski Aptekarz Dept. I, P.O. Box 927, Laguna Beach, Calif. 92652

PODRÓŻE PACZKI EKAO NAJLEPIEJ ZAŁATWIC przez 2 BIURA **BALTIC TRAVEL** 1246 Milwaukee Ave. 5317 W. Lawrence Ave. 235-2444 286-6484 **PONAD 20 BARDZO TANICH WYCIECZEK** od 3 tyg. do 3 mies. — Wysyłamy samochody do Polski.

COSMOS TRAVEL AGENCY

ZAŁATWIA SZYBKO i SOLIDNIE

- Wyjazdy grupowe i indywidualne drogą lotniczą po najniższych cenach.
- Załatwiamy sprawy emigracji na pobyt stały i z wizją.
- Przedłużenia paszportów i wizy.
- Sprawy notarialne i prawne łącznie z adopcją dzieci.
- Wysyłkę pieniędzy, samochodów i lekarstw.
- Wyjazdy na pobyt stały do Polski z zachowaniem upoważnienia do renty starczej i inwalidzkiej.

★ Rezerwacje miejsc na statku "Stefan Batory".
★ Wysyłka paczek do Polski—Tanie—bez ograniczenia wagi.

5050 S. ASHLAND AVE., Chicago, Illinois 60609
Wanda Bulandowa • Tel. 436-4031

Mówcy **Annunzio Mazewski Puciński** Program Art. REF-REN

Demonstracyjna MANIFESTACJA POLONII W 34-TĄ ROCZNICĘ NAPADU ROSJI NA POLSKĘ 17 WRZEŚNIA, 1939 R. O Gremialny Udział Patriotycznej Polonii Apeluje Wydział Kongresu Polonii Amerykańskiej Na Stan Illinois

W Przededniu Konferencji Genewskiej — ŻĄDAMY Prawa Do Wolności i Niepodległości Dla Narodu Polskiego

NIEDZIELA, 16 WRZEŚNIA 3 Po Południu **AUDYTORIUM SZKOŁY ŚREDNIEJ ŚW. TRÓJCY** 1443 W. DIVISION **WSTĘP WOLNY**

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
1201 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny
Telefon do Redakcji przed 7:30 rano BRUNSWICK 8-8707
Telefon wszystkich Biur BRUNSWICK 8-8700. Reżyserów i fotografów Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE		DO INNYCH KRAJÓW:	
Codziennie i Sobotnie	Tylko Sobotnie Wydanie	Codziennie i Sobotnie	Tylko Sobotnie Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$26.00	Rocznie (1 yr.) \$8.00	Rocznie (1 yr.) \$34.00	Rocznie (1 yr.) \$10.50
Półrocz. (6 mos.) 15.00	Półrocz. (6 mos.) 5.50	Półrocz. (6 mos.) 20.00	Półrocz. (6 mos.) 7.50
Kwartał (3 mos.) 8.50	Kwartał (3 mos.) 3.25	Kwartał (3 mos.) 12.00	Kwartał (3 mos.) 4.50
Miesięcz. (1 mo.) 4.00			
ODZIENNIK (bez soboty)			
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE			
Rocznie (1 yr.) \$18.00	Kwartał (3 mos.) 6.50		
Półrocz. (6 mos.) 11.00	Miesięcz. (1 mo.) 3.00		

Rewolucja w Chile

Kosztom życia kilku tysięcy ludzi wojsko obaliło w Chile rządy marksisty Salvador Allende. Doszedł on do władzy w drodze wyborów w 1970 r., rozgrywając w agitacji nader sprytnie nastroje antyamerykańskie i zwodząc tym niezbyt uświadomione masy wyborców, którym obiecywał polepszenie życia.

W praktyce okazało się, że doktryna marksistowska nie nadaje się do rozwiązywania skomplikowanych problemów społeczno-gospodarczych, czego zresztą jaskrawym przykładem są i doświadczenia w Sowietach, gdzie bolszewizm rządził siłą, ale nie potrafił ani zabezpieczyć dostatecznej ilości żywności dla kraju, ani też przeprowadzić nowoczesnej organizacji produkcji przemysłowej. Po zwycięstwo i zdobycie technologii sięgają socjalarze do Zachodu.

Allende popełnił samobójstwo. Jest to ostateczne przypięczenie fiaska jego rządów, które doprowadziły jedynie do dezorganizacji życia gospodarczego oraz do konfliktów społecznych. Doktrynerskie założenia marksizmu nie służyły dobrze krajowi i jego ludności, bo przez nacjonalizację zagranicznych zakładów przemysłowych spadła produkcja, jak też wzrosło bezrobocie. Wyraźnie faworyzowane klasy robotnicze, pasujące również do doktryny komunistycznej, spowodowały silne sprzeciw ludności wiejskiej oraz klasy średniej, bo ich interesy doznały wyraźnej szkody przez wprowadzenie doktryny marksistowskiej jako regulatora wszystkich zagadnień wewnętrznych kraju.

W tej sytuacji, gdy fala strajków objęła właśnie i koła robotnicze, gdy występowały braki w zaopatrzeniu, gdy nastroje przecięt-

nego obywatela wskazywały na niezadowolenie, doszło do starć między rządzącą grupą i jej zaślepionymi zwolennikami komunistycznymi a ogółem społeczeństwem.

Allende usiłował ratować swoją sytuację przez wprowadzenie w 1972 r., do rządu przedstawicieli kół wojskowych, a ówczesne strajki w przemyśle i transporcie zostały zlikwidowane dzięki pomocy ze strony wojska, które przejęło wykonywanie zadań przemysłowych i komunikacyjnych.

To rozwiązanie służyło jedynie na krótki czas. Niezadowolenie społeczeństwa narastało, to też gdy rozwój wydarzeń doszedł do momentu kryzysowego, koła wojskowe postanowiły nie szukać już rozwiązania spraw państwa w drodze współdziałania z Allende, ale podjęły stanowczą decyzję obalenia jego rządu i marksizmu w Chile. I to zostało wykonane zbrojną rewoltą, w której grupy komunistyczne starały się przeciwstawić w walkach ulicznych zamiarom kół wojskowych. Oczywiście musiały przegrać, ponieważ właśnie poważne siły klasy robotniczej zrozumiały wreszcie, że ślepe kroczenie za demagogicznymi hasłami Allende nie zapewni im podstawowych potrzeb życia codziennego.

Allende doszedł do władzy drogą konstytucyjnych wyborów i uważał to za wielki swój sukces. Obalili go zbrojna rewolucja, bo nie potrafił zrealizować sztucznych, doktrynalnych zapowiedzi. Własnym życiem, tragicznym samobójstwem, zapłacił za marksistowskie mrzonki, które w okresie trzech lat jego rządów po prostu okazały się bankructwem.

Laird Ostrzega

Doradca Prezydenta w sprawach wewnętrznych, b. sekretarz obrony Melvin Laird w wywiadzie udzielonym przedstawicielowi tyg. "U.S. News and World Report" zwrócił uwagę na głębokie zmiany jakie zaszły po wycofaniu się Stanów Zjednoczonych z wojny w Indochinach. Gdy 6 lat temu obejmował stanowisko sekretarza obrony, utrzymanie sił zbrojnych i zbrojenia pochłaniały 9 procent GNP (Gross National Product), obecnie budżet obrony stanowi 5.9 procent GNP.

Laird z naciskiem podkreślił, że nawoływanie do większego obciążenia wydatków na obronę, by uzyskać fundusze na rozbudowę opieki społecznej są niebezpieczne i wprowadzają w błąd opinię publiczną, która gotowa uwierzyć, że nic nam nie grozi.

Laird przyznał, że nie należy do naiwnych, którzy wierzą, że obecna "odwilż" w stosunkach z Sowietami jest dowodem zmiany celów władcy Kremla. Słyszemy ciągle o odprężeniu, mówił Laird, ale bezpieczeństwo Stanów Zjednoczonych nie może polegać na słowach, lecz musi być zagwarantowane własną siłą lub międzynarodowymi układami ściśle określającymi ograniczenia zbrojeń zainteresowanych stron.

Sowiety wierzą, że udało im się przekonać Europę Zachodnią i Stany Zjednoczone, że nie im nie grozi, bo Moskwa jest zajęta rozwiązywaniem trudności gospodarczych i jest zadowolona z układów SALT I. W rzeczywistości Sowiety ani na moment nie przerywały swych zbrojeń i mają najbardziej dy-

namiczny "Establishment" militarno-przemysłowy, realizujący wszechstronne badania naukowe i doświadczenia, oraz program zbrojeń. W okresie rokowań SALT II jest rzeczą ważną byśmy zachowali przewagę technologiczną, bo tylko wtedy możemy liczyć na sensowne i naprawdę obustronne ograniczenie zbrojeń. Gdy to osiągniemy będziemy mogli zmniejszyć wydatki na zbrojenia bez narażania naszego bezpieczeństwa.

Wielu Amerykanów uwiaryliło, że na arenie międzynarodowej zaszło coś — co pozwala nam zmniejszyć wydatki na obronę. W rzeczywistości Rosja podpisała kawałek papieru, wyrażając pragnienie obniżenia wydatków na zbrojenia.

Rokowania SALT II przyniosą rezultaty, jeżeli Stany Zjednoczone będą silne. Obydwa supermocarstwa: U.S. i ZSRR wydają prawie te same sumy na obronę, ale ZSRR przeznacza prawie 12 procent GNP, gdy my tylko 5.9 procent GNP. Porównanie kosztów produkcji broni, żołdu i płac personelu wojskowego oraz robotników w przemyśle zbrojeniowym wykazuje, że ZSRR za tę samą sumę może mieć dwa razy więcej ludzi pod bronią i wyprodukować dwa razy więcej broni i amunicji co my.

Na uwagę korespondenta, że ci, którzy ciągle straszą zagrożeniem ze strony Sowietów znajdują się w mniejszości, Laird odpowiedział, że załóżenie do mniejszości nie powstrzyma go przed publicznym wyrażeniem troski o stan bezpieczeństwa kraju.

Wojska U.S. w Syjamie

Przeprowadzane jest obecnie częściowo wycofywanie amerykańskich wojsk z Syjamu. Nastąpił bowiem koniec amerykańskiego zaangażowania w wojnę w Wietnamie, a bazy w Syjamie służyły wspieraniu działań bojowych na terenie całych Indochin.

Z doniesień z Bangkoku wynika, że do końca września zostanie wycofanych 3,650 żołnierzy oraz 110 samolotów. Siły amerykańskie na terenie Syjamu wyniosły około 42,000 żołnierzy i 650 samolotów różnego typu, co było największym skupieniem naszych sił lotniczych poza krajem.

Wycofywanie z Syjamu ma objąć w następnym okresie dalsze siły lotnicze, samoloty tankowce oraz samoloty bombowe. Eskadry te są przesuwane najpierw na Filipiny lub Guam, a następnie do baz na kontynencie amerykańskim.

Likwidowane są zarazem automatycznie bazy amerykańskie w Syjamie, które służyły jako centra operacyjne lotnictwa w okresie działań wojennych. Nadal jednak, po zakończeniu obecnego programu wycofywania się

z Syjamu pozostanie w tym kraju część amerykańskich baz. Teoretycznie są one pod kontrolą władz lotniczych Syjamu, ale w praktyce stanowią i stanowią samodzielne centra, podlegające dowództwu amerykańskiemu.

W Washingtonie panuje przekonanie, że całkowite wycofanie się z Syjamu nie nastąpi, ponieważ układ sił w Azji wymaga tam dalszej obecności amerykańskich sił zbrojnych, zaś Syjam jest życzliwie nastawiony w tej sprawie, czego zresztą dał wyraznie dowody w okresie wojny w Wietnamie.

TO i OWO

Gubernator wyspy Bougainville błaga rząd australijski o przystanie dwóch tysięcy kotów w celu unieszkodliwienia milionów szczurów, które opanowały wyspę i sieją straszną spustoszenie.

Rząd australijski wyraził zgodę, lecz Towarzystwo Przyjaciół Zwierząt żąda dokładnych informacji, jakie będą dalsze losy kotów po wyzwoleniu wyspy od plag gryzoni. Pertraktacje jeszcze trwają.

Umieszczone poniżej opinie innych czasopism nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

Słuszne Stanowisko Rządu w Bonn

THE NEW YORK TIMES.

— W przeszło rok po wejściu w życie umowy czterech mocarstw okupacyjnych w sprawie zachodniego Berlina, komunistyczne reżymy wschodniej Europy nadal usiłują osłabić życie więzy między tym miastem a Zachodnimi Niemcami. Tak więc Wschodnie Niemcy znów grożą przerwaniem ruchu na drogach, przebiegających przez ich terytorium, a łączących Berlin z Zachodnimi Niemcami. Czechosłowacja zaś o d m a w i a swej zgody na to, by Bonn reprezentował Berlin zachodni w transakcjach konsularnych i dyplomatycznych.

Wschodnie Niemcy szczerze przy tym przyznają, jakie są powody ich gróźb — na skutek zlagodzonych przepisów o ruchu granicznym w wyniku umowy między czterema mocarstwami, więcej wschodnich Niemców zdołało zbiec na Zachód niż kiedykolwiek przedtem, od czasu wzniesienia muru między dwoma częściami podzielonego Berlina w 1961 roku. A wśród tych zbiegów znajdują się naukowcy, lekarze i inni specjaliści, paląco potrzebni tak zwanej Demokratycznej Republice Niemieckiej.

W protokóle, dołączonym do umowy czterech mocarstw, Związek Sowiecki obiecał, że nie będzie "wysuwać obiekcji" przeciw reprezentowaniu zachodniego Berlina przez Bonn. Niemiecki reżym czeski odmawia włączenia takiego paragrafu w traktat o nieagresji z Zachodnimi Niemcami, jaki unieważniłby ugodę monarchijską z 1938 roku i przywrócił

normalne stosunki między dwoma krajami.

Rząd w Bonn dał jasno do zrozumienia, że jeżeli Czechosłowacja pozostanie nieustępniwa pod tym względem, kanclerz Willy Brandt nie uda się do Pragi w przyszłym miesiącu, by podpisać — jak to planowano — pakt o nieagresji. Sekretarz Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Bonn, Ruediger von Wehmar, oświadczył, że "rząd federalny (Zachodnich Niemiec) jest stanowczo zdecydowany nie podpisać żadnej umowy, która by nie gwarantowała dostatecznie interesów Berlina".

Jeżeli zaś idzie o wschodniemieckie protesty z powodu zwiększającej się liczby zbiegów na zachód, von Wehmar wyjaśnił, że ucieczki z Wschodnich Niemiec nie są karalne w jego państwie.

Obiecał on jedynie, że rząd w Bonn trzymać się będzie ściśle postanowień umowy berlińskiej i wdrażać postępowanie sądowe w wypadku ewentualnych przestępstw, popełnionych przy próbach ucieczki.

Rząd w Bonn zajął więc całkowicie słuszne stanowisko wobec Wschodnich Niemiec i Czechosłowacji. Brandt znajduje się w silnej pozycji, by domagać się od Moskwy i jej sojuszników respektowania więzów między Zachodnimi Niemcami a wolnym zachodnim Berlinem. Jak to wyraźnie wykazują poprzednie doświadczenia, pozostawienie takich wątpliwości na ten temat byłoby jedynie zachętą do dalszych, poważniejszych o wiele kłopotów w przyszłości.

Dyplomacja "Naftowa"

THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR. — Pułkownik Qaddafi z Libii znów narzucił tempo nowej arabskiej strategii naftowej w świecie. Jego ostatnie pociągnięcia — przejęcie 51 procent udziałów pięciu wielkich kompanii naftowych, działających na terenie Libii i prawie podwojenie ceny libijskiej ropy naftowej — były celowo dobrane w czasie. — Zbiegały się one z czwartą rocznicą libijskiej rewolucji i z początkiem konferencji przywódców krajów "nie zaangażowanych" w Algierze. Jednym z głównych tematów obrad tej konferencji będą sposoby, jakie użyć mają państwa "trzeciego świata" dla zdobycia większej kontroli nad swoimi zasobami naturalnymi.

Decyzja libijska stawia inne produkujące naftę kraje arabskie wobec faktu dokonanego. Zwiększa ona wywierana na nie presję, by naśladowały one ten przykład narażając się na ryzyko poważnych konfliktów z kompaniami naftowymi.

Libijska ropa naftowa, wysoko wartościowa, z małą zawartością siarki, eksploatowana jest głównie na rynku zachodniej Europy. Z punktu widzenia Stanów Zjednoczonych daleko ważniejsza jest nowa "dyplomacja naftowa" Arabii Saudyjskiej, dysponującej największymi znanymi na świecie rezerwami ropy. Stany Zjednoczone coraz bardziej zależne będą w najbliższych latach od ropy Arabii Saudyjskiej. Mają one nadzieję, że jej król Faisal zwiększy produkcję z dziesięciu na 20 milionów beczek dziennie. Ale król i jego współpracownicy ostrzegali kilkakrotnie ostatnio, że "zamroza" produkcję na obecnym poziomie albo nawet ją zmniejszą, jeżeli Stany Zjednoczone nie zmienią swej dotychczasowej polityki całkowitego popierania Izraela.

Washington bardzo poważnie bierze obecnie pod uwagę te ostrzeżenia, o czym świadczy choćby nominacja jednego z czołowych amerykańskich ekspertów przemysłu naftowego Jamesa Akinsa na ambasadora w Arabii Saudyjskiej.

Uznając wzrastające znaczenie ropy, jako politycznej broni w konflikcie arabsko-izraelskim, prezydent Egiptu Anwar Sadat kultuwyje obecnie bliskie stosunki z królem Faisalem. Miał on podczas ostatnich rozmów otrzymać od Arabii Saudyjskiej obietnicę poważnej pomocy finansowej z ogromnych naftowych dochodów — ocenianych na pięć do sześciu miliardów dolarów rocznie — króla Faisala.

Prezydent Sadat prowadzi obecnie rzeźną politykę równowagi między konserwatywnym królem Faisalem a radykalnym pułkownikiem Qaddafim.

W ubiegłym tygodniu Sadat osiągnął dyplomatyczne zwycięstwo, nakloniwszy pułkownika Qaddafiego do zgody na bardzo "rozwodniony" plan unii egipsko-libijskiej, która właściwie uległa bezterminowemu odroczeniu.

Perspektywy korzyści, jakie Egipt uzyskać może z nowego sojuszu z Arabią Saudyjską, są dla Sadata bardziej nęcące, niż złudne marzenia na temat unii z Libią.

Faisal jest więc obecnie "człowiekiem dnia". Jego długotrwałą przyjaźń ze Stanami Zjednoczonymi gwarantować się zdaje, że wywrze on swój wpływ dla zapewnienia raczej dyplomatycznej akcji niż dla podniecania do nowej "rundy" walk zbrojnych. Jego pojawienie się jako głównej figury na scenie przyczynić się więc może do zmniejszenia groźby nowej wojny na Środkowym Wschodzie.

Prawda i Jej Konsekwencje

N. Y. DAILY NEWS. — Wytrenowane pieski w oficjalnym organie prasowym rządu sowieckiego "Izwestia" gniewnie zaszczykały na radiostację Free Europe i Liberty, dwa wolażące na puszczy sowieckiego ucisku głosy prawdy.

Był to może przypadek, że ten atak na dwie radiostacje przypadł prawie w przeddzień debaty senackiej na temat finansowania tych instytucji. A może nie był to przypadek.

W każdym razie jasnym jest że przywódców Kremla drażni sposób, w jaki dwie te radiostacje naruszają ich święte prawo do oszukiwania milionów ujarzmionych ludzi za żelazną kurtyną, karmionych nieprzerwaną, niekwestionowaną dietą kłamstw.

Jeżeli radio Free Europe i Liberty pracują dostatecznie wydajnie, by wywołać takie wrzaski protestacyjne ze strony Moskwy, stanowią to wystarzający dowód, że zasługują one na każdego dolara, jaki mogą z pożytkiem wydać. Mamy więc nadzieję, że senat przydzieli obu radiostacjom hojne fundusze, nie zwracając uwagi na protesty sowieckich propagandzistów, którym często wtóruje senator J. William Fulbright (dem.

Historia Nie Kłamie

Opirając się na twierdzenia sowieckich — propaganda nawet najbardziej fantastyczna — nieprawdopodobna potrafi działać cuda, gdy uporczywie się ją powtarza — cała masa mieszkańców naszego globu traktuje Stany Zjednoczone jako najbardziej imperialistyczne i żądne zasobów państwo. Warto zastanowić się nad tym, jak to naprawdę wszystko się przedstawia i czy czasami — opierając się na suchych faktach historycznych oskarżyciel nie jest właśnie takim imperialistą za którego oskarżenie przez siebie państwo uważa.

Historia — ta prawdziwa historia — magistra vitae — mamy na myśli historię rzetelną, a nie sztucznie w miarę aktualnych potrzeb produkowaną twierdzą, opierając się na wypadkach przeszłości, iż Rosja, niezależnie od tego czy władali nią carowie, czy komuniści, ugruntuowała się jako państwo i następnie mocarstwo jedynie tylko w wyniku zbrojnych agresji i podbojów.

Wszystko zaczęło się w początkach XIV wieku od założenia niewielkiego państewka, a właściwie księstwa, zwanego moskiewskim. Władcy jego rozpoczęli z miejsca gorączkową akcję skupiania tak zwanych podwódców obszarów ruskich. Wykorzystując skłócenia pomiędzy różnymi, drobnymi ich władcami, działającą w miarę potężną czy to zbrojnie, czy to intrygą i korzystając z waśni jakich nie brakło we wzajemnych ich stosunkach, szybko rośli w siłę i ziemie.

Ta działalność trwała mniej więcej do początków XVI wieku w którym to czasie Rosja dysponowała już uzyskanym w drodze podbojów obszarem, rozciągającym się od Uralu po Kaukaz i Wołgę, zamieszkałych przez różne, ujarzmione ludy. W dalszym ciągu akcja rozszerzenia granic trwała, kończąc się zajęciem pod koniec XVII wieku całej Syberii, której mieszkańcy nie mieli absolutnie nic wspólnego z Rosjanami.

Jak wyglądało to i wygląda obecnie w zestawieniu procentowym jeżeli chodzi o ludność, wchodzącą w skład dzisiejszego imperium sowieckiego, wystarczy zacytować kilka danych, odnoszących się do składu ludnościowego poszczególnych obszarów ZSRR. Dotyczy to tak zwanych autonomicznych (w teorii tylko oczywiście) republik. Wszędzie, jak wynika z zestawień, rdzenni Rosjanie są znikomą w nich mniejszością. I tak: w republice Mołdawskiej ilość ich stanowi 10%, w Litewskiej 9%, w Uzbekistańskiej 13%, Tadzżykistańskiej 13 procent, Turkmenskańskiej 17 procent. I we wszystkich pozostałych podobnie.

Oszały te zostały siłą wcielone do Rosji częściowo za panowania caratu w okresie minionego stulecia, w większości jednak już za czasów objęcia w niej władzy przez komunistów, we wczesnych latach dwudziestych, kiedy to podbito i ujarzmiono Gruzję, Armenię, Kazakstan, Azerbejdżan. Wszystkie te kraje pomimo iż w wielu przypadkach górowały bardzo znacznie pod względem kultury i cywilizacji nad Rosją, padły ofiarą brutalnej siły. Jeżeli chodzi o podboje poprzednie, to znaczna część Białej Rusi zaanektowana została przez Rosję w okresie rozbiorów, Polska, reszta zaś, wchodząca w jej skład, po agresji wspólnej z Niemcami w 1939 roku. Stosunkowo długo trwały anektowanie Ukrainy. Odbywali się to swego rodzaju etapami od 1918 roku i zakończyło się w 1939 roku i ugruntuowało po zakończeniu II wojny światowej, kiedy to mocarstwa zachodnie oddały Stalinowi polskie ziemie, tworząc zachodnią granicę ZSRR w myśl żądań Stalina na Bugu i Sanie.

Mało tego — granice sowieckie przed tym jeszcze carskie przesuwały się na Dalekim Wschodzie w wyniku odbierania coraz to nowych obszarów Chinom, po ostatniej zaś wojnie doszły do Dunaju i Łaby, dzięki trudnej do pojęcia krótkowzroczności Stalina.

Mało tego — granice sowieckie przed tym jeszcze carskie przesuwały się na Dalekim Wschodzie w wyniku odbierania coraz to nowych obszarów Chinom, po ostatniej zaś wojnie doszły do Dunaju i Łaby, dzięki trudnej do pojęcia krótkowzroczności Stalina.

Mało tego — granice sowieckie przed tym jeszcze carskie przesuwały się na Dalekim Wschodzie w wyniku odbierania coraz to nowych obszarów Chinom, po ostatniej zaś wojnie doszły do Dunaju i Łaby, dzięki trudnej do pojęcia krótkowzroczności Stalina.

Kraj nasz sprzymierzyłby się wszelkim ideałom, jakie Amerykanie uważają za święte, gdyby pogodził się z koncepcją, że drogą do "odwilży" zbudować można na zmiażdżonym duchu wolności ujarzmionych przez komunizm mas.

Współcy ZSRR do Europy Wschodniej, oddając mu w jarzmo 100,000,000 ludzi, obywateli różnych państw, które dziś są satelitami Moskwy.

Sięgając aż do czasów starożytnych, nigdzie w historii nie można napotkać podobnie zachłannych apetytów jak rosyjskie. Niczym w porównaniu do dzisiejszego imperium sowieckiego, liczącego przeszło 22,500,000 milionów kilometrów kwadratowych było imperium rzymskie, niczym podboje Dzyngis Chana, mało znaczące imperium Wielkiej Brytanii za czasów panowania w niej królowej Wiktorii.

Dziś Moskwa uważa Stany Zjednoczone za imperialistę żądnego podbojów. Państwo, które w wyniku II wojny światowej, zwycięsko przez nie zakończonej nie uzyskało ani pięćdziesiąt nowych obszarów. A ona sama? Nie trzeba tego wylizywać, wiadomo o tym powszechnie.

Hitler w przedmiedniu rozpętania II zawieruchy światowej zapewniał świat, iż jeszcze tylko ta pretensja terytorialna i na tym koniec. Nicco podobnie ma się obecnie sytuacja z ZSRR. Bez przerwy szykuje on nowe aneksje. Dowodem jego apetytu jest montowana aneksja rejonów nad Morzem Śródziemnym, na Środkowym Wschodzie, w rejonie Oceanu Indyjskiego. Macki jego sięgają bez żadnej przesady na cały świat — w myśli idei Lenina opanowania pod znak młota i sierpa ziemskiego globu.

Pod tym względem, z pewnymi oczywiście odchyleniami, założeni, nic w Rosji nie zmieniło się w tym zakresie od czasów panowania carów. Ona, nie żadne inne państwo jak twierdzi propaganda kremłowska, jest prawdziwym imperialistą.

Związkowiec (Kanada)

Lodowaty Wiatr w Czechach

Na ogół intelektualności w Europie Wschodniej korzystają z lepszego obecnie klimatu politycznego między Wschodem i Zachodem. Nie odnosi się to jednak do Czechosłowacji, gdzie przywódca twardej linii w Politbiurze, Vasil Bilak, zorganizował obławę na liberalne idee, zapowiadając, nie będzie tolerować "prawicowców, oportunistów, rewizjonistów i organizatorów kontrewolucji".

Niewątpliwie w związku z tym odbywa się przeczesywanie półek w bibliotekach, skąd usuwa się tysiące książek około 300 czeskich autorów. Książki pakuje się w skrzynie i wysyła na przemiał. W katalogach zacierają się ślady tych książek. Znikły z bibliotek książki o Tomaszu Masaryku i o Beneszu, oraz wszystkie na temat Dubceka i jesieni 1968. Ten sam los wreszcie spotyka dzieła Marxa i Engelsa, jeżeli autorem wstępu do nich jest ktoś z czarnej listy.

Młodzi

Kilka tysięcy studentów z amerykańskich kolegiów spędziło lato na wykopalskach archeologicznych w różnych punktach świata, począwszy od Meksyku a kończąc na Szkocji. Grupa 82 studentów z Kalifornii pracuje w Jerolimie, by dotrzeć do fundamentów z czasów króla Dawida. Studenci ci otrzymują w zamian mieszkanie, utrzymanie i 4 punkty kredytu do stopnia B.A.

Szanując wierzienia i obyczaje Arabów studenci ci mają krótkie włosy, skromną odzież i oddzielne kwatery dla obu płci.

Na południe od Sieny we Włoszech od 8 lat pracuje grupa amerykańskich studentów i wydobyla dotąd i skatalogowała przeszło 3,000 sztuk etruskiej ceramiki, terakoty i wyrobów z brązu.

Nie Płacą Alimentów

W Polsce jest rocznie około 13,000 wypadków uchylania się od płacenia alimentów. Winni często ukrywają się, a komornicy zawieszają sprawę, ilekroć stwierdzą, że winny nie mieszka pod starym adresem.

Ostatnio generalny prokurator zarządził, że w każdym wypadku należy w porozumieniu z milicją ustalić nowy adres i miejsce pracy winnego. W wypadku rzeczywistego ukrywania się wydawane będą listy gończe z nakazem aresztowania.

Michał Osnowski

Gdańskie "Skarby z Morza"

dzięki sprzyjającemu położeniu i współzyciu z Rzeczpospolitą wielki gród nad Motławą — Gdańsk, przez szereg stuleci należał do najbogatszych miast w Europie. W patrycjuszowskich skarbcach przybawało pieniędzy, które potrafił gdańszczanin nad wyraz mądrze spożytkować. Przede wszystkim więc najwspanialszymi budowlami ozdobił swoje miasto, w tym zaś celu ścigał sławnych mistrzów włoskich, niemieckich, flamandzkich i niderlandzkich, a także i najzdolniejszych artystów z wszystkich stron Polski.

Bogactwa wbiły gdańszczanin niekiedy i w pychę, tak że nawet majestatowi królewskiemu rzucali wyzwania, zapominając o tym, że wszystkie swoje przywileje zawdzięczał właśnie monarszym protektorom. Dumne miasto królewskie chciało się z samym Krakowem równać. Ba! — nie myślało ustępować w świetności żadnej z europejskich stolic, nawet najpotężniejszej. W tysiącletniej historii tego miasta byłyby zresztą długie okresy, kiedy przódem "Wenejki Północnej" nie był bynajmniej ani komplementem, ani pustym frazesem. Gdańszczanie znali wartość pieniądza, wierzyli w jego siłę i zwykle uzyskiwali to, o czym chcieli osiągnąć. Zdarzały się jednak i odstępstwa od tej reguły. W takich wypadkach gdańszczanie niekiedy na krótki czas jakby traciли zdrowy kupiecki rozsądek. Najboleśniej dotkniętych w swojej pysze panów z rady ogarniała wściekłość.

Ale że "bogactwem diabła dziecko kołysze" — zdarzało się też nieraz, że dzięki niezwykłemu spłotowi okoliczności miasto odnosiło sukcesy, których mu cały świat zazdrościł, zwłaszcza gdy sukcesy te bez żadnych zabiegów jakby same spadały z nieba.

Tak było np. w roku 1591, gdy pewien statek uległ w morzu awarii i strudzony dalekim rejssem starał się wejść do zbawczego portu gdańskiego; nawiąsem mówiąc — największego wówczas portu na całym Baltyku. Nie zdążył osiągnąć celu i poszedł na dno. Z jego ładunku zdłobano uratować kilkanaście wielkich skrzyń. Jednym z rozbitków był cudzoziemiec — dostojny starzec o tak ostabionym wzroku, że już prawie ociemniał. A w skrzynkach znalazłono księgi.

Starcem okazał się 74-letni neapolitański markiz Jan Bernard Bonifacio D'Oria, pan na Francavilla i Casalnuovo. Był on głoszonym w owe czasy myślicielem humanistą, a w związku z tym — wyznańcem politycznym. Tu, w Gdańsku, dopełnić się miał żywot banity, który opowiedziawszy się po stronie reformacji musiał przed inkwizycją uciekać z Italii i przez czterdzieści lat tułał się po całej Europie. Wszędzie głosił swoje buntownicze idee, to też nigdzie dłużej miejsca nie zagrał i wciąż wędrował wraz ze swoim bezennym księgozbiorem, o którym krążyły już legendy. Polska cieszyła się wtedy w Europie zasłużoną w czasach jagiellońskich opinią kraju prawdziwej tolerancji, to też tu markiz D'Oria spodziewał się znaleźć azyl. I nie zawiodł się, tyle że wskutek awarii statku stracił cały majątek i pozostała mu tylko część ksiąg... Część wspaniałych zbiórów, gromadzonych z wielkim zapałem i otaczanych wielką miłością.

W Gdańsku pierwszy napotkany zamożny kupiec dałby markizowi D'Oria każde pieniądze za ten wspaniały księgozbiór. Mógł też włoski przybysz wręcz się swoich przekonania, odwołać głoszone tezy, prosić o przebaczenie i liczyć na powrót do ojczyzny. Nie wybrał ani pierwszego, ani drugiego. Z katastrofy uratowało przeszło 1,100 tomów i ten księgozbiór w zamian za spokojne dożywanie Włoch ofiarował Gdańskowi "na pamiątkę kształcącej się młodzieży i ku chwale miasta" — jak można dzisiaj jeszcze przeczytać w zachowanym dokumencie.

Taki — niemal bajkowy, choć najbardziej prawdziwy — był początek słynnej Biblioteki Gdańskiej, pierwszej po Krakowie publicznej biblioteki w Polsce, dzisiaj zaś — jednej z najbogatszych. Pomnażana w ciągu wieków zakupami i darami (choć nigdy już nie tak wspaniałymi jak ten, o którym tu mowa), Biblioteka Gdańska szczył się obecnie przede wszystkim wspaniałymi zbiorami rękopisów i gabinetem rycin, a także

chyba najbogatszym w Europie zbiorem starych map geografskich i pierwszych map głębin morskich!

Fundator tej księżnicy otrzymał od Rady Miasta Gdańska ogrzane pomieszczenie i uposażenie w wysokości jednego florena tygodniowo na posiłki. O takie właśnie dożywcio prosił. W głównej sali Biblioteki i teraz z zawieszzonego na ścianie ciemnego olejnego portretu spogląda szlachetny i trochę dziwny Włoch, dzięki któremu bogaty i piękny Gdańsk przed niepełną czterema wiekami zyskał jeszcze i te, tak piękne stare księgi.

Żył Gdańsk w bliskości morza i na morzu się bogacił. Ale nie tylko od handlu pęczniały gdańskie sakiewki. Niekiedy — jak w tym przypadku — moreń samo przynosiło niezwykłe dary.

Wspomnijmy tu jeszcze o innym.

Rzecz działa się pół tysiąca lat temu. Międzynarodową sławą, lub może raczej rozgłosem — jakby należało powiedzieć — cieszył się wówczas Paweł Beneke, najodważniejszy, najbogatszy i najslawniejszy z gdańskich żeglarzy. Był kapitanem największego gdańskiego żaglowca i przewodził gdańskim kaprom, tj. korsarzom na usługach króla, przy czym cieszył się bezgranicznym zaufaniem samego Króla i mierz Jagiellończyka. Prawdę mówiąc, zasłynął przede wszystkim z piractwa, a jego karawela siała postrach wszędzie gdziekolwiek się pojawiała. Karawela ta nosiła imię "Piotra z Gdańska" i była dumą tego miasta. Zachował się nawet dokładny jej opis: miała maszt o wysokości sześćdziesięciu metrów, potężne działa i załogę złożoną z trzydziestu ludzi! W ogóle była pierwszym czteromasztowcem na morzach północnych i porządnie wyprzedzała pod tym względem pewnych siebie Brytyjczyków.

Na tejże karaweli krążył kiedyś Paweł Beneke w rejonie wybrzeży Anglii, gdy spotrzył nieprzyjacielski statek. Po krótkiej bitwie znalazł się na pokładzie "Pitra z Gdańska" ogromną ilość najlepszego sukna; wśród jego bel zdobywcy znaleźli trzy kawałki płótna, które swoją wartością wielokrotnie przewyższały cały zdobyty łup. Był to obraz "Sąd Ostateczny" mistrza Jana Memlinga z Brugii, namalowany na płótnie na zamówienie ówczesnego "millionera" — florentczyka Angelo Tani.

Na nic się zdały próby pokonanych. Beneke zabrał całą zdobycz i powiódł ją do Gdańska, gdzie natychmiast doceńciono niezwykle, choć trochę straszliwie piękno obrazu. Nie wypuścili już gdańszczanie ze swoich rąk przypadkowo zdobytego arcydzieła. Na próżno interweniowała Florencja, na próżno wdał się w sprawę sam papież. Nie usłuchali też gdańszczanie wyroku sądowego, którym zakończył się po 25 latach proces o obraz. Nie przestraszył się Gdańsk... sądu ostatecznego!

Ten obraz, jedno z arcydzieł dawnego malarstwa światowego, stał się bodaj największą dumą miasta. Wspaniały i budzący grozę tryptyk malarstwa "z zaświatów" ozdobił mury największej świątyni polskiej — gdańskiego kościoła Najświętszej Marii Panny.

Tak było do dnia 1 czerwca 1807 roku. To jedna z wielkich dat w historii Gdańska. W ten dzień miasto nad Motławą raził odwieczny Napoleon Bonaparte. Jak cały kraj — również i gdańszczanie liczyli na to, że cesarz Francuzów przyniesie im wolność. Ten jednakże zainteresował się w Gdańsku przede wszystkim obrazem Memlinga i bardzo go sobie upodobał. Rezultat można przewidzieć. Wkrótce potem "Sąd Ostateczny" stał się klejnotem galerii w paryskim Luwrze. Dopiero Kongres Wiedeński w 1815 roku zwrócił obraz Gdańskowi. Sto trzydzieści lat później — w marcu 1945 roku Niemcy uchodząc z płonącego miasta zabrali z sobą również i ten obraz. Dosłownie w ostatniej chwili uratowano go od zagłady.

Dzisiaj "Sąd Ostateczny" podziwiać można w Muzeum Pomorskim. Znakomita kopia obrazu wisi w kościele na swoim dawnym miejscu i budzi zachwyt, a także trochę niepokoi tłumy ludzi, którzy nieustannie przewijają się przez katedrę. Co prawda młodzi posiadają z lekką ironią, że "to taki stary komiks o piekle". Jest coś trafnego w tym powiedzeniu, ale stare

GDĄŃSK — Długi Targ

Kazimierz Głabisz

Losy Naszej Wrześniowej Starszyny

Nadchodzi znowu wrzesień. Po raz trzydziesty czwarty od owego pierwszego wrzesniowego brasku, który przysięgał ruszeniu hitlerowskich kohort i eskadr na podbój Polski i Europy.

Trzydzieści cztery lata, to spory smątek czasu, zacierający wspomnienia i nazwiska i dziesiątkujący zwłaszcza starszych obrońców naszej wolności. Dlatego przypominę w tym rocznicowym artykule losy naszej ówczesnej starszyny wojskowej, zamiast znowu i po raz nie wiadomo który analizować przyczyny naszej całkowitej i przez sowiecką inwazję przyspieszonej klęski, która okryła nasze sztandary żałobnym kirem, ale nie hańbą. Kir ten przesłonił późniejszy wawrzyn, zdobyte w walkach nad Anglią, na oceanach, pod Monte Cassino i Falaise. Zwycięstwa te i inne nie otworzyły nam wprawdzie drogi powrotnej do Polski i nie zapobiegły jej ponownemu ujarzmieniu, ale dowiodły, że nasz żołnierz, marynarz i lotnik był już do wrzesniowej rozprawy dobrze przez kadry zaprawiony, choć — oczywiście nie z jej winy — niedostatecznie uzbrojony. Choćby tylko dlatego warto losy tej starszyny zestawić i przypomnieć. Mimo że Hitler "ekspert nad ekspertami", "zdyskwalifikował", ją już w Gdańsku, przed zakończeniem działań.

W chwili niemieckiej napaści mieliśmy w czynnej służbie wojskowej załedwie 95 generałów i 3 admirałów, wywodzących się w 53 proc. z Legionów, a w 46 proc. z austriackiej lub rosyjskiej armii względnie marynarki wojennej (jedynie admirał Unrug pochodził ze służby niemieckiej). Nie dziw, że wobec takiej małej ilości generałów i konieczności tworzenia dodatkowych dowództw i dywizji wielkimi jednostkami dowodzili przede wszystkim pułkownicy, zwłaszcza, że tylko nieliczni generałowie emeryci wchodzili w grę.

Nie dziw również, że po ujęciu 34 lat ogromna więźność tej ówczesnej góry wojskowej już nie żyje. Oto szczegóły:

Spośród 19 generałów wchodzących w skład naczelnego dowództwa lub ministerstwa spraw wojskowych żyje tylko 3, mianowicie generałowie Kasparycki i Stachiewicz w Kanadzie oraz Malinowski w Londynie. Ponadto żyje jeszcze 3 ówczesnych pułkowników pełniących funkcje generalskie i mianowanych w różnych generałami: Wiatr i Kopański w Londynie, a Jaklicz w Paryżu. Marszałek Śmigły Rydz zmarł (po wymknięciu się z internowania) w Warszawie w 1941 roku. Gen. Skuratowicz został zamordowany w Rosji, a Kołłataj-Szrednicki na Węgrzech przez gestapo. Generałowie Głuchowski, Kwaśniewski, Miller, Zajac, Dąbkowski, Masny, Schally, Regulski i Maresch zmarli po wojnie na obczyźnie, a generałowie Litwinowicz, Kossakowski i Szychowicz w Polsce, natomiast gen. Rouppert i Maciejewski już podczas wojny w Szkocji wzgl. w Rumunii.

Spośród 10 dowódców armii i frontów nie żyje już żaden.

arcydzieło jest naprawdę bardzo piękne...

Tak oto przed wiekami dośkonie z morza przyszła do miasta nad Motławą sławna biblioteka i nie mniej sławny obraz. Były i są one dumą miasta, o którym zdawna powiadano, że świecą nad nim szczęśliwe gwiazdy...

Z wyjątkiem gen. Rómmla, który wrócił z niewoli do kraju i nawet pełnił funkcje w ludowym W. P., wszyscy zmarli po wojnie na obczyźnie z tym, że gen. Piskor, Przedrzyński, Bortnowski, Kutrzeba, Szyling i Młot-Fijałkowski byli także w niewoli niemieckiej, której ostatni z wymienionych nie przeżył, a jedynie generałowie Sosnowski, Dąb Biernacki i Fabrycy jej uniknęli.

Szefowie wojskowych misji w Paryżu i Londynie, gen. Burhardt-Bukacki i Norwid-Neugebauer, zmarli na obczyźnie. Pierwszy podczas wojny w Anglii, drugi po wojnie w Kanadzie.

Spośród 10 dowódców okręgów korpusu żyje już tylko gen. Łuczynski (w Ameryce Płn.), Generał Trojanowski, zabranego z Budapesztu, wykończyło gestapo w Mauthausen w 1945 r. Gen. Smorawiński zginął w Katyniu, a generała Olszynie-Wilczyńskiego zamordowali "mołotczy-wybaczy" w wrzesniu blisko granicy litewskiej. Gen. Franciszek Kleeberg zmarł w niewoli niemieckiej, a gen. Thommee po wojnie w Polsce. Pozostali (gen. Knoll-Kownacki, Tokarzewski, Langner i Wiczorkiewicz) zmarli w Anglii względnie Szwajcarii.

Dowodcy grup operacyjnych też już przeważnie nie żyją. Podczas kampanii wrzesniowej poległ gen. Grzmot-Skotnicki i Bołtuć. Gen. Łukowski został zamordowany w Katyniu. Płk. Dąbek, mianowany pośmiertnie generałem, po bohaterkiej obronie Kępy Oksywskiej popełnił samobójstwo, by uniknąć niewoli. Generałowie Anders i Czuma zmarli po wojnie w Anglii, a o zgonach pięciu dowódców O. K., którzy stanęli na czele grup operacyjnych (Thommee, Tokarzewski, Knoll-Kownacki, Kleeberg i Langner) była już wzmianka w poprzednim ustępie. Żyją wobec tego już tylko gen. Skwarczyński w Londynie, gen. Kruszewski w Francji oraz generałowie Boruta-Spiechowicz i Sadowski w Polsce.

Spośród ponad 40 ówczesnych dowódców dywizji piechoty (niektórych zastąpiono) żyją bodaj już tylko gen. Kowalski (w Ameryce) i gen. Piekarski (w Francji) oraz ówczesni pułkownicy, a późniejsi generałowie Szyzko-Bohusz, Werobiej i Powierza. Być jednak może, że żyją także pułkownicy Osiewicz, Szwarcenberg-Czerny i Dojan-Surówka, bo brak o nich pewnych wiadomości. Pewne jest natomiast, że generałowie Wiad i Kustron oraz pułkownicy Kossacki, Mysłowski i Switalski poległ w wrzesniu, że chorą pułkownik Cwiertniak, (b. dowódca 13 dywizji) popełnił w Równem samobójstwo, gdy wojska sowieckie wkroczyły, i że pułkowników Kalabińskiego, Endel-Ragisa i Wir-Konasa wykończyli Niemcy, a pułkownika Szafrańskiego wschodni "wyzwoliciele". Pozostali, m. i. generałowie Gąsiorowski, Zulauf, Dindorf-Ankowitz, Alster, Drapella, Cehak, Przyłkowski i Krok-Paszowski oraz ówczesni pułkownicy Ajdukiewicz, Ławicz, Kalabiński, Zongołowicz i Ostrowski zmarli, przeważnie po wyjściu z niewoli, na obczyźnie, a dedzego wieku.

oczywiście nie wszyscy ówczesni dowódcy i sztabowcy sprościli w pełni zadaniu i spełnili pokładane w nich nadzieje. Niektórzy się załamali lub zgubili. Ale olbrzymia większość nie zawiodła i wypełniła swój obowiązek w granicach swoich i ogólnych moż-

gen. Abraham w Polsce i ówczesny pułkownik, a późniejszy generał Maczek w Szkocji. Pułkownik Drucki-Lubecki albo zmarł z ran, albo został (tak samo jak płk. Zelisławski) wykończony w niewoli sowieckiej. Niemcy natomiast zglądzi dowódcę wołyńskiej brygady kawalerii, pułkownika, a późniejszego (w AK) generała Filipowicza, dowódcę mazowieckiej brygady kawalerii pułkownika Karca oraz późniejszego dowódcę Armii Krajowej generała Grota-Roweckiego, który w wrzesniu jako pułkownik dowodził warszawską bryg. panc.-mot. Pozostali, m. i. generałowie Podhorski, Piaśnicki i Kmicie-Skrzynski oraz ówczesni pułkownicy, a późniejsi generałowie Strzelecki i Grobicki, zmarli po wojnie na obczyźnie — z wyjątkiem płka Zakrzewskiego, który wrócił do kraju i tam zmarł.

Dowodcy improwizowanych grup i brygad piechoty też już przeważnie nie żyją. Zmarli na obczyźnie generałowie Sawicki, Przewoźcki, Dembiński, i Korytowski oraz ówczesni pułkownicy, a późniejsi generałowie Borkomowski i Sosabowski. Pułkownika Stawarza zgładzi Niemcy. O pułkownika Kotowicza i Siudzie oraz kilku innych brak wiadomości. Pułkownicy Hulewicz i Gaładyk zmarli w kraju po wojnie. Wydał się, że żyją jeszcze jedynie: generałowie Wołkowi, Pełczyński i autor tego artykułu w Londynie, generał Orlik-Ruckeman w Kanadzie oraz pułkownicy Porwit i Sikorski w Polsce.

Spośród szefów sztabu armii żyją już tylko ówczesni pułkownicy, a późniejsi generałowie Pragowski w Londynie i Zawisza w Argentynie. Pułkownika Morawskiego zamordowało gestapo w Mauthausen w 1945, a pułkownika Obertyńskiego NKWD w Katyniu.

Ciasne ramy artykułu nie pozwalają niestety na opisanie także losów ówczesnych generałów w stanie nieczynnym, którzy w wrzesniu nie otrzymali funkcji, jak generałowie Sikorski i Kukiel, których późniejsze role są zresztą dobrze znane. Niech wstarczy wzmianka, że aż dziesięciu przepadło w Rosji, częściowo w Katyniu, a generała Roję wykończyli Niemcy.

Nie mogę również opisać losów dowódców piechoty czy artylerii dywizyjnej, a tym bardziej ponad dwustu dowódców pułków, spośród których bardzo wielu poległo w walce lub zmarło w kaniach obu najędźców.

Brak również miejsca na przypomnienie losów wcześniejszych starszyny naszej marynarki wojennej i naszego lotnictwa. Mogę jedynie podkreślić, że spośród trzech admirałów w służbie czynnej (Świrski, Unrug i Czernicki) nie żyje już ani jeden i że spośród trzech ówczesnych generałów lotników żyje jedynie najstarszy, gen. Rayski, bo generałowie Beaurin i Kalkus zmarli na obczyźnie już przed wielu laty.

Spośród ówczesnych generałów wojska czekało się 34 rocznicy wrzesnia bądź co bądź co najmniej 16 — mimo walk, trudów, zawodów i poddedzego wieku.

Oczywiście nie wszyscy ówczesni dowódcy i sztabowcy sprościli w pełni zadaniu i spełnili pokładane w nich nadzieje. Niektórzy się załamali lub zgubili. Ale olbrzymia większość nie zawiodła i wypełniła swój obowiązek w granicach swoich i ogólnych moż-

Antoni Słonimski

Alarm

"Uwaga! Uwaga! Przeszedł! Koma trzy!"
Ktoś biegnie po schodach.
Trzasnęły gdzieś drzwi.
Ze zgiełku i wrzawy
Dźwięk jeden wybucha i rośnie,
Kołuje jękiłwie,
Głos syren — W oktawy
Opada — i wznosi się jęk:
"Ogłaszam alarm dla miasta Warszawy!"

I cisza.
Gdzieś z góry
Brzęczy, brzęczy, szumi i drży.
I pękł
Głucho w głąb.
Raz, dwa, trzy.
Seria bomb.

To gdzieś dalej. Nie ma obawy.
Pewnie Praga.
A teraz bliżej, jeszcze bliżej.
Tuż, tuż.
Krzyk jak strzep krwiawy.
I cisza, cisza, która się wzmaga.

"Uwaga! Uwaga!
Odwoluję alarm dla miasta Warszawy!"

Nie. Tego alarmu nikt już nie odwoła.
Ten alarm trwa.
Wycię, syreny!
Bijcie werble, płacicie, dzwony kościołów!
Niech gra
Orkiestra marsza spod Wagram,
Spod Jeny.
Chwyćcie ten jęk, regimenty,
Bataliony, armaty i tanki,
Niech buchnie,
Niech trwa
W płomieniu świętym "Marsylianki!"

Kiedy w południe ludzie wychodzą z kościoła.
Kiedy po niebie wiatr obłoki gna,
Kiedy na Paryż ciemny spada sen,
Któż mi tak ciałe nadsłuchiwać każe?
Któż to mnie budzi i woła?

Słysz szum nocnych nalotów.
Płyną nad miastem. To nie samoloty.
Płyną zburzone kościoły,
Ogrody zmienione w cmentarze,
Ruiny, gruzy, zwaliska,
Ulice i domy znajome z dzieciństwa lat.
Traugotta i Świętokrzyska,
Niecała i Nowy Świat.
I płynie miasto na skrzydłach sławy,
I spada kamieniem na serce. Do dna.
Ogłaszam alarm dla miasta Warszawy.
Niech trwa!

Władysław Wiśniewski

Zapiski z XIX Wieku o Zbytkach i Skapstwie

Józef Frank (1771 — 1841) pochodził z Austrii, po studiach medycznych w Getynie i Pawii zwiędził Francję, Anglię i Niemcy, gdzie przez pewien czas pracował w klinikach. W roku 1804, zaproszony wraz z ojcem Janem do Wilna, objął katedrę patologii, a niedługo potem stanął na czele kliniki wileńskiej jako profesor medycyny praktycznej. W Wilnie przebywał dziejownością lat. Znakomity uczony doktor zapisał się w pamięci Uniwersytetu Wileńskiego. Józef Frank wydał Pamiątki w języku francuskim, w których jego ciekawe spostrzeżenia i opinie o współczesnych mu ludziach są cennym materiałem dla historyków. Oto niektóre wyjątki:

"Pod względem wystawności i przepychu z marszałkostwem rywalizowali: hrabia Choiseul-Gouffier żonaty z hrabianką Potocką; hr. Kossakowski, wielki łowczy litewski, ożeniony z siostrą pani Choiseulowej; dr. Tyzenhauz, pan Morykon — pisarz i hr. Potocki. Ten ostatni miał za żonę Pacównę, pochodzącą z rodu włoskiego de Pazzis.

Obiady, wieczory i bale, wydawane przez towarzystwo, dodawały Wilnu świętosti. Otwarto kasyno w domu Mullera, w którym urządzano maskarady i inne zabawy. Chociaż przybyłem z Wiednia, byłem zdumiony zbytkiem, jaki na tych balach panował. — Szampan i portier spijano jako zwykły napój, a za kolację płacono po 3 — 5 dukatów od osoby..."

"Podczas mego powtórnego przyjazdu do hrabiostwa Platerów, spotkałem tam siostrę chorej, hr. Tyszkiewiczową, żonę bogacza. Małżeństwo to słynęło ze skapstwa. W czasie przechadzki z nią i z dziećmi weszliśmy na przeliczną łakę. Małenstwa rozpoczęły gonitwę, ale matka zabroniła im tej niewinnej rozrywki.

— Dlaczego pani zabrania dzieciom biegać, przecie to bardzo zdrowo?

— Tak, ale zniszcza bućki!
Muszę tu zaznaczyć, że skapstwo spotyka się u możnych rzadko. Ale oni we wszystkich są skłonni do przesady, przeto, gdy który z nich jest

liowości. Dlatego zastrzyżona na pamięć i uznanie przynajmniej tych rodaków, którzy potrafią zrozumieć, że nasza kłeska była nieuchronna, a nie przez naszą starszyny wojskową spowodowana.

Dłatego nakreśliłem w skrócie jej dzieje i losy.
(Tydzień Polski (Londyn)

skapy, to już nie zna granic. — Pewien zamożny obywatel ziemski w obawie, aby przedjeźni nie prosili go o gościnność, zasiał zboże dokoła samego domu, pozostawiając dla własnego użytku wąziutką i dobrze ukrytą ścieżkę. Ten sam obywatel, obawiając się, aby go w odludnym domu nie napadli złodzieje, i choć ich przekonał, że ma liczną służbę, naszył kilkanaście rekawów rozmaitych kolorów i form i kazał swemu jednemu służącemu wkładać coraz to nową parę rekawów za każdym razem gdy go zawołała, lub cokolwiek z okna wyrzuci, a to w tym celu, aby myślałono, iż ma na usługach lokajów, strzelców, kozaków itd.

Nie błąd jednak przekonany, że ta maskarada będzie skutecznym na złodziejów środkiem, długi czas nosił się z zamiarem nabycia psa, ale rozważywszy, że karmienie zwierzęcia połączony z sobą wydatki, wolał obejść się bez psa i sam jego służbę wykonywał, choćże w nocy dokoła domu, czekając od czasu do czasu.

Złożony chorobą, wezwał lekarza, również jak sam skapkę. Po wyzdrowieniu kazał napełnić wodą źródłaną tuzin butelek od wina szampańskiego, które zakorkowawszy i zamsmolwszy, posłał swemu lekarzowi, będąc pewny, że ten je złożony w piwnicy, nigdy zawartości nie spróbuje i nie dowie się, że został oszukany. Jakoż istotnie, w lat kilkanaście potem, po śmierci owego lekarza, znalazłono wszystkie co do jednej butelki nietknięte. Spadkobiercy, zachyceni nieznanym skarbem, pośpieżli wypić za zbawienie duszy nieboszczyka. Można sobie wyobrazić, jakie było ich rozczarowanie..."

Muzea w Polsce

Jak podaje Główny Urząd Statystyczny, w ub. roku było w Polsce 345 muzeów. Grupę najliczniejszą, 301 placówek, stanowią muzea państwowe. Spośród pozostałych część należała do organizacji społecznych, część to muzea kościelne.

W podziale według rodzajów najwięcej było muzeów regionalnych — 124 placówki, następnie artystycznych — 40 i historycznych — także 40. Liczba eksponatów muzealnych w r. 1972 wynosiła 5,881 tys. Najwięcej — 1,540 tys. należało do działu "działa sztuki" i do działu "archeologia" — 1,175 tys. Najmniej — 15 tys. eksponatów reprezentowało technię.

Stolica Podola Wczoraj i Dziś

Powstanie miasta Tarnopola sięga połowy XVI w., kiedy to hetman Jan Tarnowski uzyskał od króla Zygmunta Starego przywilej założenia miasta "Tharnopolie". W bezludnej okolicy nad stawem rzeki Seret wznosił hetman zamek. Okolica szybko zaludniała się. Miasto zostało otoczone wałami obronnymi, tworząc w ten sposób nową warownię, mającą bronić rubieży południowych Rzeczypospolitej skutecznie przed najazdem nieprzyjacielskim. W roku 1550 uzyskało prawo magdeburskie i dzięki troskliwej pieczy królów polskich rozwija się nader pomyślnie, a mieszkańcy jego dochodzą do wielkiego dobrobytu. Podczas wojen kozackich i najazdów tureckich zostaje miasto kilkakrotnie złupione i zniszczone. Kolejne przechodzi z rąk rodziny Tarnowskich w ręce Ostrogskich, Zamojskich, Sobieskich, Marii Kazimiery, małżonki króla Jana Sobieskiego i Potockich. Po rozbiorach obejmują je Korytowscy. Ostatni jego właściciel zwołał mieszkańców do poddaństwa i sprzedał zamek gminie.

Różne miasto przechodzi potem koleje. Od roku 1809 do 1815 należało do Rosji. Po Kongresie Wiedeńskim "kraj tarnopolski" przyłączono z powrotem do zaboru austriackiego. Podczas I wojny światowej, leżąc przez dłuższy czas na linii bojowej, ucierpiało miasto ogromnie przez kolejno ustępującą armie. Rosjanie uciekając w roku 1917 spalili zamek i szereg gmachów. Tyfus dziesiątkował wtedy mieszkańców, zabijając wielu z nich. W roku 1921 zostaje miasto stolicą województwa.

Miasto położone nad ważnym traktem handlowym stało się z czasem ważnym miejscem wymiany towarów między wschodem i zachodem, tym bardziej, że w roku 1566 nadał król Zygmunt August miastu prawo składu. Tradycyjnym zwyczajem do roku 1939, odbywały się tu, rozpoczynające się z dniem św. Anny obżymie, trwające 14 dni, jarmarki na zboże. Przed pierwszą wojną światową, dokonywali tu kupcy prawie z całej Europy olbrzymich transakcji.

A oto jak widział miasto w roku 1936 Alfons Wysocki, dziennikarz i historyk: "Dzisiejszy Tarnopol spełnia przede wszystkim rolę handlową, zwłaszcza w handlu ziemniakami kresów południowo-wschodnich. Uprzemysłowienie miasta pozostawia wiele do życzenia; jedynie przemysł młynarski rozwija się zadawalająco. Pod względem przemysłowym powstaje daleko za Stanisławowem i Lwowem.

Przechodząc w godzinach porannych przez ulice miasta, przechodnia uderza nadzwyczaj wielką ilość młodzieży szkolnej, która z wszystkich ulic a przede wszystkim z dworca kolejowego śpieszy do licznych szkół. Szuszenie przeto nazwać można Tarnopol miastem szkół. Najstarszą instytucją oświatową jest Tow. Szkół Ludowej, będące centralą T.S.L. na całe województwo tarnopolskie, utrzymujące szkołę handlową oraz seminarium nauczycielskie i mieszczące się we wspaniałym budynku, wzniesionym kosztem ćwierć miliona złotych, Muzeum Podolskie."

Rozmawiam z byłym mieszkańcem Tarnopola, któremu cudem udało się niedawno odwiedzić to miasto. Oto jego relacja:

"Miasto robi wrażenie ponure i przygnębiające. Jest brudne i zaniedbane. Dawna ulica Mickiewicza, która kiedyś zwołała miasto prawo magdeburskie i dzięki troskliwej pieczy królów polskich rozwija się nader pomyślnie, a mieszkańcy jego dochodzą do wielkiego dobrobytu. Podczas wojen kozackich i najazdów tureckich zostaje miasto kilkakrotnie złupione i zniszczone. Kolejne przechodzi z rąk rodziny Tarnowskich w ręce Ostrogskich, Zamojskich, Sobieskich, Marii Kazimiery, małżonki króla Jana Sobieskiego i Potockich. Po rozbiorach obejmują je Korytowscy. Ostatni jego właściciel zwołał mieszkańców do poddaństwa i sprzedał zamek gminie.

Różne miasto przechodzi potem koleje. Od roku 1809 do 1815 należało do Rosji. Po Kongresie Wiedeńskim "kraj tarnopolski" przyłączono z powrotem do zaboru austriackiego. Podczas I wojny światowej, leżąc przez dłuższy czas na linii bojowej, ucierpiało miasto ogromnie przez kolejno ustępującą armie. Rosjanie uciekając w roku 1917 spalili zamek i szereg gmachów. Tyfus dziesiątkował wtedy mieszkańców, zabijając wielu z nich. W roku 1921 zostaje miasto stolicą województwa.

Miasto położone nad ważnym traktem handlowym stało się z czasem ważnym miejscem wymiany towarów między wschodem i zachodem, tym bardziej, że w roku 1566 nadał król Zygmunt August miastu prawo składu. Tradycyjnym zwyczajem do roku 1939, odbywały się tu, rozpoczynające się z dniem św. Anny obżymie, trwające 14 dni, jarmarki na zboże. Przed pierwszą wojną światową, dokonywali tu kupcy prawie z całej Europy olbrzymich transakcji.

A oto jak widział miasto w roku 1936 Alfons Wysocki, dziennikarz i historyk: "Dzisiejszy Tarnopol spełnia przede wszystkim rolę handlową, zwłaszcza w handlu ziemniakami kresów południowo-wschodnich. Uprzemysłowienie miasta pozostawia wiele do życzenia; jedynie przemysł młynarski rozwija się zadawalająco. Pod względem przemysłowym powstaje daleko za Stanisławowem i Lwowem.

Przechodząc w godzinach porannych przez ulice miasta, przechodnia uderza nadzwyczaj wielką ilość młodzieży szkolnej, która z wszystkich ulic a przede wszystkim z dworca kolejowego śpieszy do licznych szkół. Szuszenie przeto nazwać można Tarnopol miastem szkół. Najstarszą instytucją oświatową jest Tow. Szkół Ludowej, będące centralą T.S.L. na całe województwo tarnopolskie, utrzymujące szkołę handlową oraz seminarium nauczycielskie i mieszczące się we wspaniałym budynku, wzniesionym kosztem ćwierć miliona złotych, Muzeum Podolskie."

St. Zdanowicz

Bój Pod Ruskami

Było to 16 września 1939 r., kilka minut po godzinie pierwszej po południu. Polami wsi Zdzarów kłusem na swojej Wrócce jechał wraz ze zwiadcem kpt. Ludwik Głowacki — dowódca 6 baterii starachowickich haubic 100 mm 17 pułku artylerii lekkiej. Pułk ten wchodził w skład 17 dywizji piechoty Armii "Poznań" (14, 17 i 25 dy-

podczas drogi. Spoza budynków wsi Bronisławy wyjechał polski zwiad konny i ostrzelał niespodziewanie — cofnął się do zabudowań. Nagle na tle folwarku wyrosło 6 czołgów. Strzelały do polskiej piechoty, która rozproszyła się i skryła.

Była godzina 13:30. Bateria kpt. Głowackiego rozpoznała ogień. Druga seria sie-

ostatnio daje się zauważyć w muzyce młodzieżowej — wrót do rock and rolla. Celuje w tym specjalnie angielska grupa młodzieżowa ROXY MUSIC, która wykorzystując nowoczesne osiągnięcia techniczne jak: — syntetyzatory dźwięku, mellotron i taśmy z efektami elektroakustycznymi, stwarza swój własny rock, nieco odmienny od tego, który królowała na estradach muzycznych w latach 50-tych. Duszą zespołu, kompozytorem i wokalistą jest Bryan Ferry, na gitarze gra Paul Thompson, a na obój i saksofonie — Andrew Mackay.

Roxy Music nagrali już dwa albumy; Roxy Music i For Your Pleasure, oraz kilka singłów jak: Virginia Plain i Pyjamarama.

W połowie maja na pierwszym miejscu angielskiej i amerykańskiej listy long-playów, znalazł się album "Dark side of the Moon" (Ciemna strona księżyca), nagrany przez awangardowy zespół angielski Pink Floyd. — Jest to już siódma płyta długogrająca tej grupy. Poprzednie: Pink Floyd, Saucerful of Secrets, Umagamma, Atom Heart Mother, Obscured by Clouds i Meddle — nie zyskały sobie takiej popularności, niemniej jednak zwróciły na siebie uwagę twórców filmowych. Między innymi Michelangelo Antonioni zaproponował im napisanie muzyki do swego głośnego filmu pt. Zabriskie Point. Obecnie zespół ma już na swoim koncie muzykę do trzech innych filmów.

Na ekranach angielskich kin wyświetlony był z dużym powodzeniem biograficzny film amerykański pt. "Lady Sings the Blues", poświęcony życiu znakomitej wokalistki jazzowej, Billie Holiday. Główną rolę w tym filmie odtwarza Diana Rose, była solistka grupy The Supremes. Debiut aktorski Diany Ross, wypadł doskonale, a nawet — jak głosi plotka — kandydowała ona do tegorocznego Oscara.

Po murzyńskich wykonawcach z Detroit (wytw. Tamla Motown) i Memphis (Stax Volt), coraz większą popularnością cieszą się czarni śpiewacy z Philadelphii. Podobnie, jak i w wypadku dwu po-

Nowości i Ciekawostki Muzyki Młodzieżowej

Ostatnio daje się zauważyć w muzyce młodzieżowej — wrót do rock and rolla. Celuje w tym specjalnie angielska grupa młodzieżowa ROXY MUSIC, która wykorzystując nowoczesne osiągnięcia techniczne jak: — syntetyzatory dźwięku, mellotron i taśmy z efektami elektroakustycznymi, stwarza swój własny rock, nieco odmienny od tego, który królowała na estradach muzycznych w latach 50-tych. Duszą zespołu, kompozytorem i wokalistą jest Bryan Ferry, na gitarze gra Paul Thompson, a na obój i saksofonie — Andrew Mackay.

Roxy Music nagrali już dwa albumy; Roxy Music i For Your Pleasure, oraz kilka singłów jak: Virginia Plain i Pyjamarama.

W połowie maja na pierwszym miejscu angielskiej i amerykańskiej listy long-playów, znalazł się album "Dark side of the Moon" (Ciemna strona księżyca), nagrany przez awangardowy zespół angielski Pink Floyd. — Jest to już siódma płyta długogrająca tej grupy. Poprzednie: Pink Floyd, Saucerful of Secrets, Umagamma, Atom Heart Mother, Obscured by Clouds i Meddle — nie zyskały sobie takiej popularności, niemniej jednak zwróciły na siebie uwagę twórców filmowych. Między innymi Michelangelo Antonioni zaproponował im napisanie muzyki do swego głośnego filmu pt. Zabriskie Point. Obecnie zespół ma już na swoim koncie muzykę do trzech innych filmów.

Na ekranach angielskich kin wyświetlony był z dużym powodzeniem biograficzny film amerykański pt. "Lady Sings the Blues", poświęcony życiu znakomitej wokalistki jazzowej, Billie Holiday. Główną rolę w tym filmie odtwarza Diana Rose, była solistka grupy The Supremes. Debiut aktorski Diany Ross, wypadł doskonale, a nawet — jak głosi plotka — kandydowała ona do tegorocznego Oscara.

Po murzyńskich wykonawcach z Detroit (wytw. Tamla Motown) i Memphis (Stax Volt), coraz większą popularnością cieszą się czarni śpiewacy z Philadelphii. Podobnie, jak i w wypadku dwu po-

przednich miast, można tu mówić o specyficznym brzmieniu (sound) charakteryzującym ogół nagrywających w tym mieście artystów.

Wśród nich najbardziej znanymi: THE INTRUDERS — Billy Paul, O'Yays, oraz Harold Mervin and THE BLUE NOTES. Wszystko wskazuje na to, że już niedługo "philly sound" zyska sobie takie znaczenie jakie ma obecnie "detroit sound" czy "memphis sound".

Rick Wackeman, będący członkiem bardzo popularnego zespołu YES, uważany za jednego z najwybitniejszych organistów rockowych — wydał swoją pierwszą płytę solową. Album ów zatytułowany jest "Six Wives of Henry VIII" (Seść żon Henryka VIII) i składa się z sześciu dużych kompozycji instrumentalnych.

Sukces tej płyty dowodzi, iż czasem nawet najbardziej nieoczekiwane inspiracje dają ciekawy efekt artystyczny, w pozornie niezwiązanych ze sobą dziedzinach.

Ostatnio panuje moda na duety, której początek dali Ringo i Sheila, nowa gwiazda na firmamencie francuskiej piosenki. Pół roku temu XIII dzielnica w Paryżu, była świadkiem ich ślubu. Niedługo po zakończeniu uroczystości weselnych, młoda para wspólnie nagrała płytę, ciesząc się do dziś dużym powodzeniem.

Ogromne powodzenie śpiewających par, zyskuje sobie coraz więcej naśladowców.

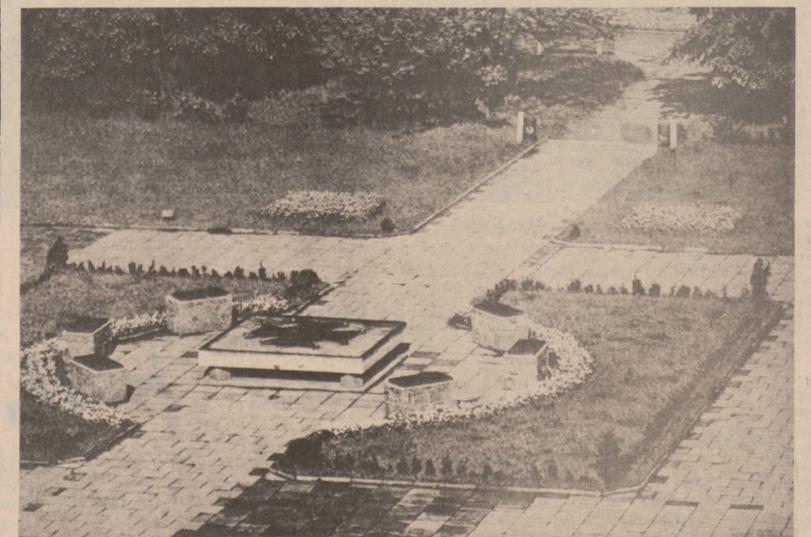
Brigitte Bardot i Laurent Vergez (ostatnia miłość BB) śpiewają: "Przyszła moja miłość". Johnny Holliday i Sylvie Vartan głoszą na płycie swoje pogodzenie. Wspólnie nagrania Alain Delona i Dalidy, odniosły wielki sukces, a Stone i Charden, którzy nagrali przeszło milion płyt, także zawsze śpiewają razem.

Ale oto, o czym śpiewają Ringo i Sheila w swojej najnowszej piosence; pt. Gondole w Wenecji:

On — zapomnieliśmy jaką godziną, jaki czas, już północ...
Ona — nie ma nas na zewnątrz, grad bije w szyby...

Razem — Zrobimy sobie jajka na szynce, tosty, gorącą kawę...

Prawda? Jakże to romantyczne...
J.M.

Spółczesność polskie pielęgnuje pamięć bohaterstwa polskiego żołnierza w śmiertelnej rozprawie nad Bzurą. Na zdjęciu widzimy płytę z Krzyżem Wirtuti Militari w kutnowskim parku imienia Romualda Traugutta. W parku imienia Wiesny Ludów w zespole pałacowym Zawadzkiej, obecnie zajmowanym przez Szkołę Muzyczną, założono muzeum bitwy pod Kutnem.

wizję piechoty tej armii tworzyły grupę uderzeniową gen. Knolla).

Bitwa nad Bzurą, największa polska operacja wojskowa w wojnie obronnej 1939 r., weszła już w trzecią fazę. 17 dywizja miała tego dnia sforsować Bzurę przez Sochaczew. 6 bateria miała udzielić bezpośredniego wsparcia ogniowego 1 batalionowi 68 pp, gdy przekroczy on rzekę na wysokości przedmieścia Sochaczewa — Trojanowa.

Kpt. Głowacki wyznaczył już stanowisko ogniowe baterii na północnym cyplu lasu Zofiówka i teraz spieszył do odległego o 4 km lasistego wzgórza Karwowa. Tu miał zorganizować punkt obserwacyjny. Przed nim rozciągał się pejzaż płaski, porośły gdzieś niedługo młodymi drzewkami. Na wprost znajdował się folwark Sokule. Z lewej strony, już nieco w tyle, w kępie drzew krył się dwór Ruskich. Tu — jak powiedziano na porannej odprawie — kwatrować miał sztab 25 dywizji piechoty.

Wczesnym rankiem słychać było od strony Rusków serie z karabinów maszynowych i galopem przeleciało kilka wozów taborowych. Jakaś natopkana po drodze piechota wołała, że w Ruskach są Niemcy. Było to raczej nieprawdopodobne, ale zastanawiała ciska, która panowała w rejonie dworu. Dlatego kpt. Głowacki przeprowadził swoją baterię do lasu Zofiówka w taki sposób, żeby nie było tego widać ze dworu.

Była dokładnie godzina 13:07. Słychać strzały z karabinu maszynowego, pociski padały przed końskie kopyta. Kpt. Głowacki rozglądał się zdziwiony. To może być pomyłka, na przedpolu aż do Karwowa widać własną piechotę. Ale druga seria rozwinęła wszelkie wątpliwości. Oficer skrył się za sterty zboża i stamtąd obserwował teren. — Jest! Hitlerowski czołg sunie wprost za Zdzarów. Minęła krótka chwila i celny strzał broni ppanc. piechoty unieruchomił "pantzer." Ale dwa inne strzelają z rejonu folwarku Sokule.

Kpt. Głowacki wrócił galopem do grupy zabudowań wsi Zdzarów i wyszedł na strych środkowego, murowanego domu. Telefoniści pociągali za nim linie i na jego rozkaz, zainstalowali aparat. I oto dom — dziś pod nr. 34 w miejscowości Zdzarów — stał się punktem dowodzenia nierównego boju, który bateria 4 polskich haubic wydała przybocznemu pułkownikowi pancernemu Hitlera — SS Leibstandarte "Adolf Hitler" i siłom 4 dywizji pancernych Wehrmachtu. Ale o tym kpt. Głowacki jeszcze nie wiedział, kiedy wyglądał oknem strychu na przedpole. Ujrzał dwa znane sobie już czołgi, które stały przy stertach zboża i strzelały do zabudowań. W Ruskach i dalej za nimi, w stronę Pieniek — pustka. Bardziej na prawo, od kolonii Janów aż prawie do samego folwarku Sokule majaczyły jakieś pstrokate, nieruchome kształty, które zauważył już

dział. — Trzy unieruchomione czołgi stały na miejscu, a trzy zawróciły do ucieczki. Padł rozkaz zmiany kierunku ognia — trzeba je zniszczyć. Ale w tej samej chwili poruszyło się na tle Adamowej Góry to, co zmęczony szesnastoma nieprzespanymi nocami wojny umysł dowódcy baterii brał za wielkie, pstrokate stado krów. To czołgi, całe masy brunatnych czołgów, które sunęły w dwu falach wprost na stanowisko baterii.

Była godz. 13:35. Kpt. Głowacki przeniósł ogień na fale sunących czołgów. — Padają zmiany kierunku strażałów o 20, 50, 100 tysięcznych. Skraca celowniki o 200, 100 m. Z tyłu za stanowiskiem ogniowym słychać artylerię i serie karabinów maszynowych. Pałają się już trafione czołgi i dym zasnuwa pole. Atakuja-

natarcie 7 kompanii 68 pp na dwór Ruskich. Ta precyzyjna akcja dowodziła wielkiego kunsztu artyleryjskiego dowódcy i znakomitego wyszkolenia żołnierzy na tle Adamowej Góry to, co zmęczony szesnastoma nieprzespanymi nocami wojny umysł dowódcy baterii brał za wielkie, pstrokate stado krów. To czołgi, całe masy brunatnych czołgów, które sunęły w dwu falach wprost na stanowisko baterii.

Była godz. 13:35. Kpt. Głowacki przeniósł ogień na fale sunących czołgów. — Padają zmiany kierunku strażałów o 20, 50, 100 tysięcznych. Skraca celowniki o 200, 100 m. Z tyłu za stanowiskiem ogniowym słychać artylerię i serie karabinów maszynowych. Pałają się już trafione czołgi i dym zasnuwa pole. Atakuja-

Uczestnikami zmagania w pewnym sensie były również drzewa — jak ta brzoza na zdjęciu, wiele z nich bowiem ma pnie naszpikowane kulami i odłamkami granatów.

ce "pantzer" wyraźnie zmniejszają dystans między sobą. Koło domu przechodzi z drużyny dowódca 8 kompanii 68 pułku piechoty — ppor. Jan Szybczyński. — Kapitan wyzywa go na górę. Porucznik wygląda przez okna i każe swoim żołnierzom roznieść się w zabudowaniach. Sam milczy. Nie chce przeszkadzać kierującemu ogniem artylerzyście.

W 8 minut od rozpoczęcia ataku czołgi nagle zawracają i rozejdzają się w trzy strony. Uciekają. Bateria godzi się skutecznym ogniem. Nad staniem widać nowe cele — znów trafienia. Od strony Adamowej Góry posuwa się 5 nowych "pantzerów". Celny ogień niszczy z nich trzy i w tym momencie na skraju lasu za nimi kpt. Głowacki dostrzegł błysk lornetek i grupę ludzi, którzy obserwowali przedpole. Na nich przenosi-

niłoby się zadanie wyznaczone na ten dzień dla hitlerowskiego XVI korpusu pancernego: rozbicie polskiej grupy uderzeniowej gen. Knolla.

Wściekłość i konsternacja wroga były wyjątkowo duże. W dwa dni później na pobojowisku przybył sam gen. Walter Reichenau, dowódca 10 armii niemieckiej i obetrzawszy zarządził energiczne poszukiwania dowódcy polskiej artylerii. Na ślad kpt. Głowackiego hitlerowcy wpadli dwukrotnie. Po raz pierwszy 29 września w Rawie Mazowieckiej przesłuchiwał go dowódca 4 dywizji pancernych — gen. Hans Reinhardt, w towarzystwie Obergruppenfuhrera SS — Seppa Dietricha, dowódcy SS-Liebstandarte "Adolf Hitler," tego właśnie, którego kpt. Głowacki zmusił do ucieczki wraz ze sztabem na skraju Adamowej Góry. Drugi raz przesłu-

Wiech

Rodzina, Kimać!

Jak tam, panie Krówka, komisia mieszkaniowa była już u pana?
— Owszem, była.
— No i co, mierzyli mieszkanie?
— Nie, zajrzeli tylko, i chodu.

— Dlaczego?
— Sposób wynalazłem. Bał się się z żoną, że troszkę nas jest za mało, bo pokój mamy faktycznie spory, no i rada w radę postanowienie zrobiliśmy małe pożyczki u rodziny na prowincji zaciągnąć.

— I coś pan pożyczyci, panie Krówka?
— Dwie ciotki i jedne wujenki. Na swój koszt sprowadziłem te familianki do Warszawy z pościelą. Wujenka to nawet kota ze sobą przwidzio. Drań to jest jak rzadko. W nocy po firankach lata, ale myślę sobie, niech będzie, może komisja da na niego z półtora metra zamieszkałej przestrzeni, jako dla pracującego na polu łapania myszów.

Zaraz trzeciego dnia potem, jak ta rodzina się zjechała, krzyk się na schodach robi, że komisja idzie.

Akurat siedzieliśmy przy kolacji, jakim o tej komisji usłyszał. Krzycze do ciotek: "Rodzina, kimać!"
— Dlaczego?
— Jak to dlaczego, to pan nie wiesz, że komisje naumyślnie wieczorami chodzą, że się przekonają, kto faktycznie w mieszkaniu zamieszkuje, a kto tylko na lipe jest zameldowany w charakterze duszy nieboszczyka. Totyż dlatego krzykiem do rodziny "kimać," żeby było widać, że rzeczywiście wszyscy tu sy-

piamy, że za legalnych lokatorów jesteśmy, czyli że tu pucu nie ma.

Jakżem te słowa wyszczególnił, dwie ciotki i wujenka na całe pare zaczęli się rozbiierać. Ja z żoną, rzecz jasna, także samo.

Ściągnęłam, ma się rozumieć, marynarkie, w samem tylko półkoszulkę stoje, ze spodniami w ręku, a tu się drzwi otwierają — wchodzi komisja. Dwóch młodziaków i jeden starszy łysy facet.

Jak weszli, to uważasz pan, zdrętwieli, bo właśnie rodzina jak raz rozbięrała się na sto dwa. Ciotki jak maszyny galanterie z siebie zaczęły zrzucać, i lu ją, gdzie popadzie!

Jak się rozebrali, dawaj do pościeli skakać, ale się pomylił i wszystkie pcha się do jednego łóżka, w którym już ja z żoną się znajdowałam, bośmy wcześniej wskoczyli. Łóżko, ma się rozumieć, się zamkło, bo było składane, i wszyscyśmy pierwszą krzyżową o podłogę. Na dobiek kota żeśmy przygnietli, bo pod łóżkiem siedział.

Komisja jak te Sodomie i Gomore zobaczyła, chodu na dół po schodach i miesiąc już mija, a jakoś nie wraca. Zdaje się, że da nam spokój.

— Ja tyż tak myślę. Wiesz pan, że z tymi ciotkami to nieżył wynalazek.

— Faktycznie, dobry, ale musza być w starszym wieku. Najlepiej po pięćdziesiątce, w przeciwnym razie komisja zostanie.

Z tomu "Śmieć się pan z tego"

Sprytny Arab

Zachodni dyplomaci mówią, że oficjalnie tylko wiceprezydent, ale faktycznie dyktator Iraku, Saddam Husan przychytrzył Leonida Breżniewa. Husan podpisał układ wojskowy z Sowietami, bo tego żądał Breżniew wzamian za dostawę sprzętu i broni dla sił zbrojnych Iraku, ale eksploatację ropy naftowej i rozbudowę przemysłu petrochemicznego powierzył konserwom zachodnim, niezależniąc gospodarkę kraju od Rosji.

Jan Kochanowski

Trudna Rada w Tej Mierze, Przyjdzie Się Rozjechać

Trudna rada w tej mierze, przyjdzie się rozjechać, A przez ten czas wesela i lutnie zaniechać. Wszystko moja dobra myśl z tobą precz odchodzi, A z tego mię więzienia nikt nie wybawodzi, Coką cię zaś nie ujrzy, pani wszech piękniejsza, Co ich kolwiek przyniosła chwila terazniejsza.

Już mi z myśli wypadły te obecne twarzy; Twoje nadobne lice jest podobne zarzy, Która nad wielkim morzem rano się czerwieni. A zniagnała ciemność nocne w światłość mieni, Przed nią gwiazdy drobniejsze po jednej znikają I tak już przyszyły nocy nieznacznie czekają.

Takaś ty w oczu moich; szczęśliwa to droga, Po krótej chodzić będzie tak udatna noga; Zajrzę wam, gęste lasy i wysokie skały, Ze przede mną będziecie taką rozkosz miały: Usłyszcie wdzięczny głos i przyjemne słowa, Po których sobie tęskni biedna moja głowa.

Lubeż moje wesela, lubeż me biesiady; Mnie podobno już próżno szukać inszej rady, Jenó smutnego serca podpierać nadzieją; W nadzieję ludzie orzą i w nadzieję sieją. A ty tak srogą nie bądź, ani mię tym karzy, Bych długo nie miał widzieć twojej pięknej twarzy.

NU-WAY BUILDING DEMOLITION
Licensed - Bonded - Insured
791-6247

NU-WAY BUILDING DEMOLITION
Licencjonowani
Bondowani - Asekurowani
791-6247

LOUIE'S BODY SHOP
2505 SO. WESTERN
247-9106

We do Auto Glass Work
Insurance Estimates
Body Shop Service
Is Our Business
Open daily 7 a.m. to 9 p.m.
Closed Sunday.

TRIO LOUNGE
4715 West 63rd Street

Where old friends meet
in cheerful atmosphere.
Open 7 a.m.
Phone RE 5-5150

SPECIAL LAS VEGAS GOLF TOUR
Oct. 19-22, 1973 - 3 Nites - 4 Days

DUNES HOTEL AND COUNTRY CLUB
Via TWA Jumbo Jet
2 COCKTAIL PARTIES
1 MIDNIGHT SHOW

Round Trip Transfers
Fee-off times guaranteed
Golf fees and carts optional
\$230 Double Basis
\$260 Single Basis

SEGHEITTI TRAVEL BUREAU
2451 S. OAKLEY AVE.
927-3278

WYJAZDY do POLSKI

SAMOLOTAMI: na różne okresy pobytu w Polsce - każdego dnia.

SPROWADZANIE Waszych krewnych i znajomych z Polski na stałe lub z wizytą.

PEKAO, przekazy do wyboru, paczki żywnościowe, odzieżowe, maszyny rolnicze, materiały budowlane, lekarstwa i inne.

Sprawy notarialne i spadkowe w Polsce załatwi

POLSKIE BIURO PODRÓŻY
STAUDACHER & RATKE
1650 W. 48th STREET
Chicago, Illinois Tel. YA 7-2324

Za tylko 5c dziennie możecie sobie przywrócić Czerwone Ciątko Krwi i uwolnić się od

Zmęczenia.. Nerwowości

Ekspert żywności powiada, że żywność traci witaminę po gotowaniu, a oprócz tego nieodpowiednia dieta może przyczynić się do osłabienia waszej energii, siły i odporności, powodując nie samopoczucie - utratę apetytu - wpływając ujemnie na sen - dlatego, że wasz organizm odczuwa brak witamin i żelaza.

Żądajcie dzisiaj Kapsułek WITAMIN "STAR" - \$4.95
Glaser Aptecce, 957 N. Ashland Ave.
Róg Augusta Blvd.

UNWANTED HAIR REMOVED QUICKLY THE INSTANTANEOUS WAY!

Permanent removal of unwanted hair!

Consultation free. Results guaranteed. Call for private appointment at no obligation.

Electrolysis By Josephine
5609 W. BELMONT
622-5366 (Suite 225) 885-7434

Nemecek Bros. MĘSKIE UBRANIA i PŁASZCZE

Szyje do figury na miarę z najlepszych i pierwszorzędnych materiałów.

od \$75 i wyżej
2700 SO. DRAKE

6908 Cermak Rd. Berwyn
oraz - 7534 W. North Ave. Elmwood Park
Tel. 533-0530

Rada bardzo dobra dla Polaka każdego, aby zawsze miał do Dziennika Związkowego.

Dyplomacja Watykanu

W tym miesiącu - pisze tygodnik "Time" - zebrać się ma w Frascati pod Rzymem 80 watykańskich "ambasadorów" i kierowników misji na pierwszy w historii Watykanu zjazd papieskich dyplomatów. Przewiduje się, że tam ustali się najbliższe kroki Watykanu w kierunku polepszenia stosunków z krajami komunistycznymi i niechrześcijańskimi.

Jak skuteczne są dotychczasowe dyplomatyczne uwertury papieża Pawła, świadczą takie fakty, jak że obecnie Stolica Apostolska może mianować biskupów we wszystkich krajach Wschodniej Europy z wyjątkiem Albanii, oraz że utrzymuje stosunki dyplomatyczne z 8 państwami arabskimi. Innym skokiem naprzód było dopuszczenie Watykanu na konferencję w Helsinkach w charakterze nie obserwatora, lecz czynnego uczestnika, - pierwszy wypadek od Kongresu Wiedeńskiego w roku 1815. Tylko Chiny, mimo gestów dobrej woli ze strony papieża, wykazują nikłe zainteresowanie Watykanem. Ta sprawa będzie zapewne jednym z tematów zjazdu w Frascati.

Powakacyjne Zebranie Emerytów w Środę, w Domu Związku Polek z Udziałem Wicepr. ZNP H. Szymanowicz

Polsko-Amerykańska Rada Emerytów w Chicago zaprasza wszystkich zainteresowanych na miesięczne Zebranie Informacyjne dla emerytów, które odbędzie się w najbliższą środę, 19 września, o godz. 12 w południe, w Domu Zw. Polek.

Udział w zebraniu weźmie wiceprezesa Kongresu Polonii Amerykańskiej i ZNP p. Helena Szymanowicz oraz przedstawicielka Social Security Office, pani Bernice Harrison, które zapoznają emerytów z nowymi sprawami dotyczącymi pensji Social Security, Medicare itp. Ponadto Mrs. B. Harrison będzie udzielała na miejscu wyjaśnień członkom naszej organizacji w ich sprawach osobistych. Tym, co wolał sprawy swoje wyjaśnić po polsku, zapewniony będzie tłumacz.

O sytuacji emerytów w USA i w innych krajach dotkniętych boleśnie ciągłą ceną i inflacją, będzie mówił prezes Rady p. Edward Paucz, który odwiedził latem szereg krajów w Europie i zebrał interesujące wiadomości o położeniu emerytów. Również prezes E. Paucz

zrecertuje swoją rozmowę z gubernatorem stanu Illinois D. Walker na temat skarg emerytów na działalność tutejszych urzędników, powołanych do opieki nad emerytami, oraz przedstawi, jakie dalsze kroki podjął Zarząd, aby obecną sytuację poprawić.

W okresie miesięcy letnich, Rada Emerytów zorganizowała trzy wycieczki dla naszych członków. Jedną do Hot Springs, Ark., na krótką kurację uzdrowiskową, drugą do Yorkville, do Obozu Młodzież. ZNP i trzecią na Hawaje. Dzięki ofiarnej pracy naszych członków z wiceprezesem W. Slowikiem, p. Czerwonką, wiceprezeską p. Karwowską i innymi, uczestnicy wycieczek spędzili przyjemne chwile, mile wspominając swój wyjazd.

Na najbliższym zebraniu Rady, które jak zwykle zbiera kilkuset członków naszej organizacji, po omówieniu ważnych spraw bytowych emerytów, odbędzie się skromny poczęstunek przygotowany przez nasze miłe Panie z Komitetu Przyjść z p. Czerwonką, Slowik, Rekućką, Terlikowską, na czele.

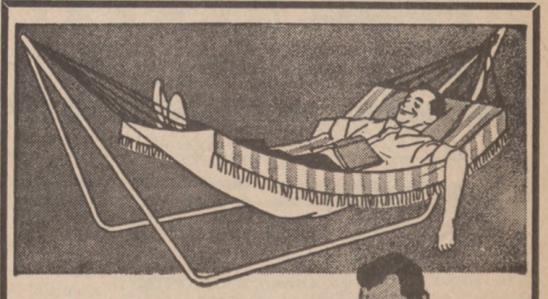
Wreszcie komunikujemy, że Komitet Zbiórki na Zamek, przy naszej Radzie otrzymał z Polski od Komitetu Zamkowego, dyplomy dla szeregu osób, które złożyły u nas ofiarę na odbudowę Zamku i dyplomy te są do odebrania na zebraniu. Apelujemy również o dalsze daniny na ten ważny cel. Również apelujemy o zapisywanie się na członków naszej organizacji i opłacanie zaległych składek. Nasza sekretarka finansowa p. B. Malinowska będzie przyjmować zapisy na miejscu. - Prezes Rady Edward Paucz; Sekretarz Rady Cz. Bielski.

Brud w Krakowskich Restauracjach

Kraków (DPI) - Blisko tysiąc mandatów na sumę ponad 100,000 złotych wymierzyły kontrole sanitarne kierownikiem krakowskich zakładów gastronomicznych ujawniając fatalny stan sanitarny wielu pomieszczeń a zwłaszcza zapleczy. Natychmiast zamknięto restaurację "Centralną" położoną przy Rynku Głównym, kilka barów zlokalizowanych na terenach rekreacyjnych i

kilka kawiarni, w tym nawet słynną "Jamę Michalikową". Wnioski z kontroli posłużyły władzom Krakowa do podjęcia specjalnej uchwały zobowiązującej przedsiębiorstwo przemysłu gastronomicznego do natychmiastowego poprawienia stanu sanitarnego w podległych placówkach oraz opracowania szczegółowego planu remontów tych obiektów.

Do końca roku mają być przeprowadzone takie prace w blisko 100 restauracjach, barach i kawiarniach.

Gdy zegnacie lato...

NIE WITAJCIE ZIMY TAK

TERAZ jest czas zainstalować najtańszy opał

GAS HEAT (DO 4 APT.)

Darmo Obliczenia w Chicago i Okolicy

Inż. MAJ
STATE OF ILLINOIS REGISTERED ENGINEERS
2858 N. Major UL, narożnik George UL.
BERKSHIRE 7-5050

HERE IS... THE MAN

To see for all your family insurance needs.

STAN KAPKA
4638 N. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60625
Tel. 784-1030 Bus.
Tel. 965-7488 Home

STATE FARM Insurance Companies Home Office Bloomington, Illinois

Doroczny Bankiet "Heritage Award"

Wydziału Stanowego Kongresu Polonii i Fundacji Kopernikowskiej

Stanowy Wydział Kongresu Polonii wspólnie z Fundacją Kopernikowską zawiadamia o dorocznym, 5-tym z kolei bankiecie - Heritage Award Dinner, jaki odbędzie się w dniu 14-tym października br., po odsłonięciu pomnika Mikołaja Kopernika.

Uroczystość odsłonięcia pomnika o 3:30 po południu, w Adler Planetarium. Przyjęcie, w Continental Room hotelu Conrad Hilton, 720 S. Michigan, o 5:30 po południu. Obiad będzie podany o 6:30 po południu w International Ballroom (Conrad Hilton Hotel). Dla osób posiadających bilety i rezerwacje na bankiet, będą specjalnie zarezerwowane miejsca w czasie ceremonii odsłonięcia pomnika.

Zapewniona jest także transportacja pomiędzy Adler Planetarium i hotelem Conrad Hilton.

Kongres Polonii Amerykańskiej, Wydział Illinois nadaje każdego roku zaszczytne wyróżnienie - Heritage Award - Amerykaninowi polskiego pochodzenia - za osiągnięcia doskonałości i uznania w swojej pracy. W roku bieżącym 1973, Heritage Award otrzyma kardynał Jan Król, arcybiskup Filadelfii, prezes Krajowej Konferencji Biskupów Katolickich, prezes United States Catholic Conference.

Przewodniczącym bankietu jest alderman Roman C. Pućkiński (41 warda).

meanwhile, back at your money is working!

New Higher Interest Rates

7 1/4%	\$5,000 Minimum 4 yr. Maturity 7.63% YIELD
7%	\$1,000 Minimum 4 yr. Maturity 7.35% YIELD
6 3/4%	\$5,000 Minimum 30 mos. Maturity 7.08% YIELD
6 1/2%	\$5,000 Minimum 2 yr. Maturity 6.81% YIELD
6 1/2%	\$1,000 Minimum 1 yr. Maturity 6.81% YIELD
5 3/4%	\$1,000 Minimum 90 day Maturity 6.002% YIELD

Certificate accounts subject to penalty on early withdrawal.

PASSBOOK SAVINGS
NEW AND EXISTING ACCOUNTS

5 1/4%
INCREASES TO 5.39% ON INTEREST ACCUMULATED FOR ONE YEAR

On passbook accounts, interest is paid to date of withdrawal.

Deposits received by the 10th of the month earn interest from the 1st, if the funds remain on deposit to the end of the interest period. Deposits after the 10th of the month earn from the date of receipt.

FOUNDED 1909.
Assets over \$190,000,000 Reserves over \$17,500,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO
CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE 847-1140

POLISH AMERICAN EXPRESS SHIPPING
POLSKO AMERYKAŃSKIE BIURO EKSPORTU
2344 1/2 West Armitage Ave. Tel. 276-7964

28c funt

UWAGA: PACZKI DO POLSKI

Firma, która specjalizuje się tylko i wyłącznie w wysyłce paczek do Polski i ekspedycji bagażu osób, wyjeżdżających do Polski na Dłotym.

DIRECT PARCEL SERVICE
CHICAGO - PORT GDYNIA, POLAND

PACZKI PRZYJMujemy BEZ OGRANICZENIA WAGI, WIELKOŚCI I OPAKOWANIA.
ZAPAKOWANE - Ubezpieczenie od chwili nadania w Chicago. Pierwsze dwa funty \$1.00, a każde po \$0.50. Wszystkie paczki są opłacone do Gdyni, skąd bezpośrednio pocztą zostaną wysłane odbiorcom.

NASZE BIURO JEST ODPOWIEDZIALNE ZA DOSTAWĘ PACZEK.
PACZKI PRZYJMują DLA NAS NASTĘPUJĄCE FIRMY:

W CHICAGO: Las Travel, 2615 W. Fullerton Ave. • A. Z. Travel Agency, 2006 W. Chicago Ave.
• Warta General Service, 1123 N. Damen Ave. • Zofia Wereska, 8446 S. Saginaw Ave.
• Markus Apparel, 2877 Milwaukee Ave.

W INDIANA: OO. Salvatorianie, 5755 Pennsylvania Ave., Gary, Indiana. • Peoples Store, 4914 Indianapolis, East Chicago • Hohman Laundry, 3817 N. Hohman, Hammond • Gene's Dry Goods, 601 S. Olive St., South Bend.

W WISCONSIN: Polish Import Store, 4101 W. Granfield, Milwaukee • Friendly Travel Bureau, 1561 W. Lincoln, Milwaukee.

Załatwiamy Formalności Paszportowe, Wizowe i Wszelkiego Rodzaju Podania

ABY SŁUŻYĆ WAM LEPIEJ

LOOMIS SAVINGS and Loan Association

6350 West 63rd St. Chicago, Illinois 60638
Tel. 586-6900

1359 West 51st Chicago, Ill. 60609
Tel. 927-6701-2

OPEN MON. & THURS. 9-5
TUES. & FRI. 9-5; SAT. 9-12;
CLOSED ALL DAY WED.

OPEN MON., TUES., THURS. 9:30 TO 4:30; FRI. 9:00 TO 3:00;
SAT. 9:00 TO 12:00
CLOSED WED.

5 1/4% NO MINIMUMS Add to or withdraw from account any time. Interest compounded quarterly, paid quarterly.	6 1/2% ON \$1,000 ONE YEAR MATURITY Interest compounded quarterly.
6 3/4% ON \$5,000 30 MONTH SAVINGS CERTIFICATES	7% ON \$10,000 MIN. 4 YEAR SAVINGS CERTIFICATE

Zapraszamy na HAWAJE i do LAS VEGAS!
 8 dni, 3 wyspy — \$319, odjazd w każdy wtorek.
 5 dni — \$149, wyjazdy w niedziele i czwartki.
Mamy jeszcze wolne miejsca na tanie wycieczki do Polski.
 Każdy znajdzie dla siebie odpowiedni termin.
 Przyjmujemy zamówienia na wysyłkę do Polski — szwedzkich palników na rope, maszyn do liczenia Facit i wielu innych atrakcyjnych i dochodowych artykułów. Wysyłamy paczki do Polski.
 PRZEZ PEKAO WYSYŁAMY DO POLSKI, AUTA WSZYSTKICH MAREK, SPRZĘT ROLNICZY, MATERIAŁY BUDOWLANE ETC
TRAVEL BUREAU
 AUTORYZOWANY AGENT I.A.T.A.
 2615 W. FULLERTON CHICAGO, ILL.
 Tel.: 276-1451-2-3 Frank i Helena Las, Właśc.

Piknik Szkoły Sienkiewicza w Yorkville

Lato się kończy, jesień za pasem i szkoda słonecznych i beztrudnych dni wakacji. Komitet Rodzicielski Szkoły im. H. Sienkiewicza w Ciceru urządza piknik na pożegnanie lata w Obozie Młodzieżowym w Yorkville, Ill., — w niedzielę, 16 września. Początek o godz. 10 rano. O godz. 12 w południe odprawiona zostanie Msza św. w języku polskim. Przewidziane są różne niespodzianki i atrakcje. Loteria fantowa. Orkiestra taneczna dla dorosłych. Bar i bufet obficie zaopatrzone. Gorące obiady i przekąski.
 Cały dochód z pikniku — przeznaczony na pomoce naukowe dla szkoły. Oplata \$3 od auta. — Komitet zaprasza serdecznie całą Polonię, — szczególnie rodziny z dziećmi, do wspólnej zabawy.

Lepsze Urodzaje

W ZSSR po roku posuchy przewiduje się rekordowe zbiory pomimo ulewnych deszczów i wichrów na przestrzeni 6 milionów akrów Ukrainy. Zbiory lepsze od normalnych przewiduje się w Centralnej Azji.
 W Chinach zbiory nie zapowiadają się lepiej, niż w ubiegłym roku. Jedynie późna pszenica zapowiada się lepiej dzięki deszczom na północy.

65-ta Rocznicą Ślubu Jana i Marii Świder

Pp. Janostwo Świder zamieszkałi od 45 lat w Chicago pnr. 1331 N. Maplewood ulica, obchodzili w dniu 2 września 65-tą rocznicę szczęśliwego życia małżeńskiego. Przyjęcie odbyło się w domu syna, Józefa, 2118 N. Kenneth. Pp. Świdrowi dochowali się dwóch synów, Józefa i Edwarda, oraz

dwóch córek — Marię Kranc i Lottie Jusko. Mają 12 wnucząt i 16 prawnucząt.
 Do Stanów Zjednoczonych wyemigrowali wkrótce po 1900 r. Pan Świder pracował w kopalni węgla w Pensylwanii, a później przybył do Chicago, gdzie poznał swą obecną żonę, Marię. Ślub odbył się 6 września 1908 r. w kościele św. Jana Kantego, przy Carpenter i Chicago ul. Oboje są dziś w wieku ponad 80 lat, ale pomimo podeszłego wieku aktywni i pełni humoru.

Szczep Dziki Indian Odkryto w Peru

Santiago. — Z Limy donoszą, że misjonarz katolicki w czasie wędrowki przez peruwiańskie dorzecze Amazonki, ok. 1400 km na południowy wschód od stolicy Peru napotkał szczep dzikich Indian, którzy nigdy wcześniej nie zetknęli się z białym człowiekiem, a nawet nie wiedzieli o jego istnieniu.
 Niewielki szczep, liczący 37 osób żyje w prymitywnych szałasach z liści palmowych, zajmując się głównie myślistwem i rybołówstwem. Ludzie ci znają też uprawę ziemniaków. Chodzą prawie zupełnie nago, bądź w krótkich przepaskach piecionych z traw.
 Szczep przyjaźnie odniósł się do misjonarza, który przebywał z nim 2 dni. Przewodniczący misjonarza, tubylcy, mieszkający zaledwie o 11 dni f o r s o w n e g o marszu przez dżunglę od szalałów szczepu — z trudnością zdołali się z nimi porozumieć.

Jubilaci otrzymali depesze z życzeniami od prezydenta Nixon, gubernatora Walkera i mayora Daley oraz od wnuczeki zamieszkałej w W. Brytanii.
 Życzymy pp. Świdrowi długich i szczęśliwych lat.

KITCHEN OPEN DAILY
 11 A.M. to 4 A.M.
 — COMING —
 FRIDAY, SEPT. 14
MARION LUSH and Polka Artists
 Lots Of Fun Live It Up
 Starts at 9 p.m.
 Hostess: DIANE LOMORO
DIANNE'S LOUNGE
 1700 W. Cermak
 HA 1-8328

La Petite Yvette Boutique
 "Everything for her in Fashion"
 ORIGINAL DESIGNS
 FREE ALTERATIONS
 318 Lawrencewood Plaza
 Niles, Ill. 60648
 Phone (312) 965-1230
 Mira Honorowski, Owner

20% ZNIŻKI przy zakupie perfum, kosmetyków, biżuterii i peruk dla pań i panów.
OD 15 WRZEŚNIA DO 15 PAŹDZIERNIKA
 z Okazji Jubileuszu 2 Lecia Istnienia
POLSKI ZAKŁAD KOSMETYCZNY
MAGIC OF EUROPE
 2426 N. Harlem Ave. Tel. 453-9611
 Właścicielki, Klara Szeller i Krystyna Potynska, dyplomowane kosmetyczki zapraszają klientki, klientów i całą Polonię na "Open House".
 Bezpłatny parking.

Kuhn's FOOD SHOP
 POLSKIE WINO
 POLSKIE WÓDKI I LIKIERY
 POLSKIE PIWO
 POLSKIE KONSERWY MIĘSNE
 POLSKIE WĘDLINY
 POLSKIE DANIA GOTOWE
 POLSKIE SERA
 Reformujemy i naprawiamy w Chicago wyświeczone aparaty w naszym wyjątkowym serwisie. Wyślemy do Państwa, wia i likierów.
Kuhn's FOOD SHOP 3050 N. Lincoln Ave.
 Otwarcie niedzielną (i w soboty) od 9:00 rano do 10:00 wiecz.

Stow. Obozu Młodzieżowego Okręgów 12-go i 13-go ZNP
ZAPRASZA
 Wszystkich Naszych Przyjaciół Oraz Współpracowników, Jak Również Miłośników Zabawy Towarzyskiej BINGO, Która Odbywać Się Będzie
W KAŻDĄ NIEDZIELĘ—Początek o Godz. 2:00 Po Południu
 W Salach Ciecero Society, Pnr. 2844 S. 48th Court, Ciecero, Ill.
DO OTRZYMANIA DOSKONAŁE I BOGATE NAGRODY PIENIĘŻNE
 Cały dochód jest przeznaczony na dalsze ulepszenie i prowadzenie Obozu Młodzieżowego w Yorkville, Ill.
ZAPRASZAMY WSZYSTKICH
 Zarząd i Dyrekcja Stow. Obozu Młodzieżowego Okręgów 12-go i 13-go ZNP

EAGLE JEWELERS
 POLONIJNY SKLEP JUBILERSKI
 1271 N. MILWAUKEE AVE.
ZEGARKI OMEGA od \$65
 (Szwajcarskie, Bardzo Trwałe z 17 Kamieniami) **wzwyż**
Aparaty Radiowe Zenith AM-FM
 PRZENOŚNE Z BATERIĄ
 Normalna Cena \$19.95
Teraz Tylko \$13.50
 Oszczędzicie \$6.45
Kieszonkowe Aparaty Fotograficzne
KODAK INSTAMATIC \$20⁹⁵
 Cały komplet (z przyrządem do lampki błyskowej filmem i żarówkami).
MAMY DOSKONAŁEGO ZEGARMISTRZA
 Z Polski, Który Czyści Mechanizmy Polskich, Rosyjskich, Szwajcarskich i Innych Zegarków.
BARDZO TANIO.
ZEGARKI REGULUJEMY BEZPŁATNIE
 Na Nowoczesnej Szwajcarskiej Maszynie Elektronicznej.
 Zastępujemy Stłuczone Szkiełka Do Męskich Zegarków Na Poczekaniu.
TYLKO JEDNEJ MINUTY TRZEBA ŻEBY SOBIE OTWORZYĆ KONTO W EAGLE JEWELERS—A ile lat się potem człowiek cieszy, że to zrobił.
 Bez procentów przez 6 miesięcy.—Bezpłatny parking.—Mówimy po polsku.

Nie Czekajcie — Jutro Może Być Za Późno!
 Jeśli chcecie zabezpieczyć od ognia dom, meble, samochód lub cokolwiek zaasekurować, prosimy przyjechać do naszego biura. Zabezpieczcie się. Zgłębicie się do jednego z naszych agentów, lub maklerów, lub telefonujcie do naszego biura po adres najbliższego przedstawiciela.
Jesteśmy Członkami Klasy Pierwszej "Chicago Board of Underwriters"
O'MALLEY & MCKAY, Inc.
 GENERAL AGENTS
 222 W. ADAMS UL.
 Pokój 800 — Telefon CEntral 6-5206
 CHICAGO

PACZKI PEKAO Lekarstwa Do Polski
WYSYŁA SZYBKO APTEKA CABAŃSKI PHARMACY, INC.
 M. Wieteska, R.Ph.G.
 1147 N. ASHLAND AVE.
 Tel. Humboldt 6-9376 Chicago, Illinois 60622
WASZEJ RODZINIE: W POLSCE (notecie wysłać każdy rodzaj) paczki tygodniowej, przekazy do wyboru, maszyny rolnicze, materiały budowlane, aparaty telewizyjne, praktyki, lodówki i samochody
NAJTANIEJ: wykonujemy recepty tutaj. Wysyłamy lekarstwa według recepty zagranicznej lub na podstawie opisu choroby gdyż posiadamy to Dyplomowani Aptekarze z długoletnią praktyką europejską i amerykańską.
PACZKI DLA WASZYCH RODZIN W POLSCE
 Paczka Nr. 90 — \$10.00; Paczka Nr. 94 — \$17.00
UWAGA: — CZAS NA WYSYŁKĘ WĘGLA DO POLSKI 2 TONY WĘGLA Z DOSTAWĄ — \$30.00.
GODZINY OTWARCIA APTEKI:
PONIEDZIAŁEK i CZWARTEK od 9:30 rano do 6ej wieczorem.
ŚRODA od 9ej do 6ej wieczorem.
WTOREK, PIĄTEK i SOBOTA od 9:30 do 7ej wieczorem.
W NIEDZIELĘ i ŚWIĘTA ZAMKNIĘTE.

INTENSYWNY KURS ANGIELSKIEGO
 Dla Odsosiemców, Studentów i Profesjonalistów.
4 TYGODNIOWY KURS. MAŁE KLASY
 Doświadczeni wykładowcy.
 Po informacje telefonować lub pisać:
DIRECTOR OF ADMISSIONS — E.L.S. LANGUAGE CENTER
 c/o Mundelein College — 1032 W. Sheridan St.
 Dept. F. — 1 blok od kolejei.
 Chicago, Ill. 60626 Telefon: 928-9778

ZAWIADOMIENIE
 O Otwarcie Nowego Polskiego i Bardzo Nowoczesnego Salonu Piękności
BEAUTY SALON
 5450 N. CENTRAL AVE.
 Tel. 763-2425

którego właścicielką jest nasza rodaczka pani **BARBARA KONARSKA**. Zaprasza ona wszystkie panie z tej okolicy, klientki, znajome i przyjaciółki do korzystania z usług tego Salonu Piękności.
 Pani Barbara od szeregu lat prowadzi również Salon Piękności
BARBARA'S BEAUTY SALON
 pnr. 1908 W. Augusta Blvd., Tel. 384-9655
 Jest to gwarancja i zapewnienie, że z jej obsługi będziecie Panie napewno zadowolone.

SPECJALNE CENY W OBECNYM SEZONIE JESIENNYM DLA NASZYCH MATEK I PAŃ
 Po Zniżonych Cenach
STEFANIA'S BEAUTY SHOP
 4301 W. FULLERTON AVENUE u STEFANII FLORCZAK
 rozmówicie się po polsku.
 Telefon SP 2-6055

Specjalizujemy się w nowoczesnym układaniu trwałe ondulacji, myciu włosów i kolorowaniu oraz podcinaniu włosów. Uczynimy wszystko, aby każda z Pań, w każdej porze roku, na każdą okazję, wyglądała ładnie, uroczo — na przyjęcia, na zabawy, na spotkania towarzyskie oraz inne okazje. Nasz Salon Piękności jest klimatyzowany oraz dla Waszej wygody. Prosimy Was, telefonując w jakim czasie pragniecie przybyć do naszego Salonu Piękności.
Zapewniamy Was, że Będziecie Doskonale Obsłużone.

S. Z. KOMOROWSKI, M.D.
 Zawiadamia o Otwarcie Swojego Nowego Biura celem
PRAKTYKOWANIA MEDYCYNY
 w
SKYLANE MEDICAL CENTER
 6234 S. Narragansett
 MÓWIMY PO POLSKU
 Nie Trzeba Zamawiać Wizyty
 Od poniedziałku do piątku 1-6; poniedziałek i piątek 6-8 wiecz.
 sobota 11 rano do 2 po poł.
 Telefon 586-4010

STUDIUM GRY FORTEPIANOWEJ ZOFII MAJEWSKIEJ
 rozpoczęło regularną naukę po 2 miesięcznej przerwie wakacyjnej.
 Lekcje muzyki dla dzieci i młodzieży, początkujących i zaawansowanych odbywają się codziennie z wyjątkiem czwartków od godz. 3-ej po poł. do 9-ej wiecz.
 w soboty od godz. 9 rano do 4 po poł.
 2334 N. Kedzie Tel. AR 6-2505

Na Otwarcie Sezonu Jesiennego
POLAMART INTERNATIONAL ENTERPRISES, INC.
 Prezentuje Bezpośrednio z Polski...
JESIENNA REWIE GWIAZD
 z udziałem znakomitych Artystów Radio - Telewizji - Estrady...
 MARIJA KOTERBA
 WARSZATA POŁE
 JASNA SIEMKA
 ERENA JECIERZAK
 KRYSZYNA SIEMKOWICZ
 ANDRZEJ PASIENSKI
 MARIAN JONKATIS
 KWARTET MUZYCZNY KAROLA-NIECIE
 REPERTORIUM MARIAN JONKATIS
 JET ECZENY
 S. SANKA — JANUSZ WOLCENSKI
 KRZYSZTOF JASLIK — ZŁOTY JACZYK

NAJLEPSZYM UPOMINKIEM ŚWIĄTECZNYM LUB NOWOROCZNYM DLA TWOICH BLISKICH W POLSCE BĘDZIE W TYM ROKU:
PACZKA ŚWIĄTECZNA PRZEKAZ PIENIĘŻNY ZLECENIE do WYBORU
 Zamówienia przyjmują autoryzowani dealerzy — oraz
PEKAO TRADING CORPORATION 225 Park Avenue South, New York, N.Y. 10003

Tylko Trzy Występy w Chicago, w
LANE TECH. H. S. AUD.
 2501 W. ADDISON STREET, CHICAGO, ILL.
Sobota, 13 PAŹDZIERNIKA 1973
 Godz. 8-ma Wieczorem
Niedziela, 14 PAŹDZIERNIKA 1973
 Godz. 2:30 Po Południu i 6:30 Wieczorem
BILETY NUMEROWANE DO NABYCIA W
TATRY Travel Agency, 2946 N. Milwaukee Ave., Tel. 252-2477
WARSZAWIANKA, 820 N. Ashland Ave., Tel. MO 6-3052
ALMA Travel Bureau, 1282 N. Milwaukee Ave., Tel. 252-0661
WITOLD RUKUZO Advertising, 2346 W. Thomas St., Tel. 384-6748
POL-CENTER, 1250 N. Milwaukee Ave., Tel. 278-1838
BETTER HOME SAUSAGE, 4939 S. Ashland Ave., Tel. CL 4-9341
ORAZ W DNIU PRZEDSTAWIENIA PRZY KASIE

Z Wieczorku Uznania Dla Założycielek Stow. Dobroczynności Z. N. P.

Przemawiali: Prezes Mazewski, Wiceprezesa Szymanowicz i Hon. Wiceprezesa Dymek-Świerczyńska

Wieczorek uznania dla założycielek Stow. Dobroczynności przy ZNP, należy zaliczyć do jednej z najprzyjemniejszych i najbardziej serdecznych imprez na zapoczątkowanie sezonu jesienno-wieczornego. Wieczorek ten zgromadził około 200 osób w sali Moskala, na Milwaukee Ave., w wtorek, 11 września.

Stow. Dobroczynności które w tym roku obchodzi 45-lecie swego istnienia, postanowiło uczcić to rocznicę skromnym, bezpretensjonalnym przyjęciem, dla wyrażenia uznania swym założycielkom i dzielnym pracownicom, które od wielu lat nie szczędzą zabiegów i starań w niesieniu pomocy biednym rodzinom polskim. Nie wysyłano zaproszeń do Gminy i Grup, z uwagi na to że przed kilku tygodniami rozeszano bilety na doroczny bal debiutantek Stow. Dobroczynności przy ZNP, połączony z kolacją. Jaki odbędzie się w dniu 3 listopada w hotelu McCormick Inn, pnr. 2300 S. Shore Drive. Nie chciano obciążać Gminy i Grupy ZNP w Chicago, dodatkowymi biletami i zaproszeniami na tę imprezę, ponieważ mogłoby to zaszkodzić powodzeniu dorocznego balu, z którego Stow. Dobroczynności czerpie fundusze na prowadzenie pracy humanitarnej. Zarząd Stow. Dobroczynności z prezesa Heleną Szymanowicz na czele był jednak bardzo mile zaskoczony faktem, że mimo braku większego rozgłosu, sala wypełniła się po brzegi na krótko przed rozpoczęciem programu, tak że zabrakło miejsca dla późno przybyłych.

Program

Do Komitetu Przyjęcia wchodziły urzędniczki Stow. Dobroczynności j. n.: prezeska Helena Szymanowicz, wiceprezeski - dyrektorki: Melania Winiecka i Florentyna Wiatrowska, hon. wiceprezeska Katarzyna Dienes, sekr. fin. Maria Józefiak, sekr. prof. Wiktorja Kolman i skarbniczka, Bronisława Walacha, która była przewodniczącą komitetu przyjęcia.

Witając licznie przybyłych gości, pani Walacha z uznaniem mówiła o bezprzykładnie ofiarnej pracy wszystkich członkiń Stow. Dobroczynności przy ZNP, które własnymi siłami zdobywają fundusze na prowadzenie pracy humanitarnej, kierując się w pierwszym rzędzie głęboką troską zapewnienia biednym rodzinom polskim potrzebną im w chwilach nieszczęścia i kłopotów finansowych pomoc. Mowa pani Walachy, która od najmłodszych lat pracuje wydatnie na każdym odcinku dla dobra i rozwoju Związku Narodowego Polskiego, została przyjęta hucznymi oklaskami gdyż trafiła do serc wszystkich obecnych. Przed spożyciem smacznej kolacji proboszcz parafii św. Trójcy, ks. Kazimierz Czaplicki, odmówił modlitwę.

Prezeska Stow. Dobroczynności i wiceprezeska Helena Szymanowicz — przejmując przewodnictwo programu od p. Walachy, mówiła że praca humanitarna przy serdecznej współpracy Związkowczyń, daje nie tylko zadowolenie moralne ale jest konieczna — gdyż mimo panującego w kraju dobrobytu, zbyt wiele naszych rodzin polskich znajduje się w bardzo przykrych warunkach finansowych, na skutek choroby w rodzinie, czy też na skutek wzrastającej inflacji która najbardziej daje się we znaki starszym rodakom, utrzymującym się z bardzo skromnych pensji emerytalnych, albo też ograniczonych wielce dochodów. To też Stow. Dobroczynności kontynuować będzie dalej swą pracę humanitarną, tak długo, jak długo będzie istnieć tego potrzeba.

Mowa Prezesa Mazewskiego

Prezes Związku Narodowego Polskiego i prezes Kongresu Pol. Amer. mec. Alojzy Mazewski, powołany do przemówienia, z uznaniem mówił o pracy Związkowczyń w Stow. Dobroczynności, z którą to pracą obeznany jest doskonale od wielu lat i dla której ma jak największe poważanie. Wyrażając hołd założycielkom, które były obecne przy założeniu tego humanitarnego zrzeszenia przed 45 laty, życzył im jak najlepszego zdrowia i długich jeszcze lat życia.

Wspomnienia

Dymek - Świerczyńskiej

Do podzielenia się swymi wrażeniami z 28 lat zajmowania urzędu prezeski Stow. Dobroczynności przy ZNP została poproszona była wiceprezeska ZNP, obecnie honorowa wiceprezeska ZNP, pani Franciszka Dymek - Świerczyńska, która przybyła specjalnie na tą uroczystość z Florydy z mężem Stanisławem Świerczyńskim, długoletnim zarządcą Wydawnictw Związkowych.

Nawiązując do pierwszych początków powstania Stow. Dobroczynności, p. Dymek-Świerczyńska mówiła o przegromnym zadaniu jakiemu sprostać musiały członkinie Stow. Dobroczynności, podczas lat wielkiej depresji. Nie zrażone krachem giełdy brokerskiej, zamykaniem banków i spółek — bezrobociem jakie zapanowało w całym kraju, Związkowczyń wzięły się energicznie do pracy i dzięki ich wysiłkom niejedna rodzina polska w Chicago przetrwała te ciężkie lata, zasilana żywnością, odzieżą i skromnymi datkami finansowymi.

Po długich latach depresji, wybuchła druga wojna światowa, zapoczątkowana napadem Niemców na Polskę. Związkowczyń dwójki i trojki, niosąc pomoc swym nieszczęśliwym rodakom. Zbierano odzież i żywność, wysyłano paczki do obozów jeńców polskich, opiekowano się sierotami polskimi, utworzono oddziały Czerwonego Krzyża dla przygotowania bandaży dla rannych, szyto odzież dla uchodźców wojennych, dzierżano swetry, skarpetki i szale dla żołnierzy polskich, sprzedano amerykańskie bondy wojenne na sumę kilkunastu milionów dolarów, zgłaszano się do banku krwi w Czerwonym Krzyżu, jak i pamiętano o

żołnierzach amerykańskich, gdyż wśród nich znajdowali się synowie, bracia i mężowie członkiń Stow. Dobroczynności. Każdy apel o pomoc ze strony rządu amerykańskiego jak i wojennych władz Polski, spotkał się z serdecznym odzewem Związkowczyń, oraz wydatną ich pomocą.

Wspominając lata spędzone na urzędzie prezeski Stow. Dobroczynności, p. Dymek-Świerczyńska oświadczyła że zalicza je do najmiłszych i najbardziej owocnych w humanitarną akcję lat w jej życiu.

Założycielki

Przez powstanie i oklaski uczczono obecne na przyjęciu założycielki Stow. Dobroczynności, które obecne były na pierwszym organizacyjnym zebraniu w Domu Związkowym, przy Noble i Division ulicy, w dniu 4go grudnia, 1928 roku, w osobach — Władysława Majewskiej, przybyłej specjalnie z Kalifornii na tą uroczystość, a matki obecnej skarbniczki Stow. Dobroczynności p. Bronisławy Walacha, Marii Kwiatkowskiej, Barbary Dusik, Stefani Kalisz i red. Heleny Moll. Wyrażono hołd następującym członkiniom, które od 40 lat lub dłużej biorą czynny udział w pracach Stow. Dobroczynności — paniom — Franciszka Dymek - Świerczyńska, która przez 28 lat piastowała urząd prezeski Stow. Dobroczynności oraz wiceprezeski ZNP, Bronisława Helkowska, Anna Zdunek, Karolina Spisak-Maciak, Janina Migała, Maria Klínger, Anna Kopec, Katarzyna Modzelewska, Maria Gierut - Szlag, Józefa Rzewska, Helena Szulcowska, Stanisława Tylicka, Bronisława Rybarczyk, Franciszka Krupa, Helena Stermińska i Maria Foryst. Wszystkie wymienione wyżej panie otrzymały w dowód uznania za ich pracę, skromny upominek w postaci złotej broszki z godłem ZNP.

Jedną z założycielek, p. Stefania Kalisz, przekazała na ręce prezeski Szymanowicz datkę w sumie \$50 na pracę humanitarną Stow. Dobroczynności, jako otrzymała od znanej działaczki polonijnej pani Joanny Kupiszewskiej, przybyłej specjalnie z Florydy na wotkowe przyjęcie.

Deklamacja

Miłe wrażenie na obecnych wywarły w pięknym języku polskim wygłoszone dwie deklamacje, byłej Harcerki ZNP, dzielnej Związkowczyń p. Lorety Skwarcan-Poprawskiej której nie szczędzono oklasków.

Pominięto niemal rutynowe na przyjęciach polonijnych przedstawianie obecnych na sali wybitnych gości, mimo obecności niemal całego Zarządu Centralnego ZNP z prezesem Mazewskim i jego małżonką na czele i przystąpiono do rozrywkowej części programu, z udziałem znanych artystów, poety i pisarzy p. Feliksa Konarskiego (Refren) i jego niemniej zdolnej żony, aktorki Niny Oleńskiej. Dowcipne dialogi pp. Konarskich podniosły miły nastrój panujący na sali tak że z żalem przyjęto zakończenie programu, odmówieniem modlitwy przez proboszcza parafii św. Trójcy, ks. Kazimierza Czaplickiego.

Pierwszy Zarząd

Stow. Dobroczynności przy ZNP, powstało przed 45 laty dzięki inicjatywie byłego prezesa ZNP p. Jana Romaszkiwicza. Do pierwszego zarządu weszły panie: Magdalena Milewska, wiceprezeska ZNP jako prezeska; Zofia Romaszkiwicz, Marta Urbanek i Aniela Hinkelman, jako honorowe wiceprezeski, Maria Kwiatkowska, sekretarka korespondencyjna, Helena Koniuszewska, sekretarka finansowa, Leonia Pinderska, kasjerką. Do dyrekcji zostały wybrane panie: — Kazimiera Obarska, Klementyna Kowalska, Anna Kopera, Aniela Skierczyńska, Helena Prokiesz, Bronisława Rybińska, Maria Mróz, Olga Oblaza, Maria Jabłońska i Maria Staszak.

Leon Działowy Doktorem Filozofii

Dr. Leon Działowy

Leon Działowy (Jalowy), członek Tow. Wolność Ludu, Grupa 2246 ZNP ukończył Anglo - Amerykański Instytut Drugless Therapy, uzyskując dyplom doktora filozofii (Natural Science), głównie w dziedzinie nauk ścisłych o człowieku i terapijnego leczenia.

Dr Leon Działowy jest synem pp. Marii i Adolfa Działowych, urodził się w Chicago i pracuje w YMCA w Hammond, Ind. jako dyrektor indywidualnego programu terapii.

Drowi Działowemu Polonia składa gratulacje i życzy mu powodzenia w pracy i sukcesów.

Zamrożenie Cen w Kanadzie

Ottawa, Kanada (D.P.—D). Premier Pierre Elliott Trudeau zarządził pięciomiesięczne zamrożenie cen na produkty naftowe oraz zwiększył rządowe subsydia zbożowe i mleczne, celem zahamowania inflacji.

Zamrożenie, które ważne jest do 30 stycznia, odnosi się do wszystkich krajowych produktów naftowych, chyba że rząd orzecznie, że ceny importowanej surowej ropy uzasadniają podwyżkę cen w kraju.

Krótkie Ale Ciekawe

— Dziennie wypala się w Stanach Zjedn. przeciętnie 1.5 biliona papierosów.

— Wschodnie Niemcy wystawiły wzdłuż granicy z Zachodnim Berlinem 242 wieże strażnicze, 137 bunkrów, mur betonowy długości 63 mil, 35 mil płotu drucianego z prądem elektrycznym, rowy głębokości 10 stóp i zapory przeciwczołgowe. Patroli z psami jest 249.

— W Japonii istnieje towarzystwo, oddające część aktorów filmowej Marylin Monroe. W rocznicę jej śmierci odprawia się nabożeństwo w świątyni buddyjskiej w Tokio.

— Wielki sklep z mięsem w Westbrook, Conn., przeszedł na wyłączną sprzedaż mięsa końskiego w ilości 6 tys. funtów dziennie. Supermarkiety w Michigan, Ohio i Pensylwanii sprzedają mięso królików (\$1.19 do \$1.48 funt), a w Portland mieso bawołów.

— Biblia lub jej poszczególne części zostały dotąd przetłumaczone na około 1,500 języków i dialektów.

— Biuletyn informacyjny, wydawany w Pekinie, podał ostatnio liczbę mieszkańców Chin na 800 milionów. Amerykański demograf Aird wymienia liczbę 835 milionów.

— Rekordzistą światowym morderstw jest Herman Webster Mudgett z Chicago, który w latach dziewięćdziesiątych zamordował przeszło 200 kobiet, obiecując im małżeństwo i skłoniwszy je do przekazania mu wszystkiego co posiadały.

— Średnia płaca robotników samochodowych w kompaniach "Big Three" wynosi \$5.18 za godzinę.

— W roku 1960 przypadało na 100 Amerykanów 35 toalet, w roku 1970 42.

— Według statystyki Pentagonu Amerykanów zginęło w Połudn. Wietnamie 53,813, w Laosie 294, w Kambodży 531, w Półn. Wietnamie 498. Południowych Wietnamczyków zginęło 196,863, komunistów 932,793.

— W Chicago było w ubiegłym roku 16,500 zaginionych

chłopców. Wyjaśniono 99.5 procent wypadków.

— Marynarka U.S. posiada urządzenie elektromagnetyczne, którego promieniowanie unieruchamia nieprzyjacielskie okręty wojenne bez uszkodzenia ich i ich załóg.

— Orzeł, występujący jako symbol na formularzach naszej służby podatkowej, zostanie zmieniony, ponieważ zauważono, że nieco przypomina sępa.

— W stanie Washington wszyscy kierowcy muszą mieć w samochodach worki na odpadki. W powiecie Richland, S.C. kara za zaśmiecanie autostrady może polegać na obowiązkowej zbieraniu śmieci na drogach przez 40 godzin.

Alarm o Nitroglicerynę

Niedawno w Polsce ogłoszono w radiu i telewizji komunikat, ostrzegający przed stosowaniem leku o nazwie "Nitroglicerin", ponieważ jego receptura była "niewłaściwa". Następnego dnia wyjaśniono, że receptura jest dobra, natomiast alarm nastąpił dlatego, ponieważ omyłkowo, wśród fiolek z "Nitroglicerin" znalazła się identyczna fiołka, z preparatem do odkazania wody "Pentocid". Ponieważ wypadek był odcobniony, alarm odwołano.

Podziękowanie Dla Prezidenta

Czytelnik z Davao City na Filipinach w liście do redakcji tygodnika "Time" pisze:

"Dlaczego wy Amerykanie postanowiliście zrobić z Watergate Waterloo dla Nixona? Dlaczego tak chcecie postąpić z człowiekiem, który wyciągnął was z wojny wietnamskiej, zawarł przyjaźń z Chińczykami, nieco uchylił żelazną kurtynę — to wszystko w ciągu paru ostatnich lat? Czy w ten sposób dziękujecie wielkiemu przywódcy, który tyle zrobił dla pokoju?"

IT'S THE LAW! AUTOMOBILE EMISSION SYSTEMS MUST BE TESTED!

THE FOLLOWING AUTOMOTIVE SPECIALISTS
ARE THOROUGHLY EXPERIENCED AND
RECOMMENDED TO OUR READERS

The car with the rotary engine and built-in emission control system that meets stiff Federal and City clean air standards.

687-5000
MIDLOTHIAN MAZDA LTD.
147th, Just East of Cicero
Midlothian, Illinois

PULASKI & WILSON STANDARD SERVICE

We Test Any Motor Driven Vehicle with Approved Infra-Red Emission Analyzing Equipment.

POLLUTION VIOLATIONS CORRECTED

4560 N. Pulaski 736-5539

RICHMOND, GRAND & AUGUSTA STANDARD SERVICE

We Test Any Motor Driven Vehicle with Approved Infra-Red Emission Analyzing Equipment.

POLLUTION VIOLATIONS CORRECTED

3232 W. Grand Ave. 638-9012

MOTOR KING LINCOLN-MERCURY CO.

We Test Any Motor Driven Vehicle with Approved Infra-Red Emission Analyzing Equipment.

POLLUTION VIOLATIONS CORRECTED

4001 W. Grand Ave. DI 2-7200

JIM'S SHELL SERVICE

We Test Any Motor Driven Vehicle with Approved Infra-Red Emission Analyzing Equipment.

POLLUTION VIOLATIONS CORRECTED

2003 N. Pulaski Rd. 489-0570

MIDWAY SAFETY CENTER

We test any motor driven vehicle with approved Infra-red emission analyzing equipment.

POLLUTION VIOLATIONS CORRECTED

3301 N. Harlem Ave. By Appointment Only 736-9655

MILWAUKEE & DEVON STANDARD SERVICE

We Test Any Motor Driven Vehicle with Approved Infra-Red Emission Analyzing Equipment.

POLLUTION VIOLATIONS CORRECTED

6367 N. Milwaukee Ave. 763-9811

WANTED— CASH PAID!

For clean used cars or trucks, plus a \$25.00 bonus if you have your "Clean Air" sticker. We will pay off your balance.

MARSHALL WHITE FORD

9401 Milwaukee Ave., Niles, Ill. 965-6700

57th & HARLEM STANDARD SERVICE

We Test Any Motor Driven Vehicle with Approved Infra-Red Emission Analyzing Equipment.

POLLUTION VIOLATIONS CORRECTED

5701 S. Harlem 586-9714

ROYAL CHRYSLER-PLYMOUTH INC.

We Test Any Motor Driven Vehicle with Approved Infra-Red Emission Analyzing Equipment.

POLLUTION VIOLATIONS CORRECTED

14550 S. Cicero Ave. Midlothian, Ill. 264-2500

MURPHY MOTORS INC.

We test any Motor Vehicle with Approved Infra-Red Emission Analyzing Equipment.

POLLUTION VIOLATIONS CORRECTED

4424 W. 77th St. 581-5858

OAK LAWN DODGE

We test any Motor Driven Vehicle with Approved Infra-Red Emission Analyzing Equipment.

POLLUTION VIOLATIONS CORRECTED

4320 W. 95th Street Oak Lawn, Ill. 767-5350

VOLKSWAGEN SOUTH SHORE, INC.

WE CORRECT EMISSION POLLUTION VIOLATIONS

7234 S. Stony Island BU 8-4900

NORWOOD FORD EXHAUST POLLUTION TESTED

VIOLATIONS CORRECTED

6200 W. Touhy — Niles "Next to the YMCA Leaning Tower"

Phone 763-0500

GRAND & NEWCASTLE STANDARD SERVICE

We Test Any Motor Driven Vehicle with Approved Infra-Red Emission Analyzing Equipment.

POLLUTION VIOLATIONS CORRECTED

6834 W. Grand 889-9466

Z Uroczystości Poświęcenia Pomnika Kopernika w Filadelfii

Filadelfia, Pa. (N.D.) — Poświęcenia pomnika ku czci wielkiego uczonego polskiego, Mikołaja Kopernika, dokonał kardynał Jan Król, w dn. 18go sierpnia.

W uroczystościach wzięła udział młodsza córka prezydenta Nixona, Julie Eisenhower, która reprezentowała swego ojca.

Na górnym zdjęciu widzimy ks. kardynała Jana Króla, córkę prezydenta Stan. Zjed. Julie Nixon Eisenhower, mayora miasta Filadelfii Frank L. Rizzo, który przejął ofiarowany przez Polonię miastu pomnik Kopernika.

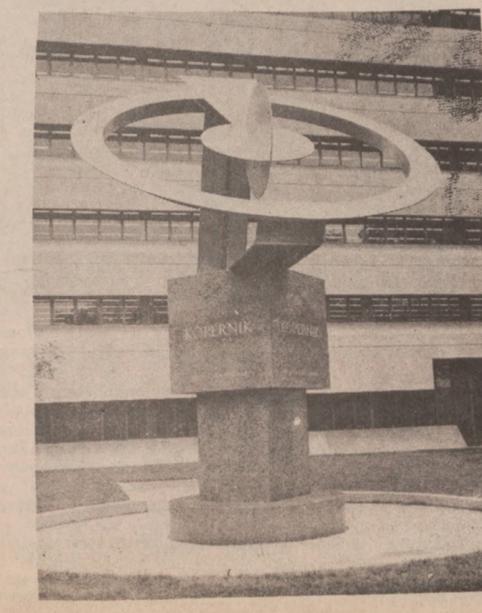
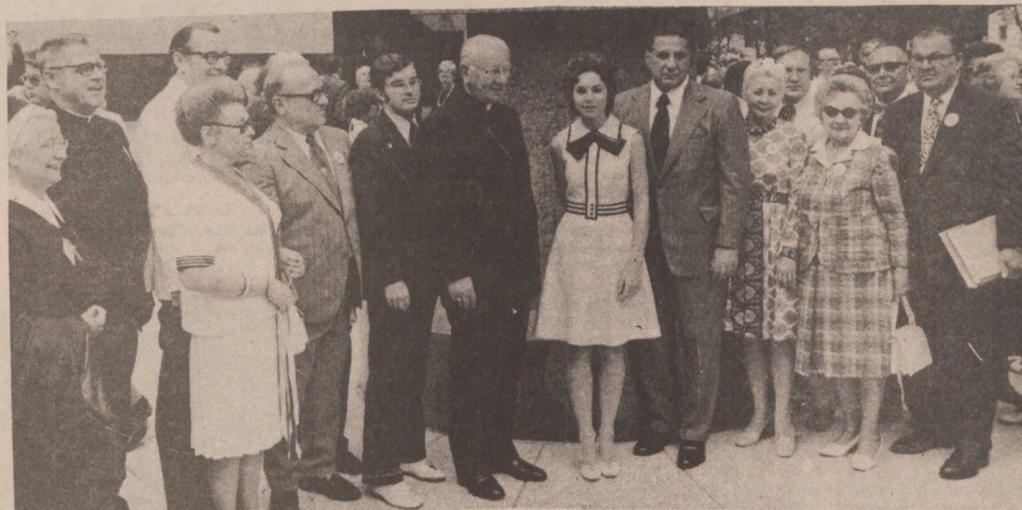
Na dolnych zdjęciach, (od lewej) pomnik Kopernika na tle murów Katedry SS Piotra i Pawła, oraz gmachu Kurii Archidiecezjalnej kardynała Króla. Na prawo — front pomnika Kopernika na tle nowoczesnej architektury gmachu United Fund.

Stoją od lewej na górnym zdjęciu: — Siostra Florence Tumas, C.S.F.N., z Holy Family Colledge; ks. Antoni Jaworowski, wiceprzewodniczący Komitetu; architekt Józef A. Nowicki; Jane Gurka, sekretarka; komisarz Józef Wnukowski, prezes Polish Heritage Society; radny miejski

Józef L. Załczyński, przewodniczący uroczystości; Sabina Łaniewska, sekretarka finansowa; Stefan Wojdak, poseł do Stanowej Izby Reprezentantów i radca prawny Komitetu, Helena Janoska, prezeska generalna Unii Polek w Ameryce, wiceprzewodnicząca Komitetu mec. Alexander Macones, dyrektor egzekutywny, Mieczysław Chwaliński, asystent dyrektora. W Komitecie byli także czynni niewidoczni na fotografii: przewodniczący ks. infułat dr Piotr J. Klekotka; wiceprzewodniczący Francis Gregory, prezes Third Federal

Savings and Loan Association, dyrektora Józef Kamiński, skarbnik Maria Jaje, przewodniczący prasy red. Stefan Sokółowski i projektant pomnika Dudley V. Talcott.

Komitet pracował przez kilkanaście miesięcy z podziwem godną energią i oddaniem nad zrealizowaniem zamierzonego dzieła, zajmując się zbiorą funduszy, planami budowy i zorganizowaniem odpowiednich uroczystości poświęcenia pomnika, które by godnie upamiętniły 500-lecie urodzin Mikołaja Kopernika w kolebce wolności Ameryki.

PNA Vice Pres. Helen Szymanowicz At Council 39 PNA Keg Opener

PNA Vice-Pres. Helen Szymanowicz helped launch the 1973/74 Council 39 PNA Men's Bowling League season at the Miami Bowl. Mrs. Szymanowicz represented the PNA Sports-Youth Commission of which she is a member and whose chairman is PNA Vice-Pres. Frank M. Prochot, can be seen at the extreme left. Seated with Mrs. Szymanowicz are the Council 39 PNA League officers: Al Powers, Vice-Pres.; Walter Nawojski, Treas.; Mrs. Szymanowicz, Joseph Stozek, President, and Don Lyon, Secretary.

News and Views...

By Ken Konrad

LAST SUNDAY'S telethon, which lasted for two hours on Bob Lewandowski and Mike Przemyski shows (WCIU-TV, Channel 26), brought in about \$30,000 in pledges for Copernicus Monument, to be unveiled next month in front of Adler Planetarium. Guests on telethon, of which Lewandowski was originator, included Aloysius A. Mazewski, president of Polish National Alliance and Polish American Congress; Dr. Alexander Rytel, chairman of Monument Committee; Mitchell Kobelinski, president of Illinois PAC, president of Copernicus Foundation, and director of World Import-Export Bank; Alderman Roman Pucinski of 41st Ward; Attorney Edward Wisowaty, president of Advocates Society; and Nina Busse, president of Legion of Young Polish Women. Assisting Bob and Mike was George Migala, a director of Monument Committee. Working on phones were Eva Neterowicz, Wanda Jedrzejewski, Krystyna Dinges and Ewa Lorys. Behind scenes crew consisted of Krystyna Hedwig, Marlene Kobelinski, John Lorys, Arthur and Barbara Marquart, Adam Wojtowicz and Mrs. Bob Lewandowski. Tadeusz Pawlak did art work for telethon.

SEQUENCE of events for Heritage Award dinner and unveiling of Copernicus Monument, Oct. 14, will be: unveiling, 3:30 p.m., Adler Planetarium; reception, 5:30 p.m., Continental Room; dinner, 6:30 p.m., International Room, Conrad Hilton Hotel. John Cardinal Krol will be recipient of 1973 Heritage Award... Best wishes and many happy returns to following wedding jubilarians: Mr. and Mrs. John Jankowski and Mr. and Mrs. Richard Jagodzinski... Paul Madura, son of Mr. and Mrs. Arthur Madura, has been awarded a \$1,000 scholarship by Jewel Food Stores. He's student at Western Michigan University. ... Hans' Bavarian Lodge will present the "Press Opening" of its fourth annual "Septemberfest" on Friday, Sept. 21... Weber High Mothers' Club will meet Sept. 18 at 7:30 p.m., in school social hall. Father Dennis Sanders, C.R., is new moderator... Gordon Tech Mothers' Club will open 1973-74 school year Sept. 24 at 8 p.m. Father Edwin Mitrenga, C.R., new principal, will speak... Airman James W. Cieslak, son of Mr. and Mrs. Joseph W. Cieslak, was graduated from Air Force computer operator course, conducted by Air Training Command at Sheppard AFB, Tex... Henry Dybas is head of Division of Insects at Field Museum of Natural History. FOLLOWERS of Big Ten foot-

ball will have a full schedule of games to choose from as conference season unfolds Saturday. If most interest to area fans will be Northwestern — Michigan State clash at Duche Stadium; Illinois at Indiana; and Purdue at Wisconsin. Among Wildcats likely to see action on offense are Rich Dembowski, tackle and Frank Lutostanski, tight end; defense, Phil Trembaczynski, left cornerback. For Spartans, Phil Smolinski will start at tackle on offense and Richard Pawlak will be his backup. For Fighting Illini, likely to get playing time are Darrel Trembaczynski tackle, on defense and Alan Kustok tackle, on offense. Bob Bobrowski will start at quarterback for Purdue Boilmakers and captain the offense. Ken Novak will start at tackle on defense. Anyway, whatever game you attend, you'll see plenty of action because this is now "for all the marbles." This was brought out at Chicago Football Writers' luncheon of the Big Ten, where conference commissioner, Wayne Duke, announced that the Collegiate Commissioners Association will sponsor an annual post-season basketball tourney, Mar. 13-18. It will have eight teams and sites being considered include Vanderbilt, Dayton and St. Louis. ... Have a happy weekend.

40th Anniversary For White Eagle Society, Lodge 2727

This year The White Society Lodge 2727 P.N.A. will celebrate its 40th year of existence. To Commemorate this grand occasion a Banquet will be held on Saturday, October 6, 1973, at New Paradise Hall, 1758 W. 48th St. at 6:00 p.m. The principal speaker will be the President of the P.N.A. Aloysius A. Mazewski. From a handful of some 50 members in 1933, the White Eagle Society has grown into one of the largest groups in the Polish National Alliance, at present numbering some 2,000 members who carry \$2,700,000 of insurance. This steady and consistent growth is quite a tribute to its founders and to those who emulated this great work of building our lodge to its present stature.

A hearty invitation is being extended to participate in this celebration.

F. M. Prochot, Chairman
J. May, Vice Chairman
F. Goryl, President
S. Matusik, Sec'y

LOS ANGELES. — Chess champ Bobby Fischer will return to competition later this year with a series of matches in Europe (TTD)

do POLSKI
LEKARSTWA ZYMNOŚĆ
PIENIAŹE
naftalej na
PRZEZ APTEKI W INGLI
GRABOWSKI
175 DRAYCOTT AVENUE
LONDON SWA ENGLAND

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

PIEKARZE POLSCY PRZED WIEKĄ SZANSĄ

Wspaniałe zwycięstwo chorowskie 2:0 nad Anglią dało polskim piłkarzom wielką szansę zakwalifikowania się do finałów Mistrzostw Świata, które odbędą się w 1974 roku w Niemczech Zachodnich, na które to mistrzostwa bilety są już prawie wyprzedane. W tej chwili o niczym innym nie mówią miliony polskich kibiców. I chyba o niczym innym nie marzą także sympatycy polskiego futbolu, rozsiadani po całym świecie, od Chicago po Sydney, od Londynu do Buenos Aires. — Wszędzie, gdziekolwiek rozbrzmiewa polska mowa, dzień 6 czerwca 1973 r. kiedy to polska jedenastka rozbiła na Stadionie Śląskim drużynę Sir Afla Ramseya, będzie długo w pamięci.

Szansa więc jest. Teraz cała sztuka, aby ją potrafić wykorzystać. Przed drużyną trenera Kazimierza Górskiego — którą nota bene oglądaliśmy na tutejszym terenie — jeszcze dwie ważne próby; w końcu września spotkanie rewanżowe z Walią na Śląsk oraz w połowie października wyjazd do Wembley, gdzie przyjdzie się zmierzyć z Anglikami.

Oba zadania nie są bynajmniej łatwe. Tak też są oceniane w sztabie polskich piłkarzy. Przecięż z Walijszczykami Polska niespodziewanie przegrała w Cardiff aż 0:2.

No, a jedenastki Alfa Ramseya nie wolno nigdy lekceważyć. Nikt też jej nie lekceważy, piękne zwycięstwo chorowskie nad drużyną Bobby Moore, Martina Petersa i Colina Bella pozwala jednak na nutkę optymizmu. Ale po turnee amerykańskim musieliśmy zmienić nieco nasze zdanie.

W dotychczasowych triumfach polskich piłkarzy właśnie czerwową sukces nad słynną angielską jedenastką, niedawnych przecięż mistrzów świata, jest stawiany wyżej od złotego medalu olimpijskiego. Trudno zresztą wycenić tak przecięż niewierne wartości. Ale musimy pamiętać, że w Igrzyskach Olimpijskich biorą udział drużyny amatorskie, podczas, gdy do Chorzowa zjechał kwiat zawodowego futbolu Londynu, Liverpoolu, Sheffield czy Leeds, itd.

Jak przygotowują się do rewanżów z Walią i Anglią polscy piłkarze?

Trener Kazimierz Górski, odpowiadający w dalszym ciągu za kadre reprezentacyjną, zdecydował się — jak wiemy — w okresie letnich wakacji ligowych ma wyjazd z kadrowiczami za Atlantyk. Wygrane spotkanie z Kanadą w Toronto, z USA w Chicago, podwójne zwycięstwo z Meksykiem w Los Angeles i Monterrey, wygraną z USA w San Francisco i przegrana 0:1 z USA w New Britain, miało

pozwolić na wypróbowanie rezerw i skonsolidowanie najważniejszych formacji drużyny. Jednak na mecz z Bułgarią wygrany 2:0 trener Górski zwołał posiłki.

Trener Górski w rozmowie z nami, w czasie pobytu w Chicago był optymistą i twierdził, że reprezentacja będzie na oba ważne spotkania między państwowe z Walią i Anglią dobrze przygotowaną. Jedynym właściwie zmartwienie jest nadal kontuzja Włodzimierza Lubańskiego, bezwzględnie asa atutowego polskiego napadu, odniesiona podczas chorowskiego meczu w starciu ze stoperem angielskim Mac Farlanem. Lubański musiał bardzo długo leczyć tę kontuzję i może być w pełni sprawny chyba dopiero na rewanż z Walijszczykami w Chorzowie.

Trener Górski nie przewidywał większych zmian w zespole, który na Stadionie Śląskim wywalczył z Anglią 2:0. W bramce grał wówczas Tomaszewski (ŁKS), znajdujący się w dalszym ciągu w wysokiej formie. Zresztą i rezerwowi bramkarzy Szeja z Wałbrzycha jest w dobrej formie. Z czwórki obrońców — Rześny, Gordoń, Bulzacki i Musiał — najwyższą klasę reprezentuje Jerzy Gordoń z Górnika Zabrze. Zwyciężył on w sezonie ligowym 1972/73 w klasyfikacji katowickiego "Sportu" na najlepszego piłkarza ligowego, otrzymując w nagrodę "Złote Buty".

A jeszcze jest kilku innych obrońców i stoperów wysokiej klasy jak A. Szymanowski z Wisły, Wiecezorek (daw-

niej ROW, obecnie Górnik Zabrze), Wyrobek (Ruch) czy wracający powoli do formy po długotrwałej kontuzji Z. Anczok z Górnika Zabrze.

Linie pomocy, inaczej zwana drugą linią napadu, tworzyli w spotkaniu chorowskim z Anglią Ćmikiewicz-Deyna-Kraska. Dwaj pierwsi to warszawscy Legioniści, trzeci — również warszawski gwardzista. Największe możliwości ma w tej trójce "król strzelców" olimpijskiego turnieju z Monachium — Kazimierz Deyna. Ale i ta trójka ma w Polsce groźnych konkurentów, którzy w każdej chwili, osiągając lepszą formę, mogą skutecznie zastąpić warszawiaków. Przede wszystkim chodzi tu o Kasperczaka z mistrzowskiej mieleckiej Stali, a następnie o Maszczyka i Bułę z Ruchu, czy nawet weterana Szotłysika z Zabrze (doskonale zgranego z Lubańskim).

Wreszcie atak. W Chorzowie wystąpili Banaś-Lubański (po kontuzji zamienił go Domarski) — Gadocha. Wydaje się, że słabiej na tournee grał Banaś. Na jego miejscu może się znaleźć i najlepszy strzelec minionego sezonu ligowego — Grzegorz Lato ze Stali Mielec, którego do Bułgarii powołał trener Górski, i młody ale bardzo utalentowany Masztaler z Gwardii Warszawy, a kolega klubowy Lubańskiego, również utalentowany Szarmach z Zabrze i Wojciechowski z Poznania, i Kmiecik z krakowskiej Wisły.

DREAM VACATION IN FLORIDA

ORLANDO FT. LAUDERDALE SEBRING or MIAMI BEACH YOUR CHOICE!

4 EXCITING DAYS and 3 FABULOUS NIGHTS!
First class Accommodations PLUS Disney World Tickets

Your Hotel or Motel accommodations are all First Class. You and your family will receive 2 Adult Admissions to the Walt Disney World Park, regardless of the resort area you choose. You will also receive 16 rides and attractions, such as Donald Duck, Mickey Mouse, Peter Pan, plus other exciting attractions.

Upon your arrival at the resort of your choice you will pay only a total of \$18.00 as a service fee. SEND NO MONEY. Children 12 or under, no extra charge, over 12 — an additional charge of \$3.00 per person, per day. Meals, taxes and transportation are not included. Valid for ages 23 - 65.

To make your reservation, please complete the reservation request below. When we receive your request form, we will send you a written confirmation which guarantees your reservation at the resort area of your choice.

REMEMBER — You choose the resort area which you plan to vacation in. You pay no money until you arrive, and then only \$18.00 Service Fee.

RESERVATION REQUEST HOTEL/MOTEL ROOM VOUCHER

Name _____ Children Under 12 _____ (no charge)
Address _____ Children Over 12 _____ \$3.00 per day
City _____ (number)
State _____ Check the Resort Area of your choice:
Zip Code _____ Telephone _____ Orlando Ft. Lauderdale
 Sebring Miami Beach

This voucher is good for room accommodations and two Disney World Tickets only.
I plan to Arrive: Month _____ Day _____ Year _____
Alternate Arrival Date: Month _____ Day _____ Year _____
(Please allow 21 days for return of confirmation)

***** While on your Vacation, you will be invited to attend a Land Sales Presentation by Land Services Incorporated for its Florida Registered Property. (Attendance is not required nor is any purchase necessary to make this offer valid.) *****
For further information call or write: LSI Reservations Dept. 1220 Biscayne Blvd. Miami, Fla. 33132 or call collect: 305-373-7551

I have read and understand the above offer.
Sign Here _____
Wishing You and Your Family A Happy Vacation
Joan Cox
Reservation Director
This offer is valid until December 15 1973.
(All requests will be honored if postmarked no later than midnight December 15 1973.)

KWIATY NA URODZINY, IMIENINY
WESELA, BANKIETY I WSZELKIE OKAZJE.
TELEFONUJUCIE — DOSTARCZYMY.

POLSKA KWIACIARNIA
RAMSEY'S FLORIST

WYSYLAŁYMY KWIATY DO POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT
5503 N. Clark (blisko Ashland)

Zofia i Zygmunt Ryżewscy
Właściciele
Telf. LO 1-2253

Maria Drogowska

Adam Maurizio

Adam Maurizio, urodzony w roku 1862, był znakomitym polskim botanikiem — botanikiem. Włoskie nazwisko polskiego uczonego należy jednak wy tłumaczyć. Wprawdzie rodzina Maurizioów pochodziła z Krakowa, lecz nie byli to krakowianie z dziada — pradiada.

Przodkowie Adama Maurizio przybyli do Krakowa z włoskiej części Szwajcarii (z miejscowości Vicosoprano w kantonie Graubunden). — Przyszły uczonej jest tak wagi do zdrowia, że rodzice uczą go w domu. Uczy się tego wszystkiego, co było szkolnym programem przewidzianym, ale zapewne nie tylko tego, skoro w wieku lat ośmiennastu należał do kółka działaczy socjalistycznych co więcej, za swą działalność został aresztowany, skazany na więzienie, a po odbyciu kary wydalony z granic austriacko-węgierskiej monarchii.

Refleksje Prasy Rewizjonistycznej

"Ost-West-Kurier" zwraca uwagę, że według informacji organizacji rewizjonistycznej, wydano około 150.000 kart uczestnictwa na zjazd Ślązaków w Essen, udział w imprezach politycznych natomiast wzięło 8.000 osób. Nieco lepiej było na zjeździe Niemców Sudeckich w Monachium, gdzie na 200.000 kart uczestnictwa, udział w imprezach wzięło około 50.000. Pismo stwierdza jednak: "Trzeba tu podkreślić że dane z Essen są bardziej dokładne, ponieważ organizatorzy zjazdu Niemców Sudeckich jako udział potraktowali również uczestnictwo w nabożeństwach, zwiedzenie wystaw, doliczyli też kilkuset oficjalnych gości bankietowych. Ma g n e s e m dla udziału tej grupy gości w przyjęciu, była obecność Habsburgów z ostatnią cesarową C. K. Austrii Zytą i pretendentem tronowym Otto Habsburgiem na czele. Można był przekonany, że większość tych gości nigdy się nie zajmowała i nie będzie zajmować naszymi przesiedleńczymi sprawami". Pismo wylicza następnie rzeczywisty udział w imprezie monachijskiej na 20.000 osób i konkluduje: "Tak więc na dwie największe nasze imprezy, wydano około 350.000 kart uczestnictwa po to, aby uzyskać udział około 30.000 ludzi. Gorzkie to ale prawdziwe, 90% tzw. uczestników to osoby wykorzystujące tylko przyjazdy, tanie kwatery, oraz okazję do spotkań rodzinnych i sąsiedzkich itd. Wystarczy tylko czytać ogłoszenia w naszych piśmiech. Ileż to różnych klubów i stowarzyszeń, które na codzień nie mają wspólnego z naszą pracą, urząda swe zjazdy roczne lub okresowe właśnie w ramach tych naszych zjazdów. Popieraliśmy ten stan rzeczy długie lata, gdyż wpływało to dodatnio na frekwencję, a poza tym dopóki w naszych zjazdach brali udział przedstawiciele rządu, wiele osób brało udział z samej ciekawości. Dziś to wszystko stało się chyba farsą i żonglerką liczbowa".

"Volksbote" za to triumfalnie poucza: "Tylko organizacja Niemców Sudeckich zbiera zasłużone efekty swej upar-

Klimat Nad Miastami

Coraz częściej słyszy się o dostrzegalnych zmianach klimatu w Europie. Według opinii niektórych uczonych, rozgrane i zanieczyszczone masy powietrza nad wielkimi miastami Europy powodują większe opady deszczu i śniegu. W lecie zaś, częściej niż dawniej, występują burze i grad.

Badania przeprowadzone w różnych regionach Niemiec Zachodnich potwierdzają powyższe wnioski. Dowodzi się, że mieszkańcy miast będą żyć w coraz bardziej krancowych warunkach meteorologicznych.

Tak więc w następstwie rozwoju wielkiego przemysłu i wielkiej motoryzacji, powstaje nowe pojęcie: klimat wielkich miast. Łagodzieć go może znaczne ograniczenie ruchu kołowego oraz poważna rozbudowa terenów zielonych.

Elektroniczne SPRAWDZANIE SŁUCHU DARMO!

w Chicago Hearing Aid Center
111 W. MADISON AVE.

POLSKA FIRMA CHICAGO HEARING AID CENTER

istniejąca już ponad 25 lat na której czele stoi znany i doświadczony fachowiec w dziedzinie audiologii nasz rodak **BOLESŁAW RECZEK** zawiadania, że bada bezpłatnie słuch przy pomocy aparatów elektronicznych, wszystkim, którzy zgłoszą się we wtorki, środy i piątki od 9:30 do 5:00 oraz we czwartki od 9:30 do 7:00 wiecz. Aparaty elektroniczne są zupełnie niezawodne jako najdoskonalszy środek badania słuchu.

Każdy kto źle słyszy lub ma trudności ze zrozumieniem tego co inni mówią powinien skorzystać z tej okazji bezpłatnego zbadania słuchu przez fachowców audiologów przy pomocy najnowocześniejszych aparatów elektronicznych.

Takie badania należy przeprowadzać co rok aby stwierdzić co można zrobić dla poprawy słuchu jeśli się ma jakiegokolwiek kłopoty w tej dziedzinie.

Również osoby które już używają aparaty słuchowe oraz ci wszyscy, którym powiedziano, że nie im już nie może pomóc powinni się poddać bezpłatnemu badaniu słuchu przy pomocy aparatów elektronicznych. Dopiero wyniki tych niezawodnych i bezbłędnych badań pozwolą zastosować najnowsze udoskonalone środki które wybawią Was z kłopotów.

Jeśli nie możecie przyjść osobiście do naszego biura we wtorki, środy, czwartki i piątki, piszcie lub telefonujcie jak najprędzej. Przyślemy Wam wtedy naszego przedstawiciela do domu w czasie dla Was najdogodniejszym, a on sprawdzi Wasz słuch na miejscu, bez żadnej dla Was fatygi. Możecie się z nami porozumieć po polsku.

Otwarte wieczorami w czwartki 9:30—7:00
poniedziałki, wtorki, środy i piątki 9:30—5:00, w sob. 9:30—2:00

CHICAGO HEARING AID CENTER

111 W. Madison St., Chicago, Ill. 60602 ST 2-8177

Spółdzielcze Ultimatum

Związek Spółdzielni Budowlanych Mieszkańców w Polsce postanowił nie tolerować dłużej usterek i złe funkcjonujących urządzeń w nowych domach mieszkalnych.

Przedsiębiorstwa budowlane mogą stosować tylko takie projekty, które zostały już sprawdzone. W skrajnych wypadkach należy rozebrać złe wykonane fragmenty obiektu i demontować urządzenia, a następnie ponownie je wykonać na koszt wykonawcy robót. Spółdzielnie nie będą finansować budynków, wznoszonych w technologiach, które nie zdały egzaminu. Odbierając się będzie tylko te bloki, do których można się natychmiast wprowadzić.

Wreszcie spółdzielnie żądają wyposażenia przez przedsiębiorstwa budowlane mieszkań w typowe szafy i zestawy mebli kuchennych, co dotąd pozostawiano lokatorom.

BAFIA Funeral Homes

1810 W 18 ulica
Tel. CANal 6-2298

1745 W 47ma ulica
Tel. YArds 7-8407

PATKA Funeral Home

Zakład Dla Pogrzebów
Air Conditioned

JAN H. PATKA, Dyrektor
1256-58 West 51st Street
Tel. BOulevard 8-5257

PLICHTA-BAJEK FUNERAL HOME

Polski Zakład Pogrzebowy

KAROL C. PLICHTA, właśc.

2325 S. California
BI 7-6123

4348 W. Walton St.
BE 5-7136

WALTER L. SOJKA FUNERAL HOME

Nowoczesne Kaplice Ochładzane

1127 W. CHICAGO AVE.
Tel. MO 6-2673

POWIERZAJĄC

KirstenFuneralHome

POLSKI POGRZEBOWY

1006 N. WESTERN AVENUE
Blisko Augusta Boulevard
Tel. ARmillage 6-3378 lub 6-3379

Wischnewski z Wizytą w Polsce

W dniach od 19 do 25 sierpnia br. przebywał w Polsce członek Zarządu Federalnego SPD i członek Komisji Zagranicznej Bundestagu — Hans Juergen Wischnewski. 21 bm. H. J. Wischnewski przyjeżdżając przez I Sekretarza KC PZPR — Edwarda Gierka. W trakcie pobytu w Polsce gościę przeprowadził rozmowy z członkiem sekretariatu KC PZPR i wiceprzewodniczącym Sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych Ryszardem Frelikiem, kierownikiem resortu spraw zagranicznych, wiceministrem Józefem Cz y r k i e m, zastępcą przewodniczącego Komisji Planowania Henrykiem Kisiem i wiceministrem spraw zagranicznych Janem Bisztygą. Rozmowy przebiegały w rzeczowej i przyjaznej atmosferze. H. J. Wischnewski wygłosił w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych odczyt na temat aktualnych problemów normalizacji stosunków między Polską a Republiką Federalną, zwiedził Warmię i Mazury oraz spotkał się w Olsztynie z przewodniczącym prezydium WRN Sergiuszem Ruczewskim.

Hans Juergen Wischnewski jest synem górnika. W latach 1952-1958 był działaczem Związku Zawodowego Metalowców. Członek SPD od 1946 r. i członek Bundestagu od 1957 r. W latach 1959 — 1961 pełnił funkcję przewodniczącego Federalnego Zarządu Młodzieżowej Organizacji SPD "Jungsozialisten". W 1966 r. objął tę funkcję do spraw współpracy gospodarczej w rządzie wielkiej koalicji, po czym wybrany został sekretarzem Zarządu Federalnego SPD. W 1970 r. objął funkcję sekretarza generalnego SPD. H. J. Wischnewski należy do tych polityków zachodniemieckich, którzy z aktywnie wsparli politykę normalizacji stosunków NRF z krajami socjalistycznymi.

H. J. Wischnewski odwiedził Polskę po raz pierwszy w 1966 r., a następnie na czele delegacji postów SPD w 1970 r. Znany jest w Republice Federalnej jako zwolennik konkwentnej normalizacji stosunków NRF z Polską.

Na jesieni 1927 r. będąc już profesorem emerytowanym przenosi się do Warszawy, gdzie obejmuje na wydziale farmaceutycznym Uniwersytetu Warszawskiego — stanowisko profesora nauki o środkach spożywczych. — W Warszawie pozostaje Adam Maurizio do 1935 r., kiedy to na jesieni wyjeżdża do Berna. Wyjazd był zupełnie zrozumiały, profesor pojechał do córki, Anny Maurizio, która odziedziczyła po ojcu zdolności naukowe i była wybitną specjalistką w dziedzinie fitopatologii oraz hodowli i chorób pszczoł.

Ten ostatni pobyt w Szwajcarii przynosił dwa wielkie dzieła Profesora: — w 1938 r. "Historie napojów fermentowanych" i w 1939 r. "Surowce roślinne". W dorobku Adama Maurizio znajdują się 21 wybitnych monografi i i podręczników oraz przeszło sto artykułów. Większość z nich pisana była w języku niemieckim, kilka po francusku, kilka po włosku.

Po polsku napisał Maurizio prac dwanaście, niektóre z nich uważane są za dzieła wyjątkowej wartości. Dotyczy to np. "Pozywienia roślinnego i rolnictwa w rozwoju dziejowym". Praca ta została zresztą przełożona na niemiecki i francuski.

Trzy najwybitniejsze dzieła, stanowiące trwałą wkład do nauki światowej, to: — "Nahrungsmittel aus Getreide" (rok 1914), "Getreidenahrung im Wandel der Zeiten" (rok 1916), czy też "Die Geschichte unserer Pflanzen-nahrung von der Urzeit bis zur Gegenwart" (rok 1927). Wszystkie one powstały, gdy Adam Maurizio był profesorem na polskiej uczelni.

Uczony uważał, — i chyba słusznie, iż walka o byt jest walką o pożywienie, że ów przyszłowiwy "kawałek chleba", będący roślinnym produktem był przyczyną wielu walk i przewrotów społecznych. Dlatego badał tak wnikliwie żywność i jej rolę w życiu społeczeństw i był właścicielem twórcą nowej gałęzi nauki: historii pożywienia.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, szwagier i wuj nasz **Stanisław Balassa**

po krótkiej, lecz ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 14-go września, 1973 roku, o godzinie 2:00 po południu, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 17-go września, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834 N. Ashland Ave., do kościoła ś. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Józefa, na parcelce familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Stefania (z domu Cwywiska), żona; **Edward**, brat; **Katarzyna**, siostra; **Emalin**, bratowa; **Irwin Miller**, szwagier; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie
Telefon 421-5800

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, szwagier i wuj nasz **Franciszek Grabinski**

po ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 14-go września, 1973 roku, o godzinie 2:00 po południu, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 17-go września, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834 N. Ashland Ave., do kościoła ś. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Józefa, na parcelce familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Stefania (z domu Cwywiska), żona; **Edward**, brat; **Katarzyna**, siostra; **Emalin**, bratowa; **Irwin Miller**, szwagier; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie
Telefon 421-5800

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, szwagier i wuj nasz **Stanisław Balassa**

po krótkiej, lecz ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 14-go września 1973 roku, o godzinie 3-jej po południu, przeżywszy lat 93.

Zamieszkiwał w dzielnicy Bridgeport.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 17 września, o godzinie 9:30 rano z zakładu pogrzebowego pnr. 1059 W. 32 ulica, do kościoła Najśw. M.P. od Nieustającej Pomocy, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelce familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni;

Marie (z domu Kamińska), żona; **Florence Kamińska**, **Hariet Kamińska**, **Zofia Krzyżowska** i **Konstanty Kraemer-Kaminski**, szwagierki i szwagier, siostrzeńcy, siostrzenice wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Pogrzebowy W. Pomierski i Syn
Telefon YA 7-6424.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, dziadek i brat nasz, **Jan Winiarski**

nagle pożegnał się z tym światem, dnia 10-go września, 1973 roku, po południu, przeżywszy lat 85.

Pogrzeb odbędzie się prywatnie.

W ciężkim żalu pograżeni: **Stefania** (z domu Gwalia), żona; **Cass (Jane)**, **Henry** (s.p. Florence) i **Richard (Lois)** Winar, synowie i synowe; **6 wnuć**; **Maryan**, brat i **Pauline Kantor**, siostra; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Stemmer Funeral Home, telefon BE 5-1815.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, dziadek i brat nasz, **Jan Winiarski**

nagle pożegnał się z tym światem, dnia 10-go września, 1973 roku, po południu, przeżywszy lat 85.

Pogrzeb odbędzie się prywatnie.

W ciężkim żalu pograżeni: **Stefania** (z domu Gwalia), żona; **Cass (Jane)**, **Henry** (s.p. Florence) i **Richard (Lois)** Winar, synowie i synowe; **6 wnuć**; **Maryan**, brat i **Pauline Kantor**, siostra; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Stemmer Funeral Home, telefon BE 5-1815.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, dziadek i brat nasz, **Jan Winiarski**

nagle pożegnał się z tym światem, dnia 10-go września, 1973 roku, po południu, przeżywszy lat 85.

Pogrzeb odbędzie się prywatnie.

W ciężkim żalu pograżeni: **Stefania** (z domu Gwalia), żona; **Cass (Jane)**, **Henry** (s.p. Florence) i **Richard (Lois)** Winar, synowie i synowe; **6 wnuć**; **Maryan**, brat i **Pauline Kantor**, siostra; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Stemmer Funeral Home, telefon BE 5-1815.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, dziadek i brat nasz, **Jan Winiarski**

nagle pożegnał się z tym światem, dnia 10-go września, 1973 roku, po południu, przeżywszy lat 85.

Pogrzeb odbędzie się prywatnie.

W ciężkim żalu pograżeni: **Stefania** (z domu Gwalia), żona; **Cass (Jane)**, **Henry** (s.p. Florence) i **Richard (Lois)** Winar, synowie i synowe; **6 wnuć**; **Maryan**, brat i **Pauline Kantor**, siostra; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Stemmer Funeral Home, telefon BE 5-1815.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, dziadek i brat nasz, **Jan Winiarski**

nagle pożegnał się z tym światem, dnia 10-go września, 1973 roku, po południu, przeżywszy lat 85.

Pogrzeb odbędzie się prywatnie.

W ciężkim żalu pograżeni: **Stefania** (z domu Gwalia), żona; **Cass (Jane)**, **Henry** (s.p. Florence) i **Richard (Lois)** Winar, synowie i synowe; **6 wnuć**; **Maryan**, brat i **Pauline Kantor**, siostra; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Stemmer Funeral Home, telefon BE 5-1815.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, dziadek i brat nasz, **Jan Winiarski**

nagle pożegnał się z tym światem, dnia 10-go września, 1973 roku, po południu, przeżywszy lat 85.

Pogrzeb odbędzie się prywatnie.

W ciężkim żalu pograżeni: **Stefania** (z domu Gwalia), żona; **Cass (Jane)**, **Henry** (s.p. Florence) i **Richard (Lois)** Winar, synowie i synowe; **6 wnuć**; **Maryan**, brat i **Pauline Kantor**, siostra; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Stemmer Funeral Home, telefon BE 5-1815.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, dziadek i brat nasz, **Jan Winiarski**

nagle pożegnał się z tym światem, dnia 10-go września, 1973 roku, po południu, przeżywszy lat 85.

Pogrzeb odbędzie się prywatnie.

W ciężkim żalu pograżeni: **Stefania** (z domu Gwalia), żona; **Cass (Jane)**, **Henry** (s.p. Florence) i **Richard (Lois)** Winar, synowie i synowe; **6 wnuć**; **Maryan**, brat i **Pauline Kantor**, siostra; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Stemmer Funeral Home, telefon BE 5-1815.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, dziadek i brat nasz, **Jan Winiarski**

nagle pożegnał się z tym światem, dnia 10-go września, 1973 roku, po południu, przeżywszy lat 85.

Pogrzeb odbędzie się prywatnie.

W ciężkim żalu pograżeni: **Stefania** (z domu Gwalia), żona; **Cass (Jane)**, **Henry** (s.p. Florence) i **Richard (Lois)** Winar, synowie i synowe; **6 wnuć**; **Maryan**, brat i **Pauline Kantor**, siostra; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Stemmer Funeral Home, telefon BE 5-1815.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, dziadek i brat nasz, **Jan Winiarski**

nagle pożegnał się z tym światem, dnia 10-go września, 1973 roku, po południu, przeżywszy lat 85.

Pogrzeb odbędzie się prywatnie.

W ciężkim żalu pograżeni: **Stefania** (z domu Gwalia), żona; **Cass (Jane)**, **Henry** (s.p. Florence) i **Richard (Lois)** Winar, synowie i synowe; **6 wnuć**; **Maryan**, brat i **Pauline Kantor**, siostra; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Stemmer Funeral Home, telefon BE 5-1815.

KOZERA Funeral Home

1718 West 48-ma Ulica
(naprzeciw kościoła św. Józefa)
Tel. YArds 7-3388

DULSKI Funeral Homes

2806 So. Kolin Ave.
Tel. Bishop 7-7321

2100 West 18th Place
Tel. CANal 6-1973

JAN J. DULSKI, Pogrzebowy JEZEŁI ZAJDZIE POTRZEBA, JESTEŚMY NA WASZE USŁUGI WE DNI I W NOCY

Zapewniamy Waszą rodzinę, że otrzymacie obsługę u nas w czasie Waszego smutku i żałoby z najpełniejszym dostojenstwem.

• KUPUJECIE W SKŁADACH • KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ W DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

CHICAGO MONUMENT CO.

Otwarte codziennie i w niedziele
Obsługa Chicago i przedmieścia
BIS N. PULASKI CA 7-9444
(Bilko Armillage i Pulaski)

Godziny: codziennie 8 rano do 8 wiecz.; w poniedziałki i czwartki 8 rano do 8 wiecz. — Niedziela 10 rano do 5 po poł.

Zapewniamy Waszą rodzinę, że otrzymacie obsługę u nas w czasie Waszego smutku i żałoby z najpełniejszym dostojenstwem.

• KUPUJECIE W SKŁADACH • KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ W DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

CZARNIK MEMORIALS

Po Zakup Wartościowego NAGROBKA lub POMNIKA

Udajcie się Do **CZARNIKA**

JEDYNA POLSKA FIRMA
Naprzeciw Cmentarza Smartwychwstania Pańskiego
Otwarte w Niedziele i Święta

7300 Archer Road, Justice, Ill. Tel. GLobe 8-4443

WATRA MEMORIAL CENTER

2846-48 W. Cermak Road Chicago, Ill 60623
247-2425 Area Code 312

KirstenFuneralHome

POLSKI POGRZEBOWY

1006 N. WESTERN AVENUE
Blisko Augusta Boulevard
Tel. ARmillage 6-3378 lub 6-3379

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, szwagier i wuj nasz **Franciszek Grabinski**

po ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 14-go września, 1973 roku, o godzinie 2:00 po południu, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 17-go września, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834 N. Ashland Ave., do kościoła ś. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Józefa, na parcelce familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Stefania (z domu Cwywiska), żona; **Edward**, brat; **Katarzyna**, siostra; **Emalin**, bratowa; **Irwin Miller**, szwagier; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie
Telefon 421-5800

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, szwagier i wuj nasz **Franciszek Grabinski**

po ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 14-go września, 1973 roku, o godzinie 2:00 po południu, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 17-go września, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834 N. Ashland Ave., do kościoła ś. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Józefa, na parcelce familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Stefania (z domu Cwywiska), żona; **Edward**, brat; **Katarzyna**, siostra; **Emalin**, bratowa; **Irwin Miller**, szwagier; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie
Telefon 421-5800

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, szwagier i wuj nasz **Franciszek Grabinski**

po ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 14-go września, 1973 roku, o godzinie 2:00 po południu, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 17-go września, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834 N. Ashland Ave., do kościoła ś. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Józefa, na parcelce familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Stefania (z domu Cwywiska), żona; **Edward**, brat; **Katarzyna**, siostra; **Emalin**, bratowa; **Irwin Miller**, szwagier; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie
Telefon 421-5800

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, szwagier i wuj nasz **Franciszek Grabinski**

po ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 14-go września, 1973 roku, o godzinie 2:00 po południu, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 17-go września, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834 N. Ashland Ave., do kościoła ś. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Józefa, na parcelce familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Stefania (z domu Cwywiska), żona; **Edward**, brat; **Katarzyna**, siostra; **Emalin**, bratowa; **Irwin Miller**, szwagier; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie
Telefon 421-5800

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, szwagier i wuj nasz **Franciszek Grabinski**

po ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 14-go września, 1973 roku, o godzinie 2:00 po południu, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 17-go września, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834 N. Ashland Ave., do kościoła ś. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Józefa, na parcelce familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Stefania (z domu Cwywiska), żona; **Edward**, brat; **Katarzyna**, siostra; **Emalin**, bratowa; **Irwin Miller**, szwagier; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie
Telefon 421-5800

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, szwagier i wuj nasz **Franciszek Grabinski**

po ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 14-go września, 1973 roku, o godzinie 2:00 po południu, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 17-go września, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834 N. Ashland Ave., do kościoła ś. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Józefa, na parcelce familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Stefania (z domu Cwywiska), żona; **Edward**, brat; **Katarzyna**, siostra; **Emalin**, bratowa; **Irwin Miller**, szwagier; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie
Telefon 421-5800

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, szwagier i wuj nasz **Franciszek Grabinski**

po ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 14-go września, 1973 roku, o godzinie 2:00 po południu, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 17-go września, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834 N. Ashland Ave., do kościoła ś. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Józefa, na parcelce familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Stefania (z domu Cwywiska), żona; **Edward**, brat; **Katarzyna**, siostra; **Emalin**, bratowa; **Irwin Miller**, szwagier; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie
Telefon 421-5800

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, szwagier i wuj nasz **Franciszek Grabinski**

po ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 14-go września, 1973 roku, o godzinie 2:00 po południu, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 17-go września, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834 N. Ashland Ave., do kościoła ś. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Józefa, na parcelce familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Stefania (z domu Cwywiska), żona; **Edward**, brat; **Katarzyna**, siostra; **Emalin**, bratowa; **Irwin Miller**, szwagier; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie
Telefon 421-5800

Niecodzienny Final Poszukiwań "Kobry" z Buffalo Grove

Głośna niedawno sprawa ucieczki z klatki, jadawitej kobry egipskiej Seymour, znalazła swój niecodzienny epilog w dniu wczorajszym.

Jak wiadomo, w dniu 25-go sierpnia, mieszkańcy przedmieścia Buffalo Grove zostali zalarmowani wiadomością, że z prywatnych zbiorów węży należących do 18-letniego Davida Pearson, wymknęła się na wolność jadawita kobra Seymour.

Przez trzy dni trwały intensywne poszukiwania, prowadzone przez policję, straż pożarną i cywilnych ochotników, które nie dały rezultatów.

W efekcie okazało się, że domniemana jadawita kobra — jak stwierdził opiekun gadów w Brookfield Zoo, Raymond Pawley — jest zwykłym niegroźnym węzem, a David Pearson, został po prostu wycyżniony oszukany przez sprytnych kupców.

W dniu wczorajszym władze przedmieścia Buffalo Grove, doręczyły młodocianemu hobbystyce Davidowi Pearson, rachunek za koszty przeprowadzonych poszukiwań, który wynosi bagatelkę, bo \$1,338.

Radzimy nieszczęśliwemu Davidowi sprzedać resztkę kolekcji węży i zabrać się do dużo przyjemniejszego, a na pewno znacznie bezpieczniejszego zbierania — znaczków pocztowych.

Ostrzeżenie Dla Sympatyków Dzikich Wiewiórek

Które z wymienionych zwierząt w Brookfield Zoo, są najbardziej złośliwe: małpy, węże czy wiewiórki? Takie pytania zadaje publiczności wiedzącej Zoo, komendant strażnicy bezpieczeństwa tego ogrodu zoologicznego — John Vlna.

Okazuje się, że wiewiórki. Jak wynika z praktyki, wiele osób zbliżających się do klatek z dzikimi zwierzętami, sądzi iż znajdując się one tam wyłącznie dlatego, że są niebezpieczne dla ludzi. Przeświadczeni o tym, nie zauważają niebezpieczeństwa, które grozi im ze strony żyjących na swobodzie dzikich wiewiórek, które w poszukiwaniu pożywienia potrafią być groźne, zwłaszcza dla tych, którzy je karmią.

Badania Wczesnego Stadium Cholery w Chicago

Intensywne badania nad wczesnym stadium cholery, przeprowadza grupa uczonych i lekarzy Szpitala Powiatowego w Chicago, pod kierownictwem Dr Harveya Kantora, prymariusza oddziału chorób zakaźnych tego szpitala.

Badania przeprowadza się nową metodą, polegającą na oddziaływaniu specjalnie aktywnymi enzymami na zarazki choroby.

Zdaniem uczonych, wcześnie zauważone symptomy tej straszliwej choroby, są łatwo i bez komplikacji uleczalne.

Złot Ziomkostwa w Essen

W jednym z największych miast Zagłębia Ruhry — Essen odbył się kolejny złot członków organizacji odwetowych, zwolany z inicjatywy centrali ziomkostw, tzw. związku wypędzonych. W ramach złotu odbyła się wystawa, na której demonstrowano mapę geograficzną "Rzeszy Niemieckiej" w granicach z 1937 roku.

Kolportowano także oszczędne materiały prasowe o krajach socjalistycznych. Organizacje korzystają z pomocy i pomocy opozycyjnych partii CDU i CSU.

W Badenii-Wirtembergii — jak informuje pismo "Die Tat" — subsydia dla tych organizacji wzrosły w br. budżetowym do 125 tys. marek.

Premier tego kraju, Filbinger, wypowiedział się przeciwko jakiegokolwiek redukcji tych subsydiów.

KALENDARZYK

Dziś — sobota, dnia 15 września — MB Bolesnej, Nikodemna
Jutro — niedziela, dnia 16 września — Kornela, Cypriana, Ludmiły
Pojutrze — poniedziałek, dnia 17 września — Franciszka, Jacka, Justyny

Z Dnia

(dokończenie ze str. 1-6j)

pracować w redakcji," pisze "wyzwolona" turystka, która tylko czasem bierze "te szmate" — Dziennik Związkowy do ręki, bo woli prasę krajową, która jest na "poziomie" i góruje nad prasą tutejszą, tak jak PRL góruje nad "chamską" Ameryką.

Cytuj "złote myśli" anonimowej gierojki Socyjalistycznego Sojuszu mówiącej żargonem nadwiślańskim, ponieważ przypomniała mi scenę sprzed kilku miesięcy z jednego z polonijnych nocnych klubów. Dama otulona od pasa w zwyczaj w skóry jakichś zwierząt, a od nieco niżej pasa goliuśienka jak niemowlę, trzępiąc wyszarcowanymi rzesami mówiła również o "chamskiej" Ameryce i braku kultury. Polonia — to śmiecie o którym nie warto mówić (dolarzy można brać). Wszystkim, którzy się duszą w "chamskiej" Ameryce, bez względu na płeć, wiek i pochodzenie klasowe, radzę serdecznie — wracajcie! Nie narażajcie się na skazanie i przetrwanie na szkażenie kapitalistycznym brudem.

Jestem staroświecki i zafonany. W zamierzonych czasach mojej młodości panował kult matki. Wywodził się z okresu zaborów, gdy dziewczęta towarzyszyły swym narzeczonemu na Sybir, gdy babki (w staroświeckim znaczeniu, nie obecnym) prowadziły wnuków do mogiły powstańca ukrytej w lesie, by w ich sercach zaszczyć "zarazę" wolności. W tych to zamierzonych czasach mojej młodości matka dwojga małych dzieci (podkreślam: małych) poświęcała swoje "szczęście" dla nich. Były to więc czasy, gdy ludzie nie byli gorsi od zwierząt. Przecież świat ma tygrysy i nie opuści swoich małych jak długo nie dorosną. . . . Wiadomo, lwy i tygrysy są bardzo zafonane.

Jestem staroświecki. Wierzę nawet i próbuję (jest to b. trudne) wykonywać Dziesięć Przykazań, które prawie 3 tysiące lat temu otrzymał od niejakiego Jehowy stary "syjonista" Mojżesz. Swojej młodości bezsamochodowej i biednej nie zamieniłbym jednak na obecną pustą, nudną i zdziwiałą. Nie byliśmy aniołami, ale nie byliśmy też barbarzycami. Wzdychaliśmy do swoich dziewcząt. Dziś ich miejsce zajęły "cizie." To chyba nie to samo. Bawiliśmy się i psocili, ale pasjonowała nas także nauka, polityka, sztuka, nie tylko "szkło," "cizie" i "ubaw po pachy." Dlatego, gdy nadszedł czas próby, Polska była krajem bez Quislinga. Dlatego słyszmy jak "szaleni" do walki i do obozów koncentracyjnych, ginąc tysiącami. "Bez serc, bez ducha, to szkieletów ludy" . . . "Smutno mi Boże," gdy patrzę na współczesne pokolenia polskie.

★ AUTA

'71 CHEVROLET — 235-8190.

Rękopis Mickiewicza Pod Podłogą

Niezwykłego odkrycia dokonano podczas prac konserwatorskich prowadzonych od dwóch lat w zespole pałacowym w Śmiełowie w powiecie jarocińskim. Pod podłogą jednego z pokoiów pierwszej piętra znaleziono małą kartkę papieru wyrwaną najprawdopodobniej ze sztambucha.

Na kartce zapisany został taki oto tekst:

O Boże! Kiem tu był wiedziałem że tu żył choć się chowam i ukrywam ale bywać wolnym bywam. Ojakię piękne pozostała mi wspomnienia po Śmiełowie po Konstancji i borze zęgam.

Te strofy podpisane są A. Muehl i opatrzone datą 1831. Przypomnijmy więc, że Adam Mickiewicz przybył do Śmiełowa w 1831 r., aby przedostać się przez Pragę do Królestwa Kongresowego na teren objęty powstaniem. Dla zmylenia pruskiej policji występował pod nazwiskiem Adam Muehl, jako nauczyciel domowy Ostroróg-Gorzelskich. W pałacu mieszkał od 22 sierpnia do 9 września 1831 r. Granicy nie udało się mu przejść, o czym pisał w liście z marca 1832 r.: "Skoro już dalsza podróż z Poznańskiego stała się niepodobna, postanowiłem wrócić. . . ." Konstancja (Lubieńska), o której mowa w odkrytym tekście, była siostrą żony gospodarza Śmiełowa — Hieronima Gorzeńskiego. W niej to zakochał się Adam Mickiewicz.

Rękopis odnaleziony w Śmiełowie poddany zostanie ekspertyzie grafologicznej dla potwierdzenia autorstwa, przypisywanego Mickiewiczowi. Wszystko wskazuje na to, że tekst ten wyszedł spod jego pióra.

Pałac klasycystyczny z 1797 r., zbudowany według projektu S. Zawadzkiego w parku nad Lutynią, należy do najładniejszych tego typu zabytków w Wielkopolsce. Dekoracja malarska wnętrza z około 1800 r., jest przypisywana braćmi A. i F. Smugiewiczami.

Pod koniec ubiegłego stulecia Śmiełowie odwiedził Hen-

Laureaci Konkursu Na Znaczek Kopernikowski

Podczas spotkania gości i wystawców biorących udział w Światowej Wystawie Filatelistycznej "Polska 73" w Poznaniu, przewodniczący komitetu filatelistyczno-numizmatycznego Kongresu Polonii Amerykańskiej — Napoleon Zbyszewski przedstawił wyniki konkursu na znaczek kopernikowski pocztu Stanów Zjednoczonych.

Wśród 273 projektów aż 128 napłynęło z Polski i innych państw Europy wschodniej. Trzecią nagrodę w konkursie otrzymał artysta-grafik z Warszawy — Jan Szczepkowski, a nagrody czwarte m. in.: Wacław Falkowski z Warszawy, Danuta Donimirska z Warszawy, Zuzanna Szumerek z Grodziska Mazowieckiego i Mieczysław Wątorski z Krakowa. Ogółem nagrody przyznano jedenastu polskim artystom — grafikom, a dzieł się osób otrzymało wyróżnienia.

W dowód uznania za pomoc, jakiej w zorganizowaniu konkursu udzielił Polski Związek Filatelistów, przewodniczący Komitetu Konkursowego — Napoleon Zbyszewski wręczył pamiątkowe dyplomy wydane przez Kongres Polonii Amerykańskiej: prezesowi Zarządu Głównego PTF — Zbigniewowi Zielińskiemu, przewodniczącemu Komitetu Organizacyjnego o Wystawy "Polska 73" — Janowi Witkowskiemu, przewodniczącemu Ogólnopolskiego Komitetu Obchodów Kopernikowskich w Filatelistyce — Zygmuntowi Kałamadzie i łódkiemu filateliście — Henrykowi Białkowi.

Dziennik Związkowy poinformuje Cię zawsze o wszystkim, co dzieje się w świecie.

★ AUTA

12 Zaleceń Dla Konserwacji i Ochrony Automatycznej Transmisji

ZALECENIE NR. 2

Sprawdzajcie swoją transmisję i regulujcie oraz przeczyszczajcie lub wymieniajcie filter w transmisji co 10,000 mil.

Zalecenie Nr. 3 w Następną Sobotę

NASZ RODAK "HUGH" KUBAK mówi po polsku
2164 N. California
Telefon 772-3300

★ AUTA

DIVISION CHEVROLET W CENTRUM POLONII

DUŻY WYBÓR CHEVROLETÓW NA ROK 1973

WSZYSTKICH MODELI I KOLORÓW

Bardzo Wielka Wypzedaż z Bardzo Dużą Zniżką Wszelkiego Rodzaju CHEVROLETÓW na Rok 1972.

A TAKŻE INNYCH AUT UŻYWANYCH

W DOBRYM STANIE Z PEŁNĄ GWARANCJĄ

Obsłuż Was Polski Sprzedawca **JAN BANKA**
1840 W. Chicago Ave. Tel. 384-4100 lub 666-4384

WIELKA WYPRZEDAŻ MODELI 1973!

• PONTIAC • LE MANS • VENTURA II
• FIREBIRD • GRAND PRIX

CENY ZNIŻONE — TERAZ OSZCZĘDZAJCIE!

★ PRZYJDŹCIE ★ ZOBACZCIE ★ PRZEKONAJCIE SIĘ!

ZOBACZCIE NAJNOWSZE PIĘKNE MODELE MOŻECIE JUŻ ZAMÓWIĆ!!!

1974

MONT CLARE PONTIAC
6811 W. GRAND AVE. ★ Obsługa techniczna od 6:30 do 6:00 wieczór dla Waszej wygody ★ ME 7-6000

★ Praca

MACHINISTS HUGHES AIR CRAFT CO.
Tuscon, Arizona

Immediate Employment Opportunities Are Available In Our Sunny, Middle-sized Southwestern City For

General Machine Operators

Only Two Years Experience Required On One Of The Following Machines:

- ENGINE LATHES
- TURRET LATHES
- MILLING MACHINES
- GRINDERS
- AUTOMATIC SCREW MACHINES
- BORING MACHINES

May Require Setup Of The Above Machines

We Offer:
Relocation Allowance, Competitive Wages, Hospital, Doctor, Dental, and Life Insurance Plan, A Healthful, Dry Desert Climate

Educational And Recreational Facilities
Local Interviews To Be Scheduled

Call Collect For Additional Information

Mrs. Stacey WEEKS
Employment Representative
602 294-5211 Ext. 484
P.O. Box 1137
Tuscon, Ariz. 85734
U.S. Citizenship Required
An Equal Opportunity Employer M/F

Mężczyzn i Kobiet

DO OGÓLNEJ PRACY FABRYCZNEJ

Belmont Cabinet
3818 W. Belmont

• YOUNG MAN with mechanical ability to set-up and operate brush machinery.
• WOMAN to operate Drill Press and automatic brush machinery.
• FULL TIME Excellent Company paid benefits.
E. GORNELL & SONS, INC.
3543 N. Kedzie Ave. (Apply in Person)

EXPERIENCED BENCH WORKER FOR BAKERY
To make sweet rolls, pastries, cakes, etc.

MARQUETTE BAKERY
Call 2 P.M. to 7 P.M. 925-3225 Evenings 925-3275

COOK WANTED
FOR EVENINGS

ROMA RESTAURANT
9247 S. Commercial RE 4-9549

POTRZEBNY BARTENDER lub bartenderka na 8 godzin dziennie do pracy. Dobra zapłata. — 276-4969.

• **WAREHOUSE HELP**

Record and tape distributor.
• EXCELLENT WORKING CONDITIONS
• GOOD PAY
CALL 478-1133 or 966-0150 or APPLY IN PERSON STAN SZPAK or BOB SKOWRONSKI

KAFETERIA
11 rano do 7ej wieczorem Do Pracy w Pokoju Naczący NAUCZYMY.

Mundurki i posiłki darmo. Dobra zapłata i dobre świadczenia firmowe. Bezpłatne ubezpieczenie na szpital i życie. Płaca tygodniowo. Komunikacja CTA pod drzwiami.
Zgłoszenia osobiście do Personnel Dept. lub telefonowo: RO 3-1900 Ext. 2576

A. B. DICK CO.
5700 W. Touhy Niles, Ill. "Dajemy Równe Szanse Każdemu"

JOIN

AND SERVE

★ Praca

ITT HAS OPENINGS! ON THE 2ND SHIFT

For The Following
Machine Builders — Assemblers Up to \$6 Per Hour
Machine Tool Wiremen Up to \$5.48 Per Hour
Machinists Up to \$5.48 Per Hour
Fabrication Operators Up to \$4.40 Per Hour

PRESENTLY WORKING 58-HOUR WEEK

Excellent company paid benefit program. Apply in person, Monday through Friday, 8 A.M. to 1 P.M.

ITT Industrial and Automation Systems
41225 Plymouth Rd., Plymouth, Mich. 48170
An Equal Opportunity Employer

CAFETERIA WORKERS NEW UNITS

Assistant Cook — Salad Girl
Steam Table and Grill
Sandwich Maker — Cashiers
Dish Washers — Porters

Convenient Evanston location close to Bus and "L" service. NO NIGHTS OR HOLIDAYS Monday Through Friday

INTERSTATE UNITED CORP.
National Food Service Company
With Many Benefits. Apply in Person
Interviewing 9 A.M. to 4 P.M.

SHURE BROS., INC.
222 Hartley Ave. Evanston, Ill.
Contact Mr. Carothers or Mr. Kaplan.

Potrzebni Pracownicy

• DO SZYCIA
• FACHOWCY DO PRODUKCJI INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH
• OPERATORZY MASZYN "PUNCH PRESS" mieszkający w południowej dzielnicy miasta
• DO SPRZĄTANIA
• KRESLARZE z minimalną znajomością jęz. angielskiego
• DO PAKOWANIA

ALMA

Employment Agency (Polskie Biuro Pośrednictwa Pracy)
1252 Milwaukee Ave. Tel. 235-8040
Lub 342-4777 — Wiecezorami

Zgłoszenia Osobiście Lub Telefonicznie: w Pon. 12-8, Wtorki 10-6, Czwartki 5-8, Piątki 10-6, Soboty 12-2

PLASTIC MOLDERS & FINISHERS

• We will train for full time permanent positions.
• Day and night shifts available.
• \$2.55 to \$2.68 per hour to start.
• 4 raises first year.
• Advancement opportunities.
• Excellent fringe benefits.
• Profit sharing.
• 24 hour public transportation.

MUST SPEAK AND UNDERSTAND ENGLISH
CALL CAROLE RESINOID ENGINEERING CORP.
3445 Howard Street Chicago Phone . . . 764-7764 Skokie Phone . . . 673-1050

PRACE JANITORSKIE DLA MĘŻCZYZN I KOBIEC

Cieższa praca — \$3.44 na godzinę.
Lżejsza praca — \$2.86 na godzinę.
Nadzorcy — Supervisors \$\$\$

ZGŁOSZENIA PO 3-iej PO POŁUDNIU

ADMIRAL MAINTENANCE SERVICE
1322 W. Walton St.

MAINTENANCE ELECTRICIAN

MUST BE FULLY QUALIFIED TRADESMAN, able to interpret drawings, schematics and plan working procedures.

ENJOY TOP PAY AND ALL BENEFITS
Apply In Person To **U.S. STEEL PRODUCTS**
Division of U.S. Steel Corporation
14700 HARVARD AVE. DOLTON, ILL.
An Equal Opportunity Employer

POTRZEBUJEMY MĘŻCZYZN I KOBIEC
do prac domowych.
\$2.75 na początek.
539-4250 278-4573

• **MAIDS**
• **HOUSEMEN**

Full time, excellent pay. • Fringe benefits. Transportation available from Glencoe — Chicago North-Western Station.
Apply in person.

Sheraton North Shore Inn
933 Skokie Blvd. Northbrook

SALESMEN & WOMEN
Work North or South Should earn \$15,000 1st year plus 25% additional commission 2nd year.
No overnight travel.
Vested contracts, plus liberal pension plan. Opportunity to move into management quickly.
Call 385-7320

POTRZEBNI DO PRACY Mężczyźni i Kobiety

• JANITORZY
• JANITORKI

Do jednej z najstarszych i największych janitorskich firm w Chicago.
PŁACA DLA MĘŻCZYZN \$3.44 na godzinę.
DLA KOBIEC \$2.86 na godzinę.
Prace na wieczór.
Wolimy doświadczonych ale nie koniecznie. Przeszkolimy. Zgłoszenia Osobiście

W Tygodniu
Od 9 Rano do 12 w Pol.
215 N. Desplaines
Chicago
Tel. 782-7210
WOLIMY TE, KTÓRE MOWIA COŚKOLWIEK PO ANGIELSKU.

JOGGERS
Immediate openings for experienced or inexperienced individuals as joggers on large web offset presses, all shifts.
Excellent opportunity to learn and move up in a rapidly growing industry.
We'll accept applications Tuesdays and Thursdays from 9 A.M.-5 P.M. at our employment office
2020 N. Clybourn
or for further information call **922-6800**
and ask for personnel
An Equal Opportunity Employer M/F

POTRZEBNI MĘŻCZYŻNI I KOBIEC
Do ogólnej pracy.
Bezpłatne ubezpieczenie na szpital. — Płatne wakacje. Doświadczenie nie konieczne.
19 — 50.
Franklin Picture Co.
4300 N. Knox
286-9070

★ Praca

★ Praca

★ Praca

★ Praca Żeńska

★ Praca Męska

★ Praca Męska

★ Praca Męska

POTRZEBNI

Kobiety i Mężczyźni

ELEKTRYK

MUSI UMIEĆ NAWIĄZAĆ CENTALE KONTROLNE i MASZYNY Z DIAGRAMU

URZĘDNIKA DO PRZYJMOWANIA

MUSI POSIADAĆ DOŚWIADCZENIE W SPRZĘCIE PRZEMYSŁOWYM

MĘCZYŻNY DO OCHŁADZANIA

MUSI MIEĆ DOŚWIADCZENIE WARSZTATOWE PRZY KONDENSATORACH i KOMPRESORACH

POMOCNIKA MASZYNISTY

MUSI BYĆ OBZNAJMIONY Z WARSZTATEM MASZYNOWYM i PRACOWAĆ NA PODSTAWIE PLANÓW WARSZTATOWYCH

(WSZYSCY APLIKANCI MUSZĄ MÓWIĆ PO ANGIELSKU)

PŁATNE WAKACJE — ŚWIĘTA — UDZIAŁ W ZYSKACH PLAN EMERYTALNY — DOSKONAŁY PROGRAM UBEZPIECZENIOWY

Baron-Blakeslee

1620 S. LARAMIE AVE. CICERO, ILL.

Kontaktować Mr. Strojny 656-7300 Ext. 248

An Equal Opportunity Employer

DEPEDABLE CLEANING WOMAN For Lake Shore National Bank 5 Day Week — Steady. 4 P.M. — Midnight. Must speak English. 787-1900 Mrs. Cohen

TYPIST 60-65 w.p.m. Accurate. Will train for typesetting. No experience necessary. Near North location. 337-1383 Ask for Sharon

WOMAN To Work On Plastic Molding Machine 1st, 2nd and 3rd shifts open. Must speak and understand some English. 2511 Augusta Blvd.

GENERAL FACTORY WORK Immediate openings. Experienced or will train. Assembly — Small punch press Miscellaneous Factory duties. International Spring Co. 222 N. Washtenaw 826-3545

GENERAL CLEANING In Retail Store in Oak Park 1 day week. — Call: — MRS. DUBOIS 383-1700 or 287-2940

Milwaukee Wisconsin

FOREMAN — PRESS PLANT \$12,000 starting salary, First shift. Old established South side firm. Unusual fringe benefits. Write BOX 611 Zgoda, 635 N. Plankinton, Milwaukee, Wis. 53203

WELDERS — BURNERS For repair work on boilers, experienced in CO2 MIG stick welding. Stainless and Carbon Steel. ADVANCE BOILER AND TANK 1711 Carberry Dr. Milwaukee, Wisc.

MAINTENANCE MAN Steady part-time position for retired or semi-retired man. Must have high pressure license. We offer good salary and benefits. Call for appointment: 447-1200 Ext. 53 Milwaukee, Wisc. An Equal Opportunity Employer

GRINDERS-PRECISION FULL OR PART TIME External and Centerless. Special consideration given to older or retired men. MILWAUKEE GRINDING 4814 S. Whitnall 481-3170 Milwaukee, Wisc.

FACTORY HELP Punch Press—Set Up, Operate Warehouseman Tool And Die Makers Manufacturer of marine products needs immediate full time experienced men. Incentive pay, excellent benefits. FULTON MFG. CORP. 1912 S. 82nd West Allis Milwaukee, Wisc.

FOUNDRY MAINTENANCE MAN Electric machinery, vehicles and weldings. Day shift. Some overtime. TOP DOLLAR Call Walter (414) 384-1200 PIONEER FOUNDRY CORP. 1905 South 1st Milwaukee

MACHINE OPERATORS Men or women, day or night, full time or part time. Experience necessary. Retirees, if you are qualified. D. E. CARLSON CO., INC. 1024 Michigan Ave. S. Milwaukee, Wis. 762-6480

WOMEN - MEN Assemblers and Punch Press Operators Willing to train beginners. Both shifts: 7:00 AM to 3:30 PM and 3:30 to 12:00 midnight. FRABILL MFG. CO. 2018 S. 1st St. Milwaukee, Wis. 53207 Apply in person.

SUPERINTENDENT PRESTIGE APARTMENTS Immediate opening; full time; excellent salary plus living quarters; fringe benefits; experience in heating and air conditioning equipment desired; apply in person or call for appointment. NEWPORT CORP. 1610 Prospect Milwaukee, Wisc. 276-8929

PUNCH PRESS OPERATORS Experienced punch press operators needed 1st and 2nd shift. Apply employment office. G.P.F. (Gender Paeschke Frey) 324 N. 15th St. Milwaukee, Wisc. An Equal Opportunity Employer

ASSEMBLERS Women needed for 1st and 2nd shifts in light manufacturing plant. Experience preferred, but will train. Apply in person, no phone calls. PARKWOOD CORP. 241 North Broadway Milwaukee, Wisconsin

ZRECZNEGO EMERYTA Lekka praca — reparaacja drewnianych skrzynek. Praca od szutki lecz wybieracie sami godziny. NORTHWESTERN BEVERAGE CO. 3685 W. Grand Ave. Mr. Levine 772-5600

GLASS BLOWERS DMUCHACZY SZKŁA Immediate openings for highly-skilled glass blowers. Desire a minimum of 2 years experience on bench and lathe work. Company paid benefits. We speak Polish Contact Mr. Kontes

KONTES GLASS CO. 1916 Greenleaf Evanston, Ill.

HANDY MEN ASSEMBLERS Excellent salary, fringe benefits and working conditions. Apply SLOAN VALVE COMPANY 10500 Seymour Franklin Park, Ill. 671-4300

GENERAL BUILDING MAINTENANCE

Full time position. Good company benefits. — Some knowledge of plumbing and electricity helpful. Call: 648-0162

WAREHOUSE MAN

Full time permanent position with well established Steel Company. • Full benefits.

Uddeholm Steel Corporation Elk Grove Village 437-2710

TRAINEE POSITION EXTRUDER OPERATOR ATTENDANT

Mechanical exp. read micrometer. Simplified blue prints. Good Pay. Hospitalization and life insurance. Apply in person. ESSEX INTERNATIONAL 6225 S. Harlem An Equal Opportunity Employer

JEDNEGO pomocnika w sklepie z linoleum na czesć dnia. 1502 W. Chicago

EXPERIENCED PART TIME OPERATORS For Warner Swasey Automatic Bar Machines From 5:30 P.M. Until 9:30 P.M. Or Later Must Inspect Own Work Call Tel. 421-6420

Praca Żeńska

NAJWYŻSZE dochody, inteligencja, romantyka literatury pergaminiów. — 427-2541. WOMEN — GIRLS FACTORY Potrzeba KOBIET i DZIEWCZĄT DO OGÓLNEJ PRACY FABRYCZNEJ Light Factory Work. From 7:30 A.M. to 4:00 P.M. ALSO PART TIME 5:30 P.M. to 10:00 P.M. APPLY 4048 W. Schubert St.

KOBIETY DO RZECZNEGO SZYCIA JEDWABNYCH ABAŻARÓW DO LAMP 638-3102 Pytać o IRENE

MIDDLE AGED WOMAN FOR GENERAL OFFICE LIGHT BOOKKEEPING. BENEFITS. NORTHWESTERN BEVERAGE CO. 3685 W. Grand MR. LAVINE 772-5600

KEY PUNCH OPERATORS DICTAPHONE OPERATORS TYPISTS and STENOS Temporary Assignments • 3 to 5 Days per Week DESK SET, Inc. 5102 West Oakton Skokie, Ill. 674-7536

ODPOWIEDNIA KOBIETA LUB DZIEWCZYNA Do czyszczenia domu i prasowania. Jeden dzień w tygodniu. Bardzo dobry dom i doskonała zapłata. KE 9-9405

PLASTIC THERMOFORMING PLANT NEEDS: General Factory Help MALE ONLY • Second Shift Only — Salary Open Rapid Advancements • Company Insurance • Paid Holidays and Vacations "WE HAVE POLISH SPEAKING EMPLOYEES" P. P. I. INDUSTRIES, INC. 149 Seeger Rd. 593-1210 Elk Grove Village

WE NEED ENGINE LATHE OPERATORS MILL HAND GENERAL MACHINIST Kocsis Brothers Machine 11655 S. Mayfield 597-8110

LATHE HAND Experienced Machinists or inexperienced. Machine shop will train. Overtime — Benefits. Steady work. A. F. TOOL & MFG. CO. Rosemont 825-1643

General Factory Temporary Employment We are one of the world's largest printers & we will be in need of: Box Fillers & Book Pilers for the month of Sept. & Oct. Openings will be on all shifts. 7:30 a.m. to 3:30 p.m. 3:30 p.m. to 11:30 p.m. 11:30 p.m. to 7:30 a.m. We are easily accessible by any means of transportation. Apply now in person if you are at least 18 years old. 18 yr olds must have a birth certificate. W. F. Hall Printing Co. 4600 W. Diversey An Equal Opportunity Employer

DIE CASTING OPERATORS Experienced Zinc and Aluminum. RALPH EGDERS 728-5802

OPERATORA PRESS BRAKE Szybka praca produkcyjna z premiami i licznymi godzinami nadliczbowymi. ANGIELSKI NIE KONIECZNY MARVEL METAL PRODUCTS CO. 3843 W. 43rd St. Phone: 523-4804

PRZETWORNIA MIESNA MA PRACE NATYCHMIAST Telefonować od poniedziałku do piątku od 9 rano do 11 rano. Zgłaszać się po angielsku. 243-6200

POSZUKUJE Janitora, starszego pana. Musi znać się na elektryce i urządzeniach kanalizacyjnych. Mieszkanie plus zapłata. AR 6-2154.

MAINTENANCE MECHANIC Northwest plastic firm is seeking experienced maintenance mechanic, capable of trouble-shooting and repairing production equipment. Excellent opportunity to join the field of plastics. Liberal company benefits include profit sharing and free hospitalization. Experienced mechanics apply in person. FLEX-O-GLASS INC. 4647 W. Augusta

EXPERIENCED ONLY MAINTENANCE MAN TOOLMAKER HARVEY METAL CORP. 1625 W. 74th St. An equal opportunity employer.

ENGINEER PROJECT ENGINEER Requires experience in the petroleum or chemical industry and must have managed entire projects in the \$1MM to \$6MM range. Includes responsibility for client relations, engineering, procurement and construction liaison. "Also Openings For" PIPING STRUCTURAL ELECTRICAL INSTRUMENTATION ELECTRICAL Requires experience in refinery of chemical units. Mail resume in confidence to: MR. T. W. ULMER TELLEPSEN PETRO-CHEM CONSTRUCTORS P. O. Box 2536 Houston, Texas

Do Polerowania Wygladzania Produjaca elektro-mechaniczna wytworowa natychmiast przyjmie mezczyzn doswiadczonych w przemyslowym polerowaniu. Najwyzsza zaplata—\$4.81 na godzinę dla ukwalifikowanych. Dzwonicie lub przyjdziecie do: SEEBURG CORP. 1500 N. Dayton 642-0800

MAINTENANCE MAN For west suburban factory. Should have own transportation to Hillside. Must have good mechanical ability. Good starting pay. Apply in person or call: 547-7020, ext. 66 RUSS STONIER INC. 50 S. Mannheim Hillside, Ill.

FOREMAN — PLASTICS — THIRD SHIFT Compression and Injection. 2 Yrs. Experience Excellent Salary & Benefits. 544-9034 MR. POKUTA

PRACOWNIKÓW W METALU Warsztat wykonywujacy zamowienia. Nieplamiwa stal i inne metale. Musi czytac plany. Dobra zaplata. Udzial w zyskach. Ubezpieczenie i platne wakacje. ACE METAL CRAFTS CO. 10550 ANDERSON PLACE FRANKLIN PARK 455-1813 lub 625-8745 (Blisko Belmont i Mannheim)

Spotter—Dockman COMBINATION Experienced only. Good safety record. Midnight shift. Apply in person. FREEPORT FAST FREIGHT 4109 W. 52nd Place SHOP LAY-OUT, FITTERS and welders for structural steel ornamental iron, steel stairs and misc. iron. Call Bill 776-2308

WAREHOUSE FOREMAN Experience preferred. Salary open. Paid hospitalization, group insurance and vacation. Apply: FIBER BOND CORP. 3250 S. Kedzie 254-2800 An Equal Opportunity Employer

MACHINISTS WELDERS FITTERS With Experience. Good Hourly Rates Plus Excellent Fringe Benefits. Apply in Person—Call or Write G. & W. Industries, Inc. 1898 Carter Rd. Cleveland, Ohio 44113

AUTOMATIC SCREW MACHINE Experienced Set-Up Men and Operators for No. 51, No. 52 and No. 62. NEW BRITAIN GRIDLEYS DAYS AND NIGHTS ALSO Experienced Set-Up Men and Operators for BROWN & SHARPE DEPT. DAYS AND NIGHTS AND NIGHT FOREMAN AND SET-UP MAN FOR MULTIPLE SCREW MACHINE DEPT. All departments 50-hour week. MODERN SHOP ALL COMPANY BENEFITS Evening interviews can be arranged. CONTACT JOE WROBEL HAMILTON-PAX, INC. 3749 N. KEDZIE AVE. 588-2874

PRODUCTION ASSEMBLERS Our modern Air Conditioned Microcircuit Facility located in Elk Grove Village has immediate openings for individuals to perform light production assembly operations such as inserting, cutting, soldering or testing. Additionally you will be trained to operate a variety of electrical and mechanical production equipment. We offer an outstanding benefit package along with excellent advancement opportunities. SOUND INTERESTING? STOP IN OR CALL STEVE PRIDDY 745-2500 — 9 A.M. to 4 P.M. ZENITH RADIO CORPORATION 1851 Arthur Ave. Elk Grove Village An Equal Opportunity Employer

Potrzeba Mężczyzn i Kobiet Potrzeba mężczyzn na nocną zmianę na Punch Press—jako Operatorów Potrzeba Kobiet do Pracy Fabrycznej przy stołach do składania części DZIENNA i NOCNA ZMIANA. Dajemy dla Was doskonałe możliwości oraz wszystkie świadczenia w tej dawno założonej i szybko rozwijającej się firmie. Dzwonić: 421-2073 lub zgłaszać się osobiście do MIDWEST ELECTRIC MFG. CORP. 1639 W. Walnut St. Blisko Lake St. i Ashland E.O.E. ROZMÓWICIE SIĘ PO POLSKU.

SHIPPING ROOM CLERK Needed for general shipping room operation. Varied duties — good hours and pleasant working conditions. CONSOLIDATED CIGAR CORP. 2500 S. 27th Ave. Broadway Call Mr. McDeay 681-1666 An Equal Opportunity Employer M/F

Pomoc Domowa Kobiety DO SPRZĄTANIA 2 do 4 dni w tygodniu. \$16 dziennie plus przejazd. Musi mówić po angielsku. 369-7586

Pomoc Domowa Kucharka-Gospodyni Do zamieszkania, 2 dorosłych, 2 dzieci w wieku szkolnym. Własny pokój, łazienka, TV. Mieszkanie na bliskim zachodzie. Konieczne ostatnie referencje. Musi mówić po angielsku. Przeprowadzamy wywiady przy 2007 S. CALIFORNIA Tel. 247-6300 I Pytać o Miss Gore

Potrzebna PANIENKA LUB PANI Do towarzystwa matce lekarza 2 lub 3 dni w tygodniu. \$20 do \$25 dziennie. Płacimy tygodniowo. MEDICAL HELP SERVICE Tel. 296-1061

Potrzebna PANI Do opieki nad 4-ro letnim chłopczykiem. Okolica Milwaukee i Devon Ave. Tel. 792-3644 albo 463-7351

Poszukuje Pracy Saksofonista Tenorowy POSZUKUJE MIEJSCA W ZESPOLE MUZYCZNYM. Tel. 227-4303

Praca Żeńska EXPERIENCED BINDERS • BAR TACKERS • BUTTON SEWERS Piece Work Rates. RUBIN BROTHERS 372 W. Ontario St. — 6th Floor 944-3993

Pomoc Domowa For Working Mother Dependable Live In Housekeeper 5 day week, own room, bath — childcare, one infant 13 months. Salary open. References. Highland Park BI 8-6434

GOSPODYNIA Pozostawać. Rodzina składa się z 3 dorosłych. Musi mówić po angielsku i mieć referencje. Northbrook. 498-5160 po 6ej wieczorem.

HOUSEKEEPER NORTH SIDE RECTORY LIVE OUT, GOOD SALARY, PENSION, BLUE CROSS SOME ENGLISH NECESSARY 472-3711

CLEANING WOMAN NEEDED FOR MEDICAL CLINIC 2 or 3 days per week. Good salary, many benefits. Some English necessary. Call BI 8-4864 Between 9 a.m. to 5 p.m.

ENERGICZNA kobieta do sprzątania mojego domu. Jeden pełny dzień lub dwa dni po pół dnia tygodniowo. Referencje. Angielski nie konieczny. Evanston. — 475-5906.

FOR WORKING WOMAN GENERAL HOUSEWORK On Saturday. References. Top salary for right person. Some English necessary. Niles area. 825-2636 After 6 P. M. and Weekends.

POTRZEBNA gospodyni do domu. 3 dorosłe osoby. Własny pokój z wygodami. Dobre warunki. P. dzwonić 446-0673.

GOSPODYNIA - KUCHARKA. Zamieszkać. — Pólnocno-zachodnie przedmieście. Trochę angielskiego konieczne. CL 5-7452.

POTRZEBNA opiekunka do starszej pani, 5 dni w tygodniu. 742-3611.

GOSPODYNIA do zamieszkania, 2 dzieci, 16 miesięcy i 4 lata. Dobra zapłata. Angielski wymagany. — Tel. 764-7217, poniedziałek-piątek 9—5.

MOTHER'S HELPER North Suburban family, with two children, 7 and 4 needs mother's helper, to live in, own room. — Childcare and light housekeeping, neighbor needs same. — Some English necessary. Mrs. W. A. Gordon 835-0549 or 835-5263

RELIABLE WOMAN Companion for elderly widow. Own room in pleasant Northwest Side home. Some English necessary CALL FI 3-4832 or 968-9506

HOUSEKEEPER Must be able to speak English. For Rectory in small Parish. Call Canal 6-0340

POTRZEBNA gospodyni do zamieszkania przy rodzinie, cztery osoby—dwoje dzieci 10 i 4 lata. Własny pokój w luksusowym domu na północno zachodnim przedmieściu. Pani domu mówi po polsku. 642-4402 lub 649-1583.

POTRZEBNE małżeństwo do opieki nad domem. Kobieta jako gospodyni-kucharka. Mąż do ogólnej pracy kolo domu i ogrodu. — Oddzielne mieszkanie na miejscu. Dobre warunki pracy. 381-4880.

★ Praca Męska ★ Praca Męska

JOURNEYMEN MACHINE MAINTENANCE OPENINGS

Apply at John Deere Plow & Planter Works. Enjoy top wages, company paid benefits, vacations, pension and insurance program. Write or call Personnel Department

309 - 792 - 5118

John Deere Plow & Planter Works
501 - 3rd Ave. Moline, Illinois 61265

Hours 7 A.M. to 3:30 P.M., Mon. thru Sat.
An Equal Opportunity Employer

POTRZEBNI MĘŻCZYŹNI

DOSWIADCZENI

Do nastawiania "Kick Presses" i Lekkich "Punch Presses" przy wykańczaniu

Na Dzienną Zmianę
DOSKONAŁA ZAPŁATA—STAŁA PRACA
ORAZ INNE DOBRODZIEJSTWA
PROSIMY O ZGŁOSZENIA OSOBIŚCIE

THE AMERICAN SPRING & WIRE SPECIALTY CO.
816 N. Spaulding
Dajemy Równe Szanse Każdemu

ENGINEERING MANAGEMENT OPPORTUNITIES

CHIEF MACHINE DESIGN ENGINEER
Responsible for the design implementation of all products. Must have a minimum of 5 years' experience in machine design and design supervision. Must have a proven record of accomplishment in cost reduction activity productivity and design standardization. Knowledge of machine shop capabilities a must.

PROGRAM MANAGER
Responsible for new product development and functional and design integrity of existing products in assigned area. Web handling experience necessary. Must have a proven record of accomplishment in design definition using theoretical analysis and mathematical simulation, related experience in machine design necessary.

Compensation range for above positions: \$18,000-20,000. Send resume of experience and salary requirements to:

Director of Engineering
ZERAND CORPORATION
15800 W. Overland Drive
New Berlin, Wisconsin 53151

POTRZEBNI "PLATERS" i Uczniowie "Platers" oraz Robotnicy Do Ogólnej Pracy Fabrycznej

Rozwijająca się firma poszukuje Oświadczonej "Platers" i Uczniów "Platers" a także Robotników do Ogólnej Pracy Fabrycznej

oraz Gospodarzy

Warsztat się rozwija, dobre warunki pracy i nadgodziny. Muszą mówić i rozumieć po angielsku. Zgłoszenia Osobiście

PRECISION PLATING CO.
4123 W. Peterson
lub telefonować LB MANAGER — JU 3-3333

WAREHOUSE

PART TIME

Mornings—9 a.m. to 1 p.m.

Exp. Preferred But Will Train.

GOOD WORKING CONDITIONS.

Benefits include In Store Discount, Group Insurance etc.

Apply in Person

FOREST CITY

1141 South Main St., Lombard — Mr. Goudy
201 W. Rand Rd., Mt. Prospect — Mr. Millson

LIGHTING FIXTURE WASHERS

Lighting Maintenance Company look for person to work either day or evening shift. No experience necessary. Union scale wages.

Call 772-8500
Ask for MR. BALTAZAR

MACHINISTS BORING BAR ENGINE LATHE TURRET LATHE OPERATORS & EXTERNAL GRINDERS

Experienced, steady many fringes. Apply, Write or Call

P. S. MFG. CO.
Route 1, Spaulding, Mich. 49886
906 Area Code 497-5426
An Equal Opportunity Employer

★ Praca Męska ★ Praca Męska

Potrzeba Wykwalifikowanych

FREZERÓW (Milling Machine)

Na Stałą Pracę Albo Dorywczo

Dużo Godzin Nadliczbowych

Telefonować Między 9:00 Rano, a 5:45 Po Południu

LILFORD TOOL WORKS

TELEFON: 523-3246

Mówimy Po Polsku

PRACA DLA MĘŻCZYŹN

Potrzeba Dobrych "BEEF BONERS"

Muszą być pierwszorzędni przy wyjmowaniu kości z mięsa.

NAJWYŻSZA ZAPŁATA. GODZINY NADLICZBOWE. PŁATNE WAKACJE.

Przyjdźcie osobiście gotowi do pracy z własnymi narzędziami.

S. BECK MEAT CO.
725 W. 47th Street

POTRZEBA

PROJEKTANTÓW ORAZ KREŚLARZY

DO PRACY W DZIAŁE STACJI TRANSFORMATOROWO-ROZDZIELCZYCH WYSOKIEGO NAPIĘCIA

Osoby z wyższym albo średnim wykształceniem technicznym mogą zgłaszać się do:

H. K. Porter Co. Inc.
2437 W. Fulton Street
Chicago

Telefonować w języku polskim lub angielskim do: MR. ADAM JANAS

Tel. 733-3200, Extension 272

ELECTRO MECHANIC

Outstanding career opportunity for an industrial electrician with mechanical abilities to become a part of a 3 man trouble-shooting team. Must have industrial experience and be willing to work a rotating shift. Some solid state work helpful. Good pay and benefits.

Write or Call
201-689-7100
MOBIL CHEMICAL CO.
Rt. 57
Washington, N. J. 07882
An Equal Opportunity Employer

PRODUCTION OPERATORS

These jobs are on rotating shifts and it involves week-ends work.

\$175 Average Weekly Earnings To Start

Excellent fringe benefit program for interview appointment call:

735-1234 Ext. 435

OR APPLY AT:

Union Carbide
(Film Packaging Division)
6733 W. 65th St.
An Equal Opportunity Employer

MAINTENANCE (Electrical)

Only experienced individual need apply.

Good starting salary.

All company benefits. Apply:

TURNER MFG. CO.
4147 W. Ogden Ave.
Chicago
An Equal Opportunity Employer

POTRZEBA MĘŻCZYŹN DO OGÓLNEJ PRACY FABRYCZNEJ

Angielski niekonieczny. Pytać o pana Romana od godz. 7:00 rano do 5:30 po poł. Dla nie-obywateli, potrzebna zielona kartka rejestracyjna.

Tel. 283-2201

Potrzebni Mężczyźni Do Pracy

Stala praca, bardzo dobra zapłata. Płatne święta i wakacje. Darmo ubezpieczenie szpitalne i medyczne. Nadgodziny.

Przyjmujemy
MAGAZYNIERÓW MATERIAŁOWYCH I OPERATORÓW MASZYN

Przeszkolimy
Dzienna Lub Nocna Zmiana
JOHN GILLEN & CO.
2540 S. 50th Avenue
Tel. 242-4575 Cicero, Ill.
Pytać o Pana Kona

SPAWACZY
Mig. Arc i Heli-Arc

Muszą czytać plany. Dobra zapłata. Udział w zyskach. Ubezpieczenie i płatne wakacje.

Ace Metal Crafts Co.
10550 ANDERSON PLACE
FRANKLIN PARK
455-1813 lub 625-8745
(Blisko Belmont i Mannheim)

"We need someone who is willing to work".

• Assistant Maintenance Man for Tennis Club
Tuesday through Sunday.

• GOOD WORKING CONDITIONS
• FRINGE BENEFITS
Call for appointment
831-2040
MR. IMROTH
(Highland Park, Ill.)

ERWIN J. MICHAELS REAL ESTATE
4637 S. Archer Ave.

PRZEZ WŁAŚCIELA DO SPRZEDAŃIA
Murowany 2 piętr. 3-miesz. 6-5-3 pokoje. Automat. ogrzewanie, garaż. Okolica
3700 zachód—1400 północ.
Tel. 489-4291

★ Domy

Dom Otwarty w Niedziele 1-4
2231 N. MAJOR (5700 W.)
Natychniastowe objęcie — nowy, luksusowy, 2-mieszkaniowy, murowany. 3 sypialnie w każdym. Wykończona piwnica. 2 osobne systemy ogrzewania. Murowany garaż na 2 1/2 auta. W niskich \$60-tkach.

BEAULIEU
5341 Belmont 57-53 282-7979

PRZEZ WŁAŚCIELA, 6-cio pokojowy bungalow. W pięknej okolicy. Parafia Św. Turybuzia. — 3 lata stary. 1 1/2 łazienki, dębowe wykończenia, dywany, draperie, siatki, z nierdzewnej stali okna i ogrodzenie. 3729 W. 57th St. 767-4440

BUDYNEK NA SPRZEDAŻ

2 mieszkaniowy, murowany 1x6 1x5 budowany na zamówienie. Murowany garaż na 2 auta, 220 przewody, nowy dach, pełny beżment, 2 oddzielne furnesy. Doskonały stan. Niskie podatki. Cena \$29,900.

Tel. 583-0257 lub 626-7761

MUROWANY RANCH, 8 letni, 5 1/2 pokoi, 3 duże sypialnie. Autom. centralne baseboard gazem gorącą wodą ogrzewanie. Przy Ham- lin na północ od Fullerton. Blisko wszędzie. Tylko \$28,500.

GALLIK 772-8554

1435 N. FAIRFIELD
3-piętrowy i "cottage", oba murowane, umeblowane. Roczny dochód netto \$4,725. Do przejęcia obecny morgoz FHA.

1253 N. PAULINA
3-piętrowy, murowany, 2x5 i duży sklep. Właściciel emerytura musi sprzedać. Sfinansuje całość. Cena \$16,000.

VASIC REALTY CO. MI 2-6565

ŚLICZNY MUROWANY BUNGALOW

Dom Otwarty w Niedziele 1-5
3316 N. KEATING (4734 W.)
6 dużych pokoi, 3 sypialnie. Nowoczesna kuchnia i łazienka. Gazowe ogrzewanie. Duża parcela. Szybkie objęcie. Właściciel rozważa wszystkie oferty.

BEAULIEU
5341 Belmont 28-42 282-7979

MILWAUKEE — BELMONT
2x4, drewniany obity. Wpiaty \$3,000. Cena \$17,900.

RADIO REALTY
4346 N. Elston
Tel. 777-4339

CRAGIN, Dochodowy, trzy czwórki, basement. W dobrym stanie. \$24,900. Właściciel. 889-1413

PRZEZ WŁAŚCIELA — 5 pokojowy murowany bungalow, kryta weranda. 5000 zachód—1200 północ. — 378-8885.

6-4-EK MUROWANY Po 2 Sypialnie

Oddzielne ogrzewanie. — Pełny basement. Dobry dochód. Małe wydatki. Blisko Logan Square.
\$34,900

GALLIK 772-8554

Otwarty w niedziele, 1-5
Par. Św. Prysycy
3834 N. Sayre
Elegancki 4-sypialniowy z aluminiowym obiciem, Szafka kuchnia, 1 1/2 łazienki, "paneled" pokój rodzinny. Nowe ogrzewanie. Duża parcela. Niskie podatki.

WALLACE 637-3105

OTWARTY NIEDZIELA 1-5
5147 W. NELSON

Nieskazitelny, 2 mieszkaniowy, murowany, 1-5, 1-4. Nowe ogrzewanie gazem. Garaż na 2 auta. Naturalne wykończenie drzewa. — Zagospodarowana parcela.

ASTRO
528-3700

3427 N. PARIS (8125 W.)
Dom Otwarty w Niedziele od 2-jej do 5-jej po poł.

PATRIA 486-4130

7 Pokojowy w Angielskim Stylu. Murowany, 4 Sypialnie, Nowoczesna Kuchnia, Łazienka, Basement, Centralne Ogrzewanie. \$41,500.

BLISKO ADDISON-LARAMIE
1 1/2 PIĘTROWY MUROWANY
2 MIESZKANIA

5 1/2 pokoi na 1szym; 4 pokojowe mieszkanie na 2im. Oddzielne gazowe ogrzewanie. Pokój rozrywkowy. Garaż z bocznym wjazdem. Blisko kościoła i szkoły.

SKY
275-3400

SPRZEDAŻ PRZEZ WŁAŚCIELA
1 1/2 piętrowy, drewniany budynek, duże 2x4 mieszkania. Okolica Fullerton i Central Aves. Cena w niskiej \$30-tce.
Tel. 622-2851
Proszę się zgłaszać po angielsku

WŁAŚCIELI sprzedaje murowany dom, 4 pokoje i jeden na gorze. Blisko 72-giej i So. Rockwell, \$14,900, 476-6954.

W Parafii Św. Jacka
4 pokojowe mieszkanie oraz 4 pokojowe mieszkanie dla spokrewnionych.
TYLKO \$15,900
W Parafii Św. Włotara
32 mieszkania. Nowy system ogrzewania i elektryczność.
RELIANCE
236-1132

5 sypialniowy, murowany 2 łazienki. Gazowe ogrzewanie. Garaż na 2 auta. \$23,900.

3-mieszkaniowy, murowany, 3 sypialnie w każdym plus mieszkanie w piwnicy. Murowany garaż. \$45,500.

BEAULIEU
5341 Belmont 56-62 282-7979

★ Domy

AUSTIN - ADDISON
Murowana rezydencja 4 sypialnie, jadalnia, garaż, pięknie wykończona piwnica. Wbudowany bar. Dwie nowe lodówki, pralka, suszarka, piec kuchenny, "air conditioners", oraz wiele innych rzeczy. Niskie podatki.
Cena w niskich 40-tu.

WACŁAWOWO
2x6 po 3 sypialnie w każdym. Duża parcela, garaż na 2 auta. Niskie podatki.
Cena w średnich 20-tu.

Piękny 9 pokojowy domek z prywatną plażą, nad jeziorem Bass Lake, w Indiana, 9/4 akra parcela. Około 1 1/2 godziny jazdy samochodem z Chicago. Idealny dla emerytów lub może być wynajmowany na lato dla wczasowiczów. Piękna wypoczynkowa miejscowość.

R & L Realty
5920 W. LAWRENCE
736-9579

FULLERTON i WESTERN
2 piętrowy, drewniany. Beżment. Nowoczesny. Garaż na 2 auta.
Cena \$23,500
13 mieszkań—\$135,000
12 mieszkań—\$110,000
7 mieszkań—\$87,500

SMITH
4708 Irving Park
NE 1-0016 KI 5-5970

PRZEZ WŁAŚCIELA
2x5, murowany budynek. 2-automowy murowany garaż a. Centralne ogrzewanie. Blisko szkół i transportacji. Okolica Cragin.
286-1900 lub 823-8923

DWURODZINNY MUROWANY DOM 5 i 6 POKOI

Pełny beżment, garaż na 2 auta. Przech właściciela.
\$25,000
486-4855

MUROWANY 2 MIESZKANIOWY
Blisko Laramie i Wrightwood
2 sypialnie w każdym mieszkaniu. Piękne szafki w kuchniach. Nowoczesne łazienki. Zamknięte, ogrzewane werandy. Pełen basement. 2-automowy garaż. (11-99)

CUNEO & HALSEY
282-8100

2-6ki, Murowany
Gazowe ogrzewanie gorącą wodą. Bardzo czysty. 220 elektryczność. Parcela 37 1/2 stop. Fullerton i Kildare. Cena \$36,000.

BENDER BROS.
384-1400

4-4ki, Murowany
Osobne ogrzewanie, 35-stopowa parcela. 2525 N. LOWELL
\$44,900 lub oferta—Sfinansujemy
BENDER BROS.
384-1400

BARDZO PIĘKNY DOM
Zostaniec jak najprędzej właścicielem tego domu. Bardzo luksusowa 5 1/2 pokojowa rezydencja, 3 duże sypialnie. Piękny obity basement z licznymi wartościowymi dodatkami. 2 automy, murowany garaż z radiowym otwieraczem drzwi. Cały dom centralnie ogrzewany. Cena na szybką sprzedaż \$30,000 jest tak niska, że trudno w nią uwierzyć, gdy się obejrzy ten dom. Spieszcie się, aby skorzystać z tej okazji, jedynie w Waszym zyciu, dzwonić do cudotwórcy, dzwonić do Michaels zaraz.
254-8500

PRZEZ WŁAŚCIELA
2 piętrowy, narożny. 5x4. 2 sypialnie w każdym. Gazem ogrzewany. Murowany garaż na 2 auta. Dobrze utrzymany. Dobry dochód, blisko zakupów, kościoła i transportacji.
5446 W. ALTGELD

Przez Właściciela
4703 N. SPRINGFIELD
4700 Północ 3900 Zachód
Czysty, Murowany—2x5
Garaż Na 2 Auta
Dochód \$183
Plus Mieszkanie
Blisko Sklepow i Komunikacji
Dzwonić Po Umówienie
\$35,500 539-9441

2516 N. Luna
Dom Otwarty
w Niedziele od 1-5 po poł.

Par. Św. Stanisława
Zupełnie nowy luksusowy 2 mieszkaniowy, 1 1/2 łazienki, gazowe ogrzewanie. — Pełna suteryna, kryta weranda.

Modern Home Builders
725-7393 lub 775-4593

JAKUBOWO
4-ro pokojowa rezydencja. Lota 45x125. Nowy garaż na 2 auta. Cena \$19,900
A. B. REALTY 777-1010

5-pokojowy, angielski, murowany
Gazowe ogrzewanie. Garaż na 2 auta. Elegancki, \$26,900.

5 sypialniowy, murowany 2 łazienki. Gazowe ogrzewanie. Garaż na 2 auta. \$23,900.

3-mieszkaniowy, murowany, 3 sypialnie w każdym plus mieszkanie w piwnicy. Murowany garaż. \$45,500.

BEAULIEU
5341 Belmont 56-62 282-7979

★ Domy

SCHILLER PARK NEW CUSTOM TWO FLAT
9633 W. River St.
(2 blks. N. of Lawrence, 4 blks. W. of River Rd.)
Financing available
SPIRCOFF BUILDERS
867-6622
Call for appt. Mon.-Fri. 1-5

DOM OTWARTY NIEDZIELA 1-4:30
3838 W. CORNELIA
Murowany bungalow, 5 pokoi, 1 1/2 łazienki. Gazem gorącą wodą ogrzewanie. Wdowa musi sprzedać.
C. B. ZELLER
WE 5-4466

PRZEZ WŁAŚCIELA. Piękny dom o 2 sypialniach, śliczny wykończony beżment z barem 1 1/2 łazienki, garaż na 2 auta i warsztat. Winogrona i drzewa owocowe. Dzielnica zakupów blisko. Wiele innych dogodności. — 255-8358 po 6.

CENTRAL-MILWAUKEE
1x5, 1x4, nowy murowany Nowoczesne kuchnie i łazienki. Garaż na 2 auta.
A. B. REALTY 777-1010

2x5 BRICK, N. W. side. 1 blok from St. Angela school and church. Modern apart. Basement can be used for apartment. NA 6-1265 or 378-1039. Reasonable.

MUROWANY 2x6
Oddzielne ogrzewanie, Harding i Fullerton. Tylko \$28,500.
GALLIK 772-8554

DOCHODOWY BUDYNEK
2 mieszkaniowy murowany. — 2 czwórki i garaż. Wszystkie wynajęte. Dobrze utrzymany. \$175 dochodu miesięcznie. Podatek poniżej \$250 rocznie. Okolica Paulina-Milwaukee. \$11,900.
724-1442

Blisko FULLERTON i LARAMIE
2 piętrowy murowany dom. 5-ka i 6-ka. — Nowoczesny wewnątrz. Dwa gazowe centralne ogrzewania. 2 automy garaż. Tylko \$35,900.
Polskie Biuro
ASSET REALTY
5333 Fullerton 889-8824

BĘDZIECIE DUMI Z TEGO MUROWANEGO BUNGALOW!
5500 Zachód—1500 Północ
Czyste, duże 5 pokoi. Wykładana, zakryta tylna weranda, nowoczesna, telefoniczna kuchenka. — Pełny, czysty beżment. Gorącą wodą gazowe ogrzewanie. Podłaz. Dywany od ściany do ściany. Dodatki. Doskonała komunikacja.
Cena \$23,500
SERUM REALTY
Tel. 637-4464

JADWIGO
Przez Właściciela
Do sprzedania z powodu starości. Murowany 3 piętrowy budynek. 2346 W. Palmer Ave., blisko Western Ave. — Jeden skł. 1 1/4 pokojowe mieszkanie za sklepem oraz 2 mieszkania 6-cio pokojowe. Garaż na 2 auta. Dochodu miesięcznie: \$276. Na Szybka Sprzedaż
Właściciel Mieszka
1107 N. Sacramento Ave.
Tel. HU 6-4435

DOSKONAŁY dla zrzecznego, 3 piętrowy apartamentowy budynek, 7 pokojowy murowany bungalow z tyłu. Dla zamknięcia spadku. 1103 N. Marshfield. 489-3457.

5 minut do Lawrence i Harlem. Luksusowy, 4-mieszkaniowy, 6 pokoi z 3-ma sypialniami, 2-3-ki i 1-4. Dom na tylko 9 lat. Niskie podatki, szkoły i sklepy. W polowie \$60-tkach.
BEAULIEU
5341 Belmont 50 282-7979

6-pokojowe mieszkanie ze sklepem. Idealne na biuro lub dla profesjonalisty. Piwnica — 4400 zachód—2400 północ. \$29,000.
PATRIA 486-4130

6. POKOJOWY MUROWANY BUNGALOW
3 sypialnie. Nowoczesna łazienka i kuchnia. Pełna wykończona piwnica. Nowy gazowy furnes. Dywany i draperie włączone. Murowany garaż na 2 auta z nowymi drzwiami. Okolica 5500 zachód i 1300 północ. Żądana cena \$24,500.
DEC REALTORS
5408 W. Division 261-2564

OKAZJA W BRIGHTON PARK
W doskonałej dzielnicy na terenie Brighton Park, piękny 1 1/2 piętrowy z dwoma mieszkaniami 4-2 pokojowymi plus jedno 4-pokojowe, które może być połączone z jednym z mieszkań czteropokojowych, jeśli się chce mieć apartament siedmio-pokojowy. 2 łazienki. Liczne dodatki zmodernizowane, plus 2 automy garaż. Niska jak cud cena tylko \$16,900. Spieszcie się, aby skorzystać z tej wyjątkowej okazji. Dzwonić do cudotwórcy, dzwonić do Michaels zaraz.
254-8500

\$19,900
2x5 obity, 2 nowe bojłery, automatycznie gazowe ogrzewanie. Nowa elektryka. Garaż. Na Hamlin blisko Palmer.
GALLIK 772-8554

Dobra Inwestycja Przerobiona
2 budynki, 4 mieszkania i biuro. Aluminiowe zimowe okna i siatki. Mieszkanie właściciela odnowione z gustem. Robione na zamówienie draperie i dywany. Cena \$69,900.
Tel. do FRAN. KONOPKA 631-7442
Wieczorami: 823-0439

★ Domy

2-5 Otwarty w niedz. 2-5 3112 N. PARKSIDE (5634 W.) 7-pokojowy nowoczesny, murywany bungalow, 4 sypialnie, 2 1/2 łazienki...

TYLKO \$850 WPLATY Czysty 4-sypialniowy "stucco" dom na dużej parceli. Ultra nowoczesna kuchnia i łazienka...

W Par. Św. Konstancji SLICZNE SPOŁDZIELCZE (Condominium) W JEFFERSON PARKU...

BUNGALOW 5 SYPIALNĀ Garaż. Pełny beżment. Dywany. Kombinacja stalowe drzwi...

CASEY — 3009 N. Marmora Ave. NA 2-4845 Wieczorami

Przez Właściciela 7-MIO MIESZKANOWY BUDYNEK MUROWANY DO SPRZEDAŻA

12-letni, 2-mieszkaniowy 1x5 1/2, 1x4 1/2, 3 sypialnie, duży pokój rekreacyjny...

Dom Otwarty w Niedziele od 1-5 po poł. 5023 W. ALTGELD AVE. (2500 Na Północ)

OKOLICA FULLERTON-WESTERN Otwarty Niedziela 2 Września, 1-4:30 2546 W. MEDILL

VICINITY FULLERTON-WESTERN OPEN SUNDAY SEPT. 9 1-4:30 2546 W. MEDILL

2-MIESZ. 6 i 5 POKOI Budynek w bardzo dobrym stanie. Gazowe ogrzewanie. Nowe przewody. Garaż na 2 auta...

Blisko BELMONT I LARAMIE 3-piętrowy z żółtej cegły, 3-słk. Duże piękne mieszkania, 3-automowy garaż...

PRZEZ WŁAŚCICIELA OTWARTY NIEDZIELA 1-5 5326 W. EDDY

Par. św. Władysława. W angielskim stylu bungalow, 6 dużych pokoi, 3 sypialnie, kryta veranda, nowe dywany, draperie...

3429 N. BOSWORTH Otw. w niedziele 2-4:30 1x5, 1x4, kryta veranda, centralne ogrzewanie, piwnica garaż. \$22,500.

SPRZEDAŻ PRZEZ WŁAŚCICIELA Otwarty Do Oglądania 1409 N. MASON AVE. Piękny, murywany bungalow. Duży pokój frontowy i jadalnia...

3429 N. BOSWORTH Otw. w niedziele 2-4:30 1x5, 1x4, kryta veranda, centralne ogrzewanie, piwnica garaż. \$22,500.

PRZEZ WŁAŚCICIELA Otwarty w Niedziele 1-5 5119 W. NEWPORT (3430 N.)

Otwarty w Niedziele 1-5 5628 W. LELAND (4700 N.) Pierwszy raz podany do sprzedaży. Formalna jadalnia. Centralne ogrzewanie. Garaż na 2 auta. \$40,900.

Otwarty w Niedziele 1-4 NORRIDGE \$37,900 4221 N. OTTAWA (7630 W.) Natychmiastowe objęcie. 8-pokojowy, murywany bungalow. 5 sypialni. Murywany garaż na 2 auta.

Przejdźcie się obok 2931 N. ALLEN (3500 W.) Drewniany, obity 2-mieszkaniowy plus dodatkowa 25-stopowa parcela. Wszystko to za \$23,500.

BRYN MAWR przy CENTRAL Nowszy, murywany, 24 mieszkań. Przekazemy morgocz na 5 1/2 %.

FRANKLIN PARK Nowszy, murywany, 3-mieszkaniowy. \$54,000. Osobne gazowe ogrzewanie. Garaż.

Przejdźcie się obok — nie przekładajcie lokatorom 3042 N. SPAULDING (3300 W.) 13-mieszkaniowy, z żółtej cegły. Dochód \$18,780. Cena tylko \$70,000, wpłaty \$15,000.

HOMEFINDERS 6257 N. Milwaukee 763-2323 Mówimy po polsku.

WYJĄTKOWO DOBRZE ZBUDOWANY DOM W EDISON PARK 4 sypialnie, 1 1/2 łazienki. Oficjalna jadalnia, duży salon. Duża zakryta weranda. Centralna klimatyzacja, garaż na 2 auta. Duża parcela przy cichej ulicy w wyborowym położeniu. Chcą \$47,000.

NOWSZA, MUROWANA PODNIESIONA RANCH O 2 SYPIALNIACH Wykończona "lath" i tylnikiem. Z wyborowego dębu podłogi, naturalnie wykończone drzwi, obicia i robione na zamówienie szafki. Centralna klimatyzacja. 4105 N. Meade. Chcą \$39,800.

PARCELE W BARRINGTON 2 do 5 akrów w wyborowym położeniu. W cenie od \$18,000 do \$45,000.

UNION GROVE, WISCONSIN 25 akrów, 1/2 mili od granicy osiedla. 1800 stóp frontu przy dwóch drogach. — Ulepszone przez 2 piętrowy drewniany budynek z 2 mieszkaniami. Oczekują oferty.

Karl Larsen & Son 381-3444 267-5580 545-6200 Prosimy zgłaszać się po angielsku.

BELMONT GARDENS Dobre 2-5-ki. Nowy gazowy boiler. Modne łazienki, szafka-woda kuchnia. 2-automowy garaż. Czynsz \$180 z 1-go piętra plus ekstra pokój z łazienką za \$22 tygodniowo. Dobrze utrzymany budynek.

W PAR. ŚW. FERDYNANDA AUSTIN I BELMONT Jednorodzinny dom w angielskim stylu. 5 pokoi na dole, jedna sypialnia u góry. 2 automy garaż, szeroka parcela, izolowany dach. Możliwość zbudowania dodatkowego mieszkania u góry dla krewnych. Woda i gaz przeciągnięte.

JEFFERSON PARK Zaledwie kilku-letni, żółty budynek. 2x6, blisko elektrycznej kolejki. Wysoki czynsz \$260. Szeroka parcela. — Luksusowy wewnątrz. Cena jak za prawie nowy budynek nie za wysoka. Mamy Również Podobne Domy W Innych Dzielnicach Po więcej informacji dzwonić do: Mr. Kazmierskiego.

LIS REALTORS 631-5700

BLISKO 53-ej i MAPLEWOOD Jak nowy, 5 1/2 pokojowa rezydencja, 3 sypialnie, gazowe ogrzewanie, 2 automy garaż. Prosimy o ofertę.

BLISKO 54-ej i HERMITAGE 2 piętrowy, murywany, 2x6, gazowe ogrzewanie, w doskonałym stanie. Garaż. Okazja. Tylko \$1,100 wpłaty.

BLISKO 52-ej i TALMAN 2 piętrowy drewniany. — 2x4. Gazowe ogrzewanie, Basement. Duża lola. Garaż. Natychmiastowe objęcie obu mieszkań. \$17,500.

BROM REALTY CO. 1857 West 51st St. W tygodniu 476-6100 W niedzielę RE 7-3400

SPRZEDAŻ PRZEZ WŁAŚCICIELA Otwarty Do Oglądania 1409 N. MASON AVE. Piękny, murywany bungalow. Duży pokój frontowy i jadalnia. — Duży "Panellet" pokój rodzinny, 5 sypialni, 2 pełne łazienki Garaż na 2 auta. Wiele dodatków. CENA \$25,900 637-5804 Proszę mówić po angielsku.

PRZEZ WŁAŚCICIELA 1409 N. MASON AVE. Piękny, murywany bungalow. Duży pokój frontowy i jadalnia. — Duży "Panellet" pokój rodzinny, 5 sypialni, 2 pełne łazienki Garaż na 2 auta. Wiele dodatków. CENA \$25,900 637-5804 Proszę mówić po angielsku.

PRZEZ WŁAŚCICIELA Otwarty w Niedziele 1-5 5119 W. NEWPORT (3430 N.)

Otwarty w Niedziele 1-4 NORRIDGE \$37,900 4221 N. OTTAWA (7630 W.) Natychmiastowe objęcie. 8-pokojowy, murywany bungalow. 5 sypialni. Murywany garaż na 2 auta.

Przejdźcie się obok 2931 N. ALLEN (3500 W.) Drewniany, obity 2-mieszkaniowy plus dodatkowa 25-stopowa parcela. Wszystko to za \$23,500.

BRYN MAWR przy CENTRAL Nowszy, murywany, 24 mieszkań. Przekazemy morgocz na 5 1/2 %.

★ Domy

Otwarty w Niedziele 1-5 5847 N. MOBILE (6300 W.) 4-sypialniowy, murywany bungalow, 2 sypialnie na dole, 2 u góry, jadalnia, garaż na 2 auta. Pieszko do par. św. Tarcyzusa. Cena tylko \$39,500.

Otwarty w Niedziele 1-4 5119 W. NEWPORT (3430 N.) Bardzo czysty, 4-sypialniowy murywany bungalow. Pierwszy raz podany do sprzedaży. Formalna jadalnia. Centralne ogrzewanie. Garaż na 2 auta. \$40,900.

Otwarty w Niedziele 1-5 5628 W. LELAND (4700 N.) Pierwszy raz podany do sprzedaży. Drewniany, obity, 2-mieszkanliwy. 2-5ki, osobne gazowe ogrzewanie. Podatki \$47. Pieszko do Jefferson Park CTA.

Otwarty w Niedziele 1-4 NORRIDGE \$37,900 4221 N. OTTAWA (7630 W.) Natychmiastowe objęcie. 8-pokojowy, murywany bungalow. 5 sypialni. Murywany garaż na 2 auta.

Przejdźcie się obok 2931 N. ALLEN (3500 W.) Drewniany, obity 2-mieszkaniowy plus dodatkowa 25-stopowa parcela. Wszystko to za \$23,500.

BRYN MAWR przy CENTRAL Nowszy, murywany, 24 mieszkań. Przekazemy morgocz na 5 1/2 %.

FRANKLIN PARK Nowszy, murywany, 3-mieszkaniowy. \$54,000. Osobne gazowe ogrzewanie. Garaż.

Przejdźcie się obok — nie przekładajcie lokatorom 3042 N. SPAULDING (3300 W.) 13-mieszkaniowy, z żółtej cegły. Dochód \$18,780. Cena tylko \$70,000, wpłaty \$15,000.

HOMEFINDERS 6257 N. Milwaukee 763-2323 Mówimy po polsku.

WYJĄTKOWO DOBRZE ZBUDOWANY DOM W EDISON PARK 4 sypialnie, 1 1/2 łazienki. Oficjalna jadalnia, duży salon. Duża zakryta weranda. Centralna klimatyzacja, garaż na 2 auta. Duża parcela przy cichej ulicy w wyborowym położeniu. Chcą \$47,000.

NOWSZA, MUROWANA PODNIESIONA RANCH O 2 SYPIALNIACH Wykończona "lath" i tylnikiem. Z wyborowego dębu podłogi, naturalnie wykończone drzwi, obicia i robione na zamówienie szafki. Centralna klimatyzacja. 4105 N. Meade. Chcą \$39,800.

PARCELE W BARRINGTON 2 do 5 akrów w wyborowym położeniu. W cenie od \$18,000 do \$45,000.

UNION GROVE, WISCONSIN 25 akrów, 1/2 mili od granicy osiedla. 1800 stóp frontu przy dwóch drogach. — Ulepszone przez 2 piętrowy drewniany budynek z 2 mieszkaniami. Oczekują oferty.

Karl Larsen & Son 381-3444 267-5580 545-6200 Prosimy zgłaszać się po angielsku.

BELMONT GARDENS Dobre 2-5-ki. Nowy gazowy boiler. Modne łazienki, szafka-woda kuchnia. 2-automowy garaż. Czynsz \$180 z 1-go piętra plus ekstra pokój z łazienką za \$22 tygodniowo. Dobrze utrzymany budynek.

W PAR. ŚW. FERDYNANDA AUSTIN I BELMONT Jednorodzinny dom w angielskim stylu. 5 pokoi na dole, jedna sypialnia u góry. 2 automy garaż, szeroka parcela, izolowany dach. Możliwość zbudowania dodatkowego mieszkania u góry dla krewnych. Woda i gaz przeciągnięte.

JEFFERSON PARK Zaledwie kilku-letni, żółty budynek. 2x6, blisko elektrycznej kolejki. Wysoki czynsz \$260. Szeroka parcela. — Luksusowy wewnątrz. Cena jak za prawie nowy budynek nie za wysoka. Mamy Również Podobne Domy W Innych Dzielnicach Po więcej informacji dzwonić do: Mr. Kazmierskiego.

LIS REALTORS 631-5700

BLISKO 53-ej i MAPLEWOOD Jak nowy, 5 1/2 pokojowa rezydencja, 3 sypialnie, gazowe ogrzewanie, 2 automy garaż. Prosimy o ofertę.

BLISKO 54-ej i HERMITAGE 2 piętrowy, murywany, 2x6, gazowe ogrzewanie, w doskonałym stanie. Garaż. Okazja. Tylko \$1,100 wpłaty.

BLISKO 52-ej i TALMAN 2 piętrowy drewniany. — 2x4. Gazowe ogrzewanie, Basement. Duża lola. Garaż. Natychmiastowe objęcie obu mieszkań. \$17,500.

BROM REALTY CO. 1857 West 51st St. W tygodniu 476-6100 W niedzielę RE 7-3400

SPRZEDAŻ PRZEZ WŁAŚCICIELA Otwarty Do Oglądania 1409 N. MASON AVE. Piękny, murywany bungalow. Duży pokój frontowy i jadalnia. — Duży "Panellet" pokój rodzinny, 5 sypialni, 2 pełne łazienki Garaż na 2 auta. Wiele dodatków. CENA \$25,900 637-5804 Proszę mówić po angielsku.

PRZEZ WŁAŚCICIELA Otwarty w Niedziele 1-5 5119 W. NEWPORT (3430 N.)

Otwarty w Niedziele 1-4 NORRIDGE \$37,900 4221 N. OTTAWA (7630 W.) Natychmiastowe objęcie. 8-pokojowy, murywany bungalow. 5 sypialni. Murywany garaż na 2 auta.

Przejdźcie się obok 2931 N. ALLEN (3500 W.) Drewniany, obity 2-mieszkaniowy plus dodatkowa 25-stopowa parcela. Wszystko to za \$23,500.

BRYN MAWR przy CENTRAL Nowszy, murywany, 24 mieszkań. Przekazemy morgocz na 5 1/2 %.

FRANKLIN PARK Nowszy, murywany, 3-mieszkaniowy. \$54,000. Osobne gazowe ogrzewanie. Garaż.

Przejdźcie się obok — nie przekładajcie lokatorom 3042 N. SPAULDING (3300 W.) 13-mieszkaniowy, z żółtej cegły. Dochód \$18,780. Cena tylko \$70,000, wpłaty \$15,000.

HOMEFINDERS 6257 N. Milwaukee 763-2323 Mówimy po polsku.

WYJĄTKOWO DOBRZE ZBUDOWANY DOM W EDISON PARK 4 sypialnie, 1 1/2 łazienki. Oficjalna jadalnia, duży salon. Duża zakryta weranda. Centralna klimatyzacja, garaż na 2 auta. Duża parcela przy cichej ulicy w wyborowym położeniu. Chcą \$47,000.

NOWSZA, MUROWANA PODNIESIONA RANCH O 2 SYPIALNIACH Wykończona "lath" i tylnikiem. Z wyborowego dębu podłogi, naturalnie wykończone drzwi, obicia i robione na zamówienie szafki. Centralna klimatyzacja. 4105 N. Meade. Chcą \$39,800.

PARCELE W BARRINGTON 2 do 5 akrów w wyborowym położeniu. W cenie od \$18,000 do \$45,000.

UNION GROVE, WISCONSIN 25 akrów, 1/2 mili od granicy osiedla. 1800 stóp frontu przy dwóch drogach. — Ulepszone przez 2 piętrowy drewniany budynek z 2 mieszkaniami. Oczekują oferty.

Karl Larsen & Son 381-3444 267-5580 545-6200 Prosimy zgłaszać się po angielsku.

BELMONT GARDENS Dobre 2-5-ki. Nowy gazowy boiler. Modne łazienki, szafka-woda kuchnia. 2-automowy garaż. Czynsz \$180 z 1-go piętra plus ekstra pokój z łazienką za \$22 tygodniowo. Dobrze utrzymany budynek.

W PAR. ŚW. FERDYNANDA AUSTIN I BELMONT Jednorodzinny dom w angielskim stylu. 5 pokoi na dole, jedna sypialnia u góry. 2 automy garaż, szeroka parcela, izolowany dach. Możliwość zbudowania dodatkowego mieszkania u góry dla krewnych. Woda i gaz przeciągnięte.

JEFFERSON PARK Zaledwie kilku-letni, żółty budynek. 2x6, blisko elektrycznej kolejki. Wysoki czynsz \$260. Szeroka parcela. — Luksusowy wewnątrz. Cena jak za prawie nowy budynek nie za wysoka. Mamy Również Podobne Domy W Innych Dzielnicach Po więcej informacji dzwonić do: Mr. Kazmierskiego.

LIS REALTORS 631-5700

BLISKO 53-ej i MAPLEWOOD Jak nowy, 5 1/2 pokojowa rezydencja, 3 sypialnie, gazowe ogrzewanie, 2 automy garaż. Prosimy o ofertę.

BLISKO 54-ej i HERMITAGE 2 piętrowy, murywany, 2x6, gazowe ogrzewanie, w doskonałym stanie. Garaż. Okazja. Tylko \$1,100 wpłaty.

BLISKO 52-ej i TALMAN 2 piętrowy drewniany. — 2x4. Gazowe ogrzewanie, Basement. Duża lola. Garaż. Natychmiastowe objęcie obu mieszkań. \$17,500.

BROM REALTY CO. 1857 West 51st St. W tygodniu 476-6100 W niedzielę RE 7-3400

SPRZEDAŻ PRZEZ WŁAŚCICIELA Otwarty Do Oglądania 1409 N. MASON AVE. Piękny, murywany bungalow. Duży pokój frontowy i jadalnia. — Duży "Panellet" pokój rodzinny, 5 sypialni, 2 pełne łazienki Garaż na 2 auta. Wiele dodatków. CENA \$25,900 637-5804 Proszę mówić po angielsku.

★ Domy

KOLMAR I DIVERSEY 5x5, deluxe murywany. W doskonałym stanie. Pełen basement. Nowy system automatycznego ogrzewania gazem. 220 volt elektryczność. Na szybką sprzedaż, bo właściciel wyjeżdża do innego stanu.

BELMONT-LE CLAIRE 1x5, 7x4, murywany, z żółtej cegły. Nowy system ogrzewania. Pełen basement. Podwójne okna. Cena okazjna.

6200 WEST I FULLERTON 2x5 1/2, 1x4, w basemencie. 8 lat stary. 2 automy murywany garaż. 2 systemy ogrzewania gazem — "Baseboard Heat". Cena na szybką sprzedaż zniżona do \$68,000, lub najlepsza oferta.

JACKOWO Murywany, centralnie ogrzewany, 1x7 (z dwoma łazienkami). 3x4, 1x2. Dwa automy garaż. Cena zniżona do tylko \$33,000. Można się potargować.

WACŁAWOWO-SPADEK 2x6, murywany, gorącą wodą—gazem ogrzewany. 2 pokoje w basemencie. 2-automowy, murywany garaż. Na szybką sprzedaż \$42,000.

ROSCOE — 6300 NA ZACHÓD Drewniana, obita 5-0 pokojowa rezydencja na szerokiej parceli 37x125. Centralne ogrzewanie. Jedno automy garaż z bocznym wjazdem z ulicy. Cena.....\$29,900

POLSKIE BIURO PRIME REALTY 3417 N. Central Ave. Tel. 283-1234

PAR. ŚW. WACŁAWA Murywany, 2x5, 2 automy garaż, centralne ogrzewanie. Lota 30x150. Szafka-woda kuchnia. Cena do omówienia.

TYLKO 4 LATA STARY Z żółtej cegły 1x5, 1x4. Lota 30x125. Centralne ogrzewanie. Nowoczesne kuchnie i łazienki—\$46,000. (Cena na szybką sprzedaż.)

JACKOWO 3x4. Każdy lokator sam sobie ogrzewa. Drewniany, obity. \$305 miesięcznie dochód. Właściciel żąda \$23,500. Można się potargować.

JACKOWO 9 apartamentowy z żółtej cegły. W kształcie litery "L". Centralne ogrzewanie. Wpłaty \$30,000. Dochód roczny \$14,600.

PROSIMY RÓWNIEŻ ZGŁASZAĆ WASZE POSIADŁOŚCI O ILE ZAMIERZAJE W TYM ROKU SPRZEDAĆ LUB JUŻ TERAZ SPRZEDAĆ. ZGŁOSZENIE DO NAS BUDYNKI BĘDĄ WYCENIĄ PRZEZ NAS WYŁĄCZNIE OGLASZANE, CELEM ZNALEZIENIA ODPWIEDNIEGO KUPCA, BO —

KUPIĆ — SPRZEDAĆ WAM SIĘ UDA, TYLKO PRZEZ REALTY BUDA.

BUDA REALTY 2990 N. Milwaukee Ave. 486-6363

DOBRE BUDYNKI DO KUPNA? WIADOMO!!! O Boy Tylko w Troy! NOWSZY — 6 Mieszkań! Luksusowy budynek z murywanym garażem. 4x4 1/2ki i 2x3 1/2ki. NAJLEPSZA OKOLICA HARLEM i BELMONT. Dobra inwestycja pieniędzy w dzisiejszych czasach.

2x6'ki i 1x3'ka — \$41,500 Murywany z NOWYM GARAZEM. Piękne nowoczesne kuchnie i łazienki. Całkiem NOWE 3 pokojowe mieszkanie w basemencie. 2 nowe, bojery gazowe do ogrzewania. Nowa elektryka. Na bocznej ulicy — zachód od Pulaski i Belmont. Można się szybko wprowadzić.

JEFFERSON PARK!!! (5500 północ i 5700 zachód) tylko 1 blok od Milwaukee Ave. NOWSZY murywany z garażem. Pięknie wykończone 2 mieszkania. 2 osobne gazowe ogrzewania i 2 CENTRALNE OCHŁADZANIA. — CENA TYLKO \$69,900.

JACKOWO!!! — 2 Mieszkania! \$26,000 (MILWAUKEE-RIDGEWAY) Murywany 5 pokoi (całkowicie odnowiony i nowoczesny). Nowy boiler gazowy i nowa elektryka. Basement. EXTRA 4 pokoje na dochód. Najlepsze i najdogodniejsze położenie, blisko kościoła, szkół, zakupów i 1/2 bloku do Milwaukee Ave. Można się natychmiast wprowadzić. Klucze w biurze.

JACKOWO! — 2 Mieszkania Zgrabne 2x5-ki. Duże pokoje. Czyszczenia jak ocean albo górski potok! Dodatkowo 3 pokoje w piwnicy. Garaż. 1 blok od Milwaukee. Cena na szybką sprzedaż \$27,900.

DUŻO INNYCH PIĘKNYCH DOMÓW DO WYBORU NA PÓŁNOCNYM ZACHODZIE!

TROY RLTY. 3033 N. Milwaukee Ave. Tel. 276-5333

JAK DZIEDKI NASZE MÓWIŁY — NAJLEPIJ UŁOKOWANY PIENIĄDZ TO ZIEMIA ALBO BUDYNEK! Wolność Tomku w swoim Domku!!!

Gdy Chcicie Kupić Lub Sprzedać Dom Zapraszamy Was Do Odwiedzenia Solidnego Polskiego BIURA REALNOŚCIOWEGO Jan Kamiński, Broker

PATRIA REALTY 2921 N. CENTRAL PARK AVE. Tel. 486-4130 Duży wybór domów na północnym-zachodzie. Moteciele obejrzeć u nas ich zdjęcia.

NAJSTARSZA POLSKA REALNOŚCIOWA FIRMA J. B. PALLASCH I SYNOWIE 2871 N. MILWAUKEE AVE. Telefon AR 6-1517 Załatwia wszelkie sprawy realnościowe jak kupno, sprzedaż, zamiana budynków, hipoteki, ubezpieczenia ogniewe i od wypadków

WESOŁOWSKI REALTY Nowe Polskie Biuro Realnościowe w Avondale 3635 W. Diversey Tel. 384-1033

Zgłaszajcie Wasze budynki na sprzedaż. Specjalizujemy się w północno-zachodniej dzielnicy Szybka, Sumienna, Fachowa Obsługa.

★ Domy

NORTH NARRAGANSETT Piękny 2 mieszkania, (2-6ki). — Wszystkie pokoje duże. Pełny beżment. Garaż na 2 auta. Pytać o ALICE po 5:30 HOMESTEAD 247-5426

SPRZEDAŻ PRZEZ WŁAŚCICIELA Drewniany dom, 2x4. — Blisko Kostner i Cortez. Cena \$17,000. Niskie podatki. Tel. 237-8516

OPEN HOUSE Sunday, September 16th. 5043 W. Potomac Ave., (1300 North), 6 room brick, 3 bedroom, gas hot water heat, 2 car garage, wall to wall carpeting. L & D full basement. Low 20's.

Blisko North i Cicero Ave. Piękny, 17 letni murywany dom. Wszystko nowoczesne, 3 sypialnie. Duża parcela z garażem na 2 auta z bocznym wjazdem. Chcemy \$37,000.

M. SMITH REALTY 626-3848

OKAZJĄNA sprzedaż, 5 pokojowy dom. Naróżna lola, północny zachód. 745-0743 wieczorem. Cały dzień na weekend.

1759 N. LATROBE 1 1/2 piętrowy, murywany — 14 letni. 5 1/2 pokoi na dole, 2 na górze. Dwa oddzielne ogrzewania gazem. Centralna klimatyzacja. Nowy garaż na 2 auta. Cena w średniej \$40tce.

COSMOPOLITAN REALTY 622-7070

WACŁAWOWO, przez właściciela. Murywany, 2x6. Duże pokoje. Kryte verandy. Murywany garaż. Blisko szkół i komunikacji. Dom otwarty w soboty i niedziele od 1-5 do 5-jej p.p. Tel. 763-2010 lub 777-1507.

Dwoje w Starszym Wieku SPRZEDAJĄ DOM Murywany, 2-6ki. Jeden blok od kościoła i publicznej szkoły. Piękna okolica. Tanie—wołać: HU 9-6478

4 MIESZKANIA Właściciele muszą sprzedać. \$4,860 dochodu brutto. Osobne ogrzewanie. Cena zredukowana do \$21,000. Okolica Austin i Division.

DEC REALTORS 5408 W. Division 261-2564

NA SPRZEDAŻ PRZEZ WŁAŚCICIELA Murywany 5 sypialni bungalow. Dywany i draperie. Blisko szkół i zakupów. Wiele dodatków. Szeroka parcela. Cena umiarkowana. Tel. 865-1131—CL9-6238 Proszę Zgłaszać się Po Angielsku

NA SPRZEDAŻ PRZEZ WŁAŚCICIELA 2 mieszkaniowy murywany, 2x6 dom dochodowy. Okolica Springfield i Barry. Gazem gorącą wodą ogrzewany. Pełny beżment. Zimowe okna. Garaż na 2 auta. Objęcie w ciągu 30 dni. Tel. FE 6-0825 Po 6 Wiecz.

NA SPRZEDAŻ PRZEZ WŁAŚCICIELA 2 mieszkaniowy murywany bungalow. Pełny basement. Garaż. Centralne ogrzewanie. 4931 West Argyle St. 283-1399

OTWARTY NIEDZIELA 1-4 3845 N. PARIS (8134 zachód) Murywany Georgian, 1 1/2 łazienki

★ Do Wynajęcia

JADWIGOWO — 4 pokoje. 2 sypialnie. Kryta weranda. Gazowe ogrzewanie. 3-cie piętro. 486-8747.

MIESZKANIE DLA JEDNEJ OSOBY
Umeblowane w bezmencie do wynajęcia. W dzielnicy Cragin. Tel. 889-0254

PIEKNE 4 POKOJE DO WYNAJĘCIA
W Bezmencie. 3718 W. CORNELIA AVE. Tel. 588-8479

4 POKOJE na 3-cim. 2338 W. Walton ul.

3 POKOJE, łazienka, kryta weranda, umeblowane, centralne ogrzewanie, świeżo odremontowane, parter. 486-6973, North Paulina.

2 MIESZKANIA po 5 1/2 pokoi, 2-gie piętro. Okolica Diversey i Cicero. Dorosłym bez zwierząt. — 725-4878.

3 i 6 POKOI, ogrzewane. Spokojnie. Po 7-iej Dombki, 1502 North Kedzie.

NOWOCZESNE 4 pokoje. Przystępnie. 4411 W. Walton.

4 POKOJE. Przystępnie. Schody przeciwpożarowe. 1814 W. Rice St. — 262-6996.

DO WYNAJĘCIA
Jedno mieszkanie pięknie wyremontowane 6 pokojowe. Wolimy polskich ludzi, dorosłych. Także mamy umeblowane pokoje pojedyncze dla samotnych mężczyzn. 227-9045

DO WYNAJĘCIA
Pokój dla samotnego mężczyzny ogrzewany z używalnością kuchni. 2130 W. Cortez ulica Tel. 278-5461

5 POKOI czyste, 2-gie piętro. Dla dorosłych. 1121 N. Damen, 486-7264.

6 POKOJOWE mieszkanie na 3-cim. Ogrzewane, odnowione. — 2539 N. Kimball. — 342-0680

6 DUŻYCH odnowionych pokoi. Umeblowane lub nie. Logan Square. 486-4619.

DO WYNAJĘCIA
3 pokoje w basemencie, umeblowane. Dla starszego małżeństwa lub starszych 2 pań. 4606 So. California Ave. Tel. 254-5048

4 POKOJOWE mieszkanie na drugim. Gazowym piecem ogrzewane. 2646 W. Augusta.

DO WYNAJĘCIA POKÓJ
Kompletnie umeblowany z lodówką i piecem przy Lawrence i Karlov Aves. Tel. 286-7531

★ Poszukuje Mieszkania
JEDNA OSOBA POSZUKUJE MIESZKANIA 3 POKOJE
w okolicy Władysława, Jakubowa lub w Cragin. Zgłoszenia do 8:30 do 10-jej wieczorem. Tel. 889-7817

RODZINA—3-je dorosłych poszukuje 5 albo 6 pokoi w okolicy Jackowo-Avonale. 276-6733 po 5-jej

DO WYNAJĘCIA 5 pokoi i 2 pokoje. Tel. 698-2551.

★ POSZUKUJĘ MIESZKANIA
Do Wynajęcia w Warszawie Na Okres 1-2 Lat
Proszę telefonować po godzinie 6-jej wieczorem: 777-5214

Samotna Pracująca Pani Poszukuje 2 Pokoje
z kuchnią i łazienką, ogrzewane. 2-gie piętro lub pokój z kuchnią. Okolice: Austin i Lawrence. Tel. 545-2140 po godz. 6 wiecz.

MEZCZYZNA poszukuje pokoju. Między Pracujący. W okolicy 63 i Pulaski lub Brighton Park. 432-7106.

★ RUMMAGE SALE
Zamknięcie spadku. Kompletnie umeblowane do pokoju frontowego, jadalni, kuchni i 2-ch sypialni. Naczynia i odzież. Po informacji dzwonić po 4-jej 967-5866 lub AL 2-7657.

RUMMAGE SALE — Garage — Patio Sale — 2750 W. Balmoral. Sat. and Sun. Sept. 15-16.

RUMMAGE SALE Tuesday, September 18, 6 PM—9 PM; Wednesday, September 19, 9 AM—noon. Lutheran Redeemer Church —Bernice and Lamont.

RUMMAGE SALE NAZARETH UNITED CHURCH OF CHRIST
2500 N. Talman Ave. (near Fullerton) Mon., Sept. 17, 9 to 6 Tues., Sept. 18, 9 to 12

RUMMAGE SALE Bethel Methodist Church, Ridgeway i Cullom. Wtorek, 18-go września, 9-14 do 6-jej wieczorem.

★ DO WYNAJĘCIA

4 POKOJE, gazem ogrzewane. Gorąca woda. Łazienka. Dorosłym. Bez zwierząt. 1655 W. Division.

POKÓJ DLA PANA
Z UŻYWALNOŚCIĄ KUCHNI Prywatne wejście. Okolica Logan Square. Tel. 227-8229

4 JASNE CZYSZE POKOJE DO WYNAJĘCIA
Tylko dorośli. Bez zwierząt. — Dzwonić 278-0885

4 POKOJE, 2 podwójnego rozmiaru sypialnie. Nieumeblowane. W pobliżu 4400 S. Marshfield. — Umiarowanie, 254-7694.

NA JACKOWIE, 4 pokoje dla dorosłych. 772-3899.

3 POKOJE, Łazienka. Gazowym piecem ogrzewane. Isze piętro z tyłu. 1814 W. Thomas. 384-0104.

4 POKOJE, Ogrzewane i odnowione, na Jackowie. 1 lub 2 osoby. 736-4498.

4 POKOJE umeblowane lub nie, 2gie piętro, dla starszych. 2318 N. Palmer.

4 i 5 POKOI do wynajęcia. AR 6-2154.

4 POKOJE, Przystępnie. Kryta weranda. \$60. 1103 N. Marshfield. 489-3457.

3 POKOJE ogrzewane. Dla dorosłych. Północno-zachodnia strona. Dla miłego małżeństwa lub samotnej osoby. 384-7786.

5 POKOI do wynajęcia na 2im. Sam lokator ogrzewa. Na Wacławowie. Tel. 588-2452.

4 POKOJOWE mieszkanie, Isze piętro, 2 sypialnie, gazem ogrzewane. Tylko dorosłym. Okolica Św. Franciszka. AL 2-2629. 5—8 wieczorem.

ŁADNE 2 pokoje, umeblowane. Prywatne wejście. Łazienka. Gorąca woda. Piec, ogrzewacz. Dobra transportacja dla pracującej osoby. 2418 W. Moffat.

5 POKOI do wspólnego zamieszkania z niewiastą. 472-0322.

4 POKOJE, 1dna sypialnia, 2gie piętro. 924 N. Winchester do tej.

4 DUŻE ogrzewane pokoje dla dorosłych. Kryta weranda. Bez zwierząt. Lease i "security deposit." \$140. 227-3498.

6 ROOMS. Decorated, carpeted. Space heat. Adults. CA 7-4492.

Nowoczesne 6 Pokojowe Mieszkanie
Ogrzewane parą—gorącą wodą. 4 schowki—przysięgi domowe—Appliances—piec kuchenny i lodówka. Cena \$160 miesięcznie. 941 N. Laramie Ave. Dzwonić (Możecie Mówić Po Polsku) Tel. 383-4997

3 POKOJE z łazienką. Czyste. Umeblowane. 1612 W. Julian St. UMBELWANY ładny pokój dla pana. — Używalność kuchni. 2320 W. Cortez.

PIEKNE 5 1/2 POKOI CZYSZE DO WYNAJĘCIA
Może być dla dorosłych lub z jednym lub 2-ma dziećmi. 1021 N. DRAKE AVE. Tel. CA 7-7536

Zgłaszać Sie Po Godz. 4 Po Pol.

6 Pokoi Na Dole
A 7 Pokoi u Góry—Na 2-gim DO WYNAJĘCIA 2444 W. ERIE UL. Tel. 283-9509 albo 777-3843

Rozmówcie Sie Po Polsku

2 POKOJE, ŚWIEŻO ODNOWIONE I UMEBLWANE
\$70 miesięcznie z gazem, elektrycznością i ogrzewaniem w bezmencie. Dla solidnej osoby. Tel. 625-5909

★ INTERESY
MIDLAND RESTAURANT AND TAVERN
Dobra przemysłowa dzielnica, postój dla troków z parkowiskiem. 7 pokojowe ochładzane mieszkanie na gorze. Choroba zmusza do sprzedaży. 3214 WEST 47-ma ULICA VI 7-8953

LOUNGE — Opuszczam stan — \$13,500 lub najlepsza oferta. 297-5647 — 283-8888

POSİADAJĄCE WŁASNY INTERES
Murowany budynek, 2x4, 1x6 oraz bar i restauracja (4-ro pokojowe mieszkanie wolne do wprowadzenia się). Dobre wyrobiony interes położony na rogu w dzielnicy fabrycznej. Dodatkowy parking. Zamknięte w niedziele. Przez właściciela. BILL AND MARY'S LOUNGE 957 N. Cicero

ATHENS, WISCONSIN
Na sprzedaż TAWERNA z pełną licencją na alkohol. Podaje kanapki i Pizza. Mieszkanie — 2 sypialnie i salon. Duża kuchnia. \$24,000. Tel. 715—257-7869

NA SPRZEDAŻ sklep spożywczy i delikatesy. Elmwood Park. 456-1386 po 6-jej.

★ Posiadłości Poza Chic.
MERRILLVILLE
Ill. 65 i Rt. 30 krzyżówka, 17 akrowa działka w lekkiem przemysłowym okręgu z dostepem do linii kolejowej. Również kilka innych miejsc handlowych w cenie od \$8,000 za akr. Zgłoszenia po więcej informacji w języku angielskim do: NORTHERN INDIANA REALTY (219) 981-2571

DŁA starszego małżeństwa. Dzieci mile widziane. Obszerny 4 pokojowy dom na 1 akrze do wynajęcia. Piękny ogród. Przystępna cena. Dzwonić: 239-4281. Pisać: Leokadia Sitek, 10889 S. Prospect, Chicago 60643.

★ ODZIEŻ
SPRZEDAM damskie płaszcze, sukienki, swetry, męskie ubrania, spodnie, swetry. Duża ilość dziecięcej odzieży. Bardzo tanio. 2432 S. Ridgeway — RO 2-3784.

★ KONTRAKTORZY

BEZPŁATNE KOSZTORYSY ODRAZU.
Specjaliści we wszystkich rodzajach odnowy i przeróbki domów. — Udzielamy bezpłatnie porad.
Referencje tysięcy zadowolonych klientów, mówią same za siebie.
• Kuchnie i Łazienki • Usunięcie Defektów z przepisami budowlanymi
• Roboty Plumbierskie i Elektryczne • Aluminiowe Okna i Drzwi
• Malowanie Mieszkań • Fugowanie i Roboty Mularskie
• Dodatkowe Pokoje •
• Licencjonowana • Ubezpieczona • Pod Bondem
Budujemy Nowe Werandy i Reperujemy Stare. Pokrywamy Budynki Różnego Rodzaju Obciążeniem "Siding" Wstawiamy Drewniane Okna i Drzwi. Finansowanie FHA
ALCO CONSTRUCTION CO. 3608 Milwaukee Róg Addison •
Telefonujcie Dżiż: 282-9090
Właśc. A. Szwalger Obsłuz Was po polsku.

★ KONTRAKTORZY

OSZCZĘDZAJCIE
Dzięki Dużej Letniej Zniżce
Właśc. A. Szwalger Obsłuz Was po polsku.

★ Ogrzewanie

OCZYSZCZENIE BOJLERA i PALENISKA ZA \$950
Robota 24 Godzinna Gwarantowana Obsługa
TAKŻE REPERACJE URZĄDZEŃ DO OGRZEWANIA
• Darmo Kosztorysy • Darmo Przegląd Urządzeń — Bez Zobowiązań
METROPOLITAN HEATING CO. MA 6-0634 - 889-4448

★ Kontraktorzy

WSZYSTKIE ODNOWY DOMÓW
SZYBKO — TANIO — SUMIENNIE — FACHOWO
• Roboty Ciesielskie • Obciążenie Aluminiowe i Inne • Dachu • Schody • Okna • Werandy • Piwnice • Kuchnie • Łazienki • Dodatkowe Pokoje • Fugowanie • Malowanie Domów • Zewnątrz i Wewnątrz • Roboty Gwarantowane
Dzwonić do Znanego Kontraktora
Mike Dragowicz 588 - 6535

Lincoln ...

FURNACE CLEANING SERVICE
Chicago, Illinois 60647
3648-50 W. Diversey EV 4-0600
POSİADA Najlepszy na świecie ekwipunek do czyszczenia furnesów — o możliwościach większych jak dwieście dużych przyszyków do czyszczenia furnesów
24 GODZINNA OBSŁUGA W NAGŁYCH WYPADKACH CZYSZCZENIE I REPERUJEMY
• Furnesy • Kominy • Spacje • Boilery • Przekazywanie Ogrzewacz • Przewodów • Ochładzanie
OBSŁUGA REJONU CHICAGO PONAD 25 LAT DARMO KOSZTORYSY
EV 4 - 0600

S & H BUILDING MAINTENANCE
Wykonujemy Wszystkie Roboty Przy Budynkach
Malowanie Okien \$4.50 i Wyżej
• Fugowanie • Roboty Mularskie • Malowanie i Dekorowanie
Darmo Kosztorysy — Finansowanie — Kompletna Asekuracja
Dzwonić: 489-5960 lub rano 278-0369
Mówimy wszystkiejmi językami słowiańskimi
Pytajcie o WŁADKA

★ Kondominium

KONDOMINIUM
Okolica Milwaukee-Devon Aves. Forest Towers Condominium — piękny, nowy, nowoczesny i dość wysoki budynek, gdzie są piękne mieszkania z 1-no lub z 2 sypialniami. Są to mieszkania spółdzielcze. Cena \$29,000 i \$36,000. — Możliwy parking wewnątrz. 6525 N. Nashville Ave. Tel. 647-8643 albo 792-2361

Cieśla i Kontraktor

Ze starej emigracji, obsługuje Polonie, blisko 40 lat. Wykonuje wszelkie roboty nowe i stare według wymagań miejskich (przekroczenia budowlane). Buduje werandy, przybudówki, okna zimowe, przerabia mieszkanie, kuchnie i łazienki na strychu lub w bezmencie. Pokrywamy domy aluminium lub plastykiem. Cementowe roboty. Fronty sklepów. Podmurówki. Plastykowe zwyczajne i aluminiowe rynny deszczowe. Prace gwarantowane. Robotnicy unijni i asekurowani. Na Miesięczne Spłaty
Wolać: 287-6294 lub Capitol 7-6503 TED BALINSKI I SYN

★ ROZMAITE

CZYŚCIMY
Dywany, Kanapy i Podłogi
w domach prywatnych, apartamentowych i biurach
— SZYBKO I PO UMIARKOWANYCH CENACH.
Prosimy telefonować: JAN DRUSZAK 486-7608

KŁOPOTY Z KANALIZACJĄ?
Obsługujemy Polskie Dzielnice Zbiorniki zlewowe wyciszzone i dżynfektowane \$4
Elektryczna sprężyna wyciszzone zabłokowane zlewy, ścieki, wann, muszle, rury, itd.
Podamy Wam cenę, nim rozpoczniecie robotę.

EKSPERCI
PRZECI WYLEWOM
Samy Wykonujemy Prace J. & K. SEWERAGE SERVICE 3328 W. North Ave. i 1916 N. Keystone Ave. Tel. 486-5546
Licencjonowani — Bondowani Ubezpieczeni
24 GODZINNA OBSŁUGA

ENCYCLOPEDIA 1973 20 volumes. Original cost \$270. Sacrifice \$55. 251-2187.

SONY casset/corder, FM stereo, FM/AM receiver, 41 watts power output. — Zenith solid state FM/AM stereo system. Circle of sound. — Denon solid state FM/AM stereo system. 80 watts power — output. — Taniguchi — Ponizsze ceny hurtownej. — Gwarancja. 237-0832.

Co Zrobić, Aby Utrwalić Pamięć z Różnych Ważnych Chwil Życia Na Zawiesz
Jak również słyszeć głos bliskiej osoby w każdej bądź chwili? OTOŻ...
Należy kupić nowoczesny magnetofon — słynnej firmy BELL and HOWELL, po bardzo zniżonej cenie jak \$29.50 z pełną gwarancją.
Dlatego proszę odwiedzić zakład fotograficzny

FINE ART STUDIO
1452 W. Chicago Ave. Tel. 421-0610

★ Sala do Wynajęcia
SALA DO WYNAJĘCIA
Na zebrania klubowe. W każdy dzień tygodnia. BALTIC LOUNGE 2258 North Mango Właściciel Stanisław i Zofia Łazarz

★ Posiadłości w Polsce
OKAZYJNIE sprzedam gospodarstwo 2,9 ha z zabudowaniami, koło Gliwic. Za wpłatę na Fiata 125 P., tel. 685-7192 od 10-2 p. m.

★ Aparaty Fotograficzne
APARAT FOTOGRAFICZNY
Nowoczesny wyrób. Słynnej firmy. Robi zdjęcia bez żarówek. Bardzo tanio. FINE ART STUDIO 1452 W. Chicago Ave.

★ OSOBISTE
ZA DŁUGI
FRANCISZKI DĄBROWSKIEJ
teściowej Tadeusza Wojnara (męża Kazimierzy) Nie Odpowiadam IGNACY DĄBROWSKI

★ PARCELE
6 MIL OD HOT SPRINGS, Arkansas, 2 akrowe parcele na sprzedaż od \$4,000 i wyżej. 448-1456

★ ODZIEŻ
SPRZEDAM damskie płaszcze, sukienki, swetry, męskie ubrania, spodnie, swetry. Duża ilość dziecięcej odzieży. Bardzo tanio. 2432 S. Ridgeway — RO 2-3784.

KONTRAKTOR
Walter Grzebieniak i Syn
FUGOWANIE — TUCKPOINTING KOMINIARSTWO
Reperacje i Przebudowa Kominów. Wszelkie Rodzaje Prac Mularskich jakich Wysz dom potrzebuje. 11 Lat Najlepszego Fachowej Roboty Kompletnie Ubezpieczeni KOSZTORYSY DARMO
Telefon 774-7494

W NASZE 25-LECIE
Zróbcie — Raz — a Dobrze i Taniej
Roboty cementowe, dachu, fugowanie, malowanie, obciążenie. Licencja Kanaliz. No. 10918 upoważnienie, bondowani. Workmen's Compens. i Gen. Liability Ins. GENERAL CONTRACTING CO. 4146 W. Armitage 278-1525

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

KONTRAKTOR
Roboty Cementowe, Ciesielskie, Murarstwo, Naprawa Dachów i Pokrywanie Fugowanie (Tuckpointing) Rezydencyjne, Handlowe, Przemysłowe KOSZTORYSY DARMO
Tel. 545-4483

NAPRAWA POLSKA

OBŚLUGA WSZELKIEGO RODZAJU OGRZEWANIA
Reperujemy, przerobimy na gaz oraz sprzedajemy nowe wszelkiego rodzaju ogrzewania tania. Tel. 439-3348

★ DACHY

CLARK ROOFING CO. — 2714-20 N. California
20 LAT DOŚWIADCZENIA — DACHY WSZELKIEGO RODZAJU
Hot Roofing, Shingles, Rolled Roofing — Kominy
Nowe lub Reperacje, Rynny.
W Pełni Gwarantowane. Licencjonowani, Bondowani i Zaasekurowani.
PO DARMOWE KOSZTORYSY TELEFONOWAĆ SP 2-7410 lub SP 2-6250
DACHY CLARK TRWAJĄ DŁUŻEJ — KOSZTUJĄ TANIEJ.
Proszę wspomnieć o tym ogłoszeniu dla otrzymania подарku.

POSİADACZE DOMÓW
Przebiegające dachy powodują kosztowne szkody waszym domom.
Zainstalujemy Wam 90 funtowe "rolled" dachy za tak niską cenę jak \$19 za 100 stóp kwadratowych, włączając koszt robocizny i materiału (trochę wyżej za "shingles").
Specjalne ceny za płaskie dachy. 549-0051
MARLIN ROOFING
Każdą pracę gwarantujemy.

Reperujemy i Kładziemy NOWE DACHY
Wykonujemy Wszelkie Roboty Blacharskie

LEŚNIAK ROOFING
and SHEET METAL WORKS
1806 West 18th Street
Telefon CA 6-0569
OBLICZENIA DARMO — CENY NISKIE
ROBOTA GWARANTOWANA

Reperujemy i Kładziemy NOWE DACHY
Po Dobrych i Trwałych Dachach, Przyjście Do Polskiej Firmy
Zakładamy Rockwool Insulation w Domach, i WYKONUJEMY ROBOTY BLACHARSKIE
Follmer Roofing Co. 943 N. DAMEN AVE. BRunswick 8-4495

WŁASCICIELE DOMÓW
Przerabiam kuchnie, łazienki ze starych na piękne i nowoczesne.
Tania, szybko i fachowo. SEREDA REMODELING Tel. 342-3646 lub AL 2-7100

Ed Grzebieniak KONTRAKTOR
BETTER WAY REMODELING
Całkowicie przeróbki domów:
• FUGOWANIE • NAPRAWY KOMINÓW • DACHY • RYNNY
KOSZTORYSY DARMO
35 LAT DOŚWIADCZENIA. CAŁKOWITIE UBEZPIECZENI.
Telefon w Chicago: 622-6777
na przedmieściach: 827-4637

PAUL SEENE
Ulepszenia Domów • Ogólne Przeróbki • Ciesielskie • Murarstwo • Prace Cementowe • Fugowanie • Malowanie • Aluminiowe Okna Zimowe • Drzwi • Markizy
Tel. 237-9270

WALTER JAKICH CONSTRUCTION CO.
Wolać o darmowe obliczenie na roboty stolarskie, ciesielskie, cementowe, różne przeróbki...
dobrej jakości, werandy, "dormers", oraz generalne utrzymanie budynków. Licencjonowani i ubezpieczeni.
GENERALNY KONTRAKTOR 1831 N. Karlov Tel. 235-1201

JÓZEF NARAS
Plumbiarka i Ogrzewanie
INSTALACJE • REPERACJE SPaulding 2-9769
3810 W. DIVERSEY AVENUE Chicago, Ill.

CIEŚLA buduje, kryje, reperuje werandy, obciąża, okna, podłogi, schody. Obciążenia darmo. Niska cena. 276-6448.
Dziennik Związkowy odświeża umysł. Czytaj go więc codziennie.

Hennessy Movers
CALL TODAY MOVE TODAY
227-5486
7 Days a Week During Day or Night

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego do milczenia, "Dz. Związkowy" jest jego wolnym głosem.

★ Elektryczne Roboty

SERV-ALL ELECTRIC CONSTRUCTION
Właściciel LOUIS A. ŻUŁAWIŃSKI
Licencjonowany Inżynier i Kontraktor
Zakładamy, naprawiamy w nowych i starych budynkach, fabrykach itd. elektryczność i zarazem "air condition" i kontrolę do boilerów. Obciążenie darmo. Warunki dogodne. Dzwonić 625-0479

Z. PODBIELSKI
POLSKA FIRMA
Licencjonowany Kontraktor DAKIN ELECTRIC SERVICE
Wykonuje wszelkie roboty oraz zmiany drutów na 220 volt według wymagań miasta. Ceny niskie. Obliczenia i porady bezpłatnie.
Telefon: SP 7-8044 lub HU 9-2012

A. RUTKOWSKI
UNIVERSAL ELECTRIC CONTRACTING CO.
Wykonuje Wszelkie Roboty Naprawy i Instalacje Elektryczne
Tania, Szybko i Sumiennie Dostosowane Przewody Elektryczne
Do Przepisów Miejskich Na 220Volt
Kosztorysy i Porady Darmo
Telefonujcie: 227-8010 lub 237-1505

CELEM DOKONANIA REPERACJI ELEKTRYCZNYCH
lub Całkowitej Zmiany Przewodów, kontaktujcie się z KURT lub JOHN. 24 godzinna obsługa telefoniczna w nagłym wypadku.
The ELECTRICIANS
Tel. 777-5841 lub 777-5842

POSZUKUJEMY PRAC ELEKTRYCZNYCH
652-0233
Kosztorysy. O każdej porze Cokolwiek potrzeba. Gdziekolwiek potrzeba.

★ PLASTROWANIE
PLAISTROWANIE, robota gwarantowana. — Obciążenia darmo. Philip Kafka. — 736-8835.

★ Naprawa TV
TELEWIZORY KOLOROWE, CZARNO-BIAŁE
Naprawa INŻ. PAPIROCKI wycieczem. GWARANCJA
Tel. 235-0420

Senat Kapłański Wysuwa Projekt Podziału Chic. Archidiecezji

Komitet Regulaminu Kościelnego, grupy wyznaczonej przez Senat Kapłański do specjalnych badań życia kościelnego wysunął projekt podziału Archidiecezji Chicagowskiej na pięć rejonów, każdy z osobnym biskupem swoim na czele.

Projekt ten został przedstawiony Senatowi Kapłańskiemu w tym tygodniu, w celu przedyskutowania go przez lokalne parafie. Senat Kapłański ma przeprowadzić głosowanie nad tym projektem w grudniu br., na następnym zebraniu Senatu.

Ks. Thomas Murphy, który jest przewodniczącym Senatu Kapłańskiego oświadczył, iż plan ten pozostawiałby nienaruszalną administrację pod względem funkcjonowania Archidiecezji pod kier. Kardynała Johna Cody jak np.: biuro finansowe oraz sąd małżeński, które obsługiwałyby w dalszym ciągu całą Archidiecezję.

Plany podziału zostały po części wysunięte w rezultacie ostatnich zarządzeń z Watykanu dla biskupów, które podawało, iż "duże, rozległe miasta są raczej zbiorem skupisk miast a nie jednym zbiorowym miastem i wymagają misjonarskich wysiłków które wychodzą poza możliwości jednego biskupa czy jednej

diecezji. Biskup taki winien podzielić cały obszar miasta na specjalne sekcje i na każdą z nich dać wikariusza do zarządzania nimi, do której to pracy wydają się być odpowiedni biskupi pomocniczy.

Stosownie więc do wyżej opisanego wyjaśnienia, każdy z rejonów mógłby być zarządzany przez biskupa pomocniczego, oraz wikariusza, który podlegałby temu biskupowi. Każdy z tych obu urzędników kościelnych wchodziłby do rady doradczej Arcybiskupa, a obecny urząd "delegata wikariusza" zostałby zniesiony.

Senat Kapłański, który obradował w poniedziałek i we wtorek w siedzibie Seminarium St. Mary of the Lake, w Mundelein dyskutował również i zatwierdził propozycję uchwaloną na wiosnę i zatwierdzoną przez Kardynała Cody. Propozycja ta domaga się ustanowienia parafialnych rad duchownych i świeckich, podobnych do studiowanych w 35 innych diecezjach przez senacki Komitet Życia Kościelnego. Potrzeby indywidualnych parafii uzależniałyby rozmiar tych rad, które dla większości parafii wynoszą od 12 do 20 członków.

Zapowiedź Podwyżki Cen Wołowiny i Jarzyn

W Pierwszym Półroczu Ceny Mięsa Wzrosły o 22,4 Procent

Ceny wołowiny w sklepach spożywczych w Chicago wahają się od chwili zniesienia zamrożenia, ub. niedzieli niektóre gatunki podrożały od 12 do 24 procent. Dostawy wołowiny i innych gatunków mięsa, podobnie jak drobiu, nabiału i większości jarzyn są obfite. Zaznacza to w swym sprawozdaniu Jane M. Byrne, pełniąca urząd miejskiego komisarza Sprzedaży, Wagi i Pomiarów. W pierwszych 6 miesiącach roku — podaje Byrne w swym sprawozdaniu, ceny mięsa wzrosły przeciętnie o 22,4 procent, z wyjątkiem pieczeni wieprzowej (roiled roast pork), która obecnie kosztuje o 67 procent więcej niż przed pół rokiem.

W ostatnim tygodniu spadły ceny na niektóre gatunki wołowiny: "porterhouse steak" o 12 procent, "sirloin steak" o 4 centy. Wzrosły o 24 procent

Gub. Walker Podpisał Ustawę o Równych Prawach Dla Kobiet

Gubernator Walker podpisał w czwartek szereg ustaw, gwarantujących kobietom w Illinois równe prawa, zapewniając m. in. jednakową płacę za ten sam rodzaj pracy, jaką wykonują mężczyźni oraz inne prawa, jakich dotychczas były pozbawione.

Walker powiedział, że Illinois był pierwszym stanem, który ratyfikował poprawkę do Konstytucji o równo-uprawieniu kobiet i federalna ustawa (Equal Rights Amendment) powinna być ratyfikowana przez stan Illinois. Będę nadal walczył o to — powiedział Gubernator.

Podstawowym spośród 10 wniosków, złożonych przez 8 kobiet w Legislaturze stanowej, jest wniosek o równych prawach w otrzymywaniu kart kredytowych. Odmówienie kobietom takich kart było dyskryminacją i z chwilą podpisania ustawy staje się nie-

galne. Jeżeli podanie o kartę kredytową zostaje odrzucone — mówił Walker — należy podać powody. Jeżeli kobieta płaci swoje rachunki, jest ona upoważniona do otrzymania karty kredytowej, bez względu na to czy jest panną, mężatką lub wdową.

Inne wnioski zakazują dyskryminacji w udzielaniu pożyczek bankowych, zatrudniania w uniwersytetach stanowych i innych instytucjach. Inny wniosek eliminuje osobne pokoje dla kobiet w stacjach biurowych zatrudnienia (State Employment) gdzie kobiety rejestrują się do pracy.

Walker powiedział, że przekroczenia przeciw nowym ustawom nie leżą w jurysdykcji kodeksu karnego i kobiety, w wypadku dyskryminacji, powinny dochodzić swoich praw w sądach cywilnych.

ALGIER.—Najwyżsi dygnitarze a wśród nich 50 "niekoronowanych" głów z ponad 80 państw tzw. bloku "niezaangażowanego", zebrało się na wielkiej naradzie w Algierze. Na zdjęciu (od lewej) Ait Chaalal z Algierii sprawujący funkcję sekretarza generalnego konferencji; Kurt Waldheim, Przewodniczący ONZ; Kenneth Kaunda, Prezydent Zambii i specjalny "gość" Prezydent Algierii Houari Boumediene. (UPI)

Wielka Manifestacja Polonii Jutro, 16 Września, Na Trójcowie

W niedzielę, 16 września, a więc jutro, Wydział Kongresu Polonii Amerykańskiej na Stan Illinois organizuje Wielką Manifestację, mającą przypomnieć opinię publiczną o przypadającej właśnie w tym miesiącu 34-jej rocznicy zdradzieckiego napadu niemiecko-sockiewskiego na Polskę.

Należy przytem podkreślić, że Manifestacja ta odbędzie się w przeddzień rozpoczynającej się 18 września w Genewie drugiej fazy Konferencji Bezpieczeństwa Europejskiego. To też Polonia Chicagowska będzie miała znakomitą okazję, aby w uchwałach powziętych w czasie tej Manifestacji zająć stanowisko wobec groźnych dążeń agresywnego sowieckiego imperializmu, jak również wyrazić żądanie uzyskania zgody rządu sowieckiego na powrót do Polski co najmniej kilkuset tysięcy Polaków, wywiezionych w głąb Rosji jeszcze w 1939 roku. Ta druga sprawa tym bardziej jest aktualna, że Żydzi ostatnio stworzyli precedens i potrafiłi swym konsekwentnym uporem i postępowaniem wymusić na Rosji sowieckiej uzyskanie zezwolenia na wyjazd swoich współplemieńców z tego państwa-więzienia, w jakie Rosję przemienił ustrój sowiecki.

A ponieważ wszystkie powzięte uchwały przekazane zostaną organom politycznym Rządu Amerykańskiego, zatem będą one miały tym większe znaczenie, im większa liczba osób uchwały te poweźmie. To też na jutrzejszej Manifestacji nie powinno zabraknąć nikogo, dla którego losy zarówno Polski, jak i naszych

Rodaków, przebywających dotychczas w Rosji, nie są obojętne.

Wielka Manifestacja Polonii odbędzie się jutro, 16 września, w sali parafialnej Trójcowa, o godzinie 3ej po południu. Głównymi mówcami będą: prezes Związku Narodowego Polskiego i Kongresu Polonii Amerykańskiej, Mcc. Alojzy Mazewski i wielki przyjaciel grupy polskiej Kongresman Frank Annunzio.

W programie artystycznym wystąpią znakomici artyści Ref-Ren (kierownictwo), Nina Oleńska i Zygmunt Kossakowski.

30-go Września Dniem Kobiet w BBC

London (UPI) — The British Broadcasting Corp. (BBC) zapowiada, iż przekaże kobietom jeden ze swoich radiowych kanałów nadawczych na okres pełnego dnia. Prowizorycznie wybrano na tę okazję dzień 30-go września. Przed 17 godzin stacja, która zazwyczaj jest poświęcona muzyce klasycznej, będzie nadawać wszystko o kobietach i... wyłącznie przez kobiety.

Rzecznik BBC oświadczył, iż nie jest to żadna propaganda "Women's Lib." "Szerze dyskusyjnie poważnie i w sposób inteligentny będzie traktować o roli kobiety w społeczeństwie."

Stan. Kontroler Wstrzymał Wypłatę \$7.2 Mil. Dla CTA

Wydaje się, iż CTA stanęło w obliczu nowej poważnej groźby finansowej, kiedy w czwartek stanowy kontroler George Lindberg zatrzymał dla CTA wypłatę pomocy w wysokości \$7.2 milionów.

Przewodniczący CTA, Milton Pikarsky oświadczył zaraz w czwartek, iż został tą odmową wstrząśnięty, kiedy dowiedział się o tej wiadomości z Chicago Tribune. Pikarsky powiedział, że jeśli stanowy kontroler będzie się upierał przy swej akcji, oznaczać to będzie poważne ograniczenia usług CTA. Pikarsky dodał, iż CTA nie będzie mogło egzystować już przed 15 października, czyli przed terminem naznaczonym na wznowienie sesji stanowej legislatury. Lindberg zaś wyjaśnił, iż zatrzymał wypłatę tych

pieniędzy do czasu, poki nie otrzyma opinii prawnej od stan. prokuratora generalnego Williama J. Scotta.

Lindberg, który jest republikaninem, tłumaczył w swym liście do stan. sekretarza transportacji Langhorne Bond, iż kwestionuje stanowe upoważnienie na wypłatę "przed czasem" \$3.7 milionów dla CTA na redukcję opłat o połowę ceny za przejazd dla osób w starszym wieku. Lindberg powiedział, iż nie znalazł odpowiedniego prawa ustalającego warunki, według których strata tych pieniędzy miałaby być pokryta przez stan.

Stan. kontroler Lindberg oświadczył również, iż wstrzymuje wypłatę "przed czasem" także i sumy \$3.5 milionów na pokrycie połowy opłat przejazdów dla dzieci szkolnych.

Gub. Walker przyrzekł wypłatę "przed czasem" jeszcze w lipcu, zaraz po odroczeniu się generalnego zgromadzenia bez zapewnienia jakiegokolwiek pomocy na koszty operacyjne na drugą połowę 1973 roku. Przyrzeczenie Gub. Walkera spotkało się z sprzeciwem ze strony przewodniczącego senatu Williama Harris i przewodniczącego izby niższej W. Roberta Blaira.

Obydwaj oni skierowali listy do stan. kontrolera Lindberga i do stan. skarbnika Alan Dixon, domagając się nie zwalniania funduszy, dopóki nie zostaną wyjaśnione wszelkie kwestie prawne.

Przewodniczący CTA Pikarsky określił, iż akcja Lindberga jest nierozsądna i powiedział, iż sekretarz transportacji stanu Illinois, Bond, działając w imieniu Gub. Walkera oświadczył, że poręczenie jest w porządku i że stan bierze za to odpowiedzialność.

Pikarsky dodał jeszcze, iż wspomniane wyżej pieniądze są konieczne do prowadzenia operacji CTA do listopada, bez zaprowadzenia jakichkolwiek ograniczeń w usługach.

Kontrtorpedowiec Kanadyjski w Chicago

Kanadyjski kontrtorpedowiec HMCS Margaree przypłynął w środę do Chicago i przycumowany został przy Merchandise Mart. Zwiedzanie publiczne umożliwione będzie dopiero dziś, w sobotę, od 1:30 do 4:30 po południu. Kontrtorpedowce używane są do zwalczania i niszczenia łodzi podwodnych.

Przeszkolenie Zawodowe Dla "Ubożej" Młodzieży

Korzysta z Niego Rodzina o Rocznym Dochodzie \$35,000

Chicago Tribune podaje, w wydaniu z 14 września, o oszustwie popełnionym przez nauczycielkę, która zapisała swoje córki do Neighborhood for Youth Corp. (plan dla ubogich), pomimo że rodzina jej ma \$35,000 rocznego dochodu.

Ruby Bryant, asystentka kierownika szkoły West Garfield Upper Grade Center, 4320 W. Madison, poleciła swoim dwóm córkom klamać przy składaniu podania, w przeciwnym bowiem razie nie zostały by zakwalifikowane do programu. Mąż Ruby, Ivory Bryant, jest urzędującym kierownikiem Lawrence Upper Center, w odległości jednego bloku, pnr. 1 N. Kildare ul.

Reporterzy Chicago Tribune wykryli także, iż Bryant jest jedną z pośród wielu nauczycieli, którzy zapisać swoje dzieci do ośrodków przeszkolenia zawodowego, przeznaczonych wyłącznie dla biednych rodzin, o minimalnych zarobkach, lub otrzymujących zasiłki. Dzieci tych nauczycieli figurują obecnie na liście jako kandydaci Youth Corps do pracy.

Następujący są zarejestrowani do programu Youth Corps w W. Garfield, składającego się z 50 członków: 17-letni Michael Hudson, Ojciec jego jest kierowcą ciężarówki, matka—delegatką dzielnicową do szkoły. Dochód rodziny — \$12,000 rocznie.

Tammy Everett, lat 17, uczeń W. Garfield. Ojciec, nauczyciel muzyki w szkole, zarabia \$1,216 miesięcznie. Matka—delegatką do szkoły katolickiej. Minimalny dochód rodziny — \$16,000 rocznie. W podaniu o przyjęcie do Youth Corps obaj, Everett i Hudson, podali dochód swych rodzin jako \$4,000 rocznie. Córki Bryant, 15-letnia Gwendoline i 18-letnia Patricia podały dochód rodziny składającej się z 5 osób, \$4,200.

Bryant, zapytana przez reporterów przyznała, że udzieliła instrukcji swym córkom przed rejestracją. Mówi, że nie chciała by pieniądze przeznaczone do przeszkolenia dzieci rodziców o niskich zarobkach, odesłano z powrotem do Washingtonu, w wypadku gdyby nie było w Chicago odpowiedniej liczby kwalifikującej się młodzieży.

Zachodnia część miasta — pisze Tribune — nie jest jedyną w wypadkach tego rodzaju oszustwa. Thomas Dunleavy, nauczyciel szkoły publicznej przyznał, że zapisał swego 15-letniego syna do planu przeszkolenia i zatrudnienia młodzieży pomimo, że rodzina po-

siada dochody znacznie przewyższające minimalną skalę zarobków.

William McNicholas, 11401 S. Rockwell, zatrudniony w służbie pomocniczej Chicagojskiej Rady Szkolnej, również zapisał swego 14-letniego syna, Jimmy, pomimo że sam jest właścicielem restauracji.

Dochodzenia prowadzone od pewnego czasu przez Chicago Tribune wykazują, że wiele młodzieży, włącznie z dziećmi nauczycieli i pracowników Rady Szkolnej, zapisało się do Youth Corps, nie posiadając żadnych ku temu kwalifikacji.

Między Krzyżem a Grobem

Badania archeologów w rejonie bazyliki Grobu Pańskiego w Jerozolimie, które rozpoczęły się w r. 1960, doprowadziły ostatnio do bardzo ważnego odkrycia. Mianowicie pomiędzy Górą Kalwarią, gdzie Chrystus został ukrzyżowany a Grobem, gdzie Chrystusa pochowano, odkryto w skałach głębokie nekropole, którego powstanie naukowcy przypisują trzęsieniu ziemi.

O tym trzęsieniu ziemi w momencie śmierci Chrystusa pisze Ewangelista św. Mateusz: "A oto zasłona świątyni rozdarła się na dwie części od góry aż do dołu i ziemia zadżała, a skały popękały..." (Mt 27, 57).

Badania archeologiczne i restauracyjne bazyliki Grobu Pańskiego, które trwać będą jeszcze dłuższy czas, są finansowane przez katolików. prawosławnych obrządku greckiego i monofizyckich Ormian, bazylika bowiem znajduje się w posiadaniu tych trzech wspólnot chrześcijańskich.

Sparaliżowany Otrzyma \$776,250 Odszkodowania

25-letni pracownik, który został sparaliżowany w wyniku wypadku podczas pracy nad projektem kanalizacji w Schaumburg, otrzymał sumę \$776,250 jako odszkodowanie. Sprawę załatwiono polubownie, gdy przed sędzią sądu okręgowego Nathan M. Cohenem stawił się przedstawiciel D. L. Amici Construction Co. Sparaliżowany Ruben Conzales Jr. został uderzony i przygnieciony ogromną bryłą gliny, gdy pracował w rowie, w 1970 r.

Prok. Thompson Ostrzega Przed Odbieraniem Licencji Na Tawerny

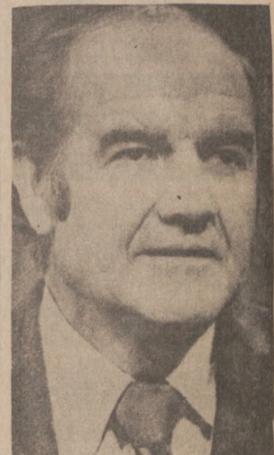
U.S. Prokurator James R. Thompson ostrzegł władze miejskie w Chicago, iż nie mogą odwoływać licencji na sprzedaż alkoholu właścicielom tawern, którzy zeznawali przeciwko Chicł policjantom w sprawie pobierania łapówek.

Richard Currey, występujący w imieniu wydziału spraw legalnych miasta oświadczył, iż stanowisko U.S. prok. zostanie przestudiowane i jeśli okaże się, iż jest ono słuszne, naturalnie, iż władze zastosują się do tego. Miejski wydział prawny współpracuje w pełni z U.S. prokuratorem i będzie nadal tego przestrzegał — powiedział Currey.

List U.S. prokuratora Thompsona do miejskiego rady korporacyjnego Richarda L. Curry wysłany został w odpowiedzi na artykuł opublikowany w miejscowym dzienniku Sun Times, Czwartkowe wydanie tej gazety podało, iż mayor Daley czuje się w obowiązku do wystąpienia przeciwko pewnym tawernom, które figurują w oświadczeniach złożonych w procesie toczącym się w U.S. sądzie okręgowym przeciwko 23 obecnym i byłym policjantom oskarżonym o wymuszenie łapówek od właścicieli tawern na jóln. stronie miasta i właścicielom nocnych lokali.

W swym liście pisze U.S. prok. Thompson, iż świadkom udzielono przywileju, który zabrania miastu lub stan. komisji Stan. Kontroli Alkoholu wystąpić przeciwko nim. Thompson stwierdza dalej w swym liście, iż nie ulega najmniejszej wątpliwości, iż biuro U.S. prokuratora we wszystkich tych sprawach i obecnych i w przyszłości ochraniać będzie praw legalnych dla świadków, którzy zeznają na korzyść władz.

Kenneth W. Sain od sześciu już lat doradca mayora w sprawie ubezpieczeń, zapowiedział, iż dyskutował w całej tej sprawie z mayorem Daley. Jest to i mayora opinia i moja własna — mówił Sain — iż jesteśmy związani z wymaganiami służbowymi przez stanowe prawo o kontroli sprzedaży

INDIANAPOLIS, IND. — Stanowy Prokurator generalny zwrócił się w dniu 6 września do Wyższego Sądu Stanowego w sprawie wydania decyzji, czy Sen. George McGovern — zgodny z tym co pisze dziennik Ft. Wayne — jest rzeczywistym ojcem nielegalnego dziecka. (UPI)

"Największe na świecie widowisko cyrkowe"—tak reklamuje znana spółka Macey and Solomon, wielki cyrk Ringling Bros. Barnum and Bailey, którego występów będziemy mogli być świadkami w International Amphitheatre w okresie od 2 do 22 października, 1973 roku.